Интервю

Милка Василева за състоянието на здравните грижи у нас

Стр. 10

Темида

Сергей Станишев ще съди Цветан Цветанов

Стр. 3

Дежа вю

Македония ни обвинява в омраза, рушаща добросъседството

Стр. 7

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

ДУМА®

1 лв.

СЪБОТА-НЕДЕЛЯ 11-12 МАЙ 2013
ГОДИНА 23 БРОЙ 107 (6511)

www.duma.bg

Суета

Скандалите на „Евровизия" - как и защо се случват

Стр. 34

Манипулация

ГЕРБ организира изборен туризъм в държавни хотели

Стр. 4

Признание

Стилиян Петров влиза в Залата на славата на Астън Вила

Стр. 38

ПЕГАС

Българската книга кучета я яли

Стр. 21

Неделник

Природните феномени на България - достойни за Гинес

Стр. 14

Работодатели опитват да контролират вота

56% смятат, че най-голям проблем в предизборната кампания са опитите за купуване на гласове

Процентът на хората, които се оплакват, че работодателите им се опитват да контролират предстоящия вот, се е увеличил драстично. За прецедента алармира вчера фондация "Прозрачност без граници", която се позовава на последното си проучване. Според експертите подобни опити има предимно при служителите в администрацията, както и при хора с месечен доход под 100 лв.

"Прозрачност без граници" отчита като основни проблеми на предизборната кампания през 2013 г. агитацията за купуване и продаване на гласове, както и неинформираността на хората. Всеки втори респондент смята, че купуването на гласове е най-доминиращият проблем на предизборната кампания.

Около 96% от българите не са склонни да подадат сигнал за нарушение на избирателните си права, тъй като до момента не са попадали в такава ситуация.

Стр. 4

Снимка Пресфото/БТА

Атрактивните тоалети на участниците в шествието на занаятчиите в Пловдив привлякоха погледите на многобройни зрители. Парадът е организиран от Регионалната занаятчийска камара по случай пролетния панаир на народните занаяти

Няколко думи

Болката отляво

Странно просветлява
смръщеният ден,
спомен загорчава -
тя стои пред мен.
Искам да докосна
пръстите й пак,
но не зная просто как.

Но зная -
миналото мина,
бъдещето не.
Ако се докоснем
в кратък миг поне,
ще избухне огън,
ще ни върне там -
няма връщане назад.

Тя бе любов.
Реже като нож.
И няма ден,
И няма нощ.

И отново смръщен
гледа те светът.
Всеки се завръща
в своя собствен път.
Всичко отминава
под това небе,
болката отляво - не!

МАРГАРИТА ПЕТКОВА

19
6

БЪЛГАРИЯ - РЕКОРДЬОР НА ЧЕРНИТЕ КЛАСАЦИИ

Стр. 11

ISSN 0861-1343

България

На финала:

БСП и ГЕРБ се изравниха

Ще бъде невероятно, ако бившите управляващи отново са начело на държавата, сочи анализ на социолозите Андрей Райчев и Кънчо Стойчев от „Галъп”

Последните резултати от изследвания на общественото мнение на социологическите агенции “Галъп” и “Медиана” сочат, че резултатите между ГЕРБ и БСП в последния ден от предизборната кампания са почти изравнени. И двете проучвания излязоха вчера в печатни медии, които са и техни поръчители.

“Галъп” дава 24% за ГЕРБ, а БСП получава 23,6%. След тях се нареждат ДПС с 7,1%, “Атака” с 7%, а “България на гражданите” остава под 4-процентната бариера за влизане в Народното събрание с 3,7%.

Вероятността ГЕРБ да бъде участник в следващото управление на страната е крайно малка или, казано позитивно, направо е невероятно ГЕРБ да управлява, анализират социолозите от “Галъп” Андрей Райчев и Кънчо Стойчев. Те коментират, че като цяло тенденцията на загуба на подкрепа на ГЕРБ, към Борисов и Цветанов, е безспорна за целия 4-годишен период и се запазва в предизборните месеци, като спадът на бившия премиер е над два пъти, а при Цветанов е над 4 пъти.

От “Галъп” посочват, че процесът на мобилизацията на електората на БСП е видим и партията е в кондиция да защити традиционния си максимум от 1 млн. гласа. Като съществен факт се отбелязва, че Станишев вече има по-висок рейтинг от Борисов. “БСП има потенциал за победа на тези избори, но тя зависи не само от мекия електорат на ГЕРБ, но и от броя на хората, които ще гласуват за “червените” само за да свалят ГЕРБ”, анализират социолозите.

Подобни резултати за изравняване на двете водещи партии на изборите утре обявиха и от агенция “Медиана”. Според тяхното допитване партията на бившите управляващи ще получи 32 на сто от гласовете, а левицата - 31,5%. Другото сходно при проучванията са и партиите, които следват БСП и ГЕРБ. Трети се нареждат ДПС с 11,6%, след тях “Атака” с 8%, а Движение “България на гражданите” получава 4 на сто.

“Предстоящите избори могат да се окажат просто прелюдия към следващи предсрочни парламентарни избори. Съотношението на силите между двата политически опонента е практически изравнено. Това вещае сериозни проблеми при съставянето на работещо парламентарно мнозинство и правителство”, анализира социологът Кольо Колев.

Утре българските граждани ще избират измежду 45 партии и коалиции, регистрирани за участие в изборите. Изборният ден започва в 7 сутринта и ще приключи в 20 ч.

Сигнализирайте за нарушения в изборния ден

Сигнали за дейност по купуване на гласове или други нарушения, свързани с упражняването на контрол и незаконно въздействие върху избирателите, можете да подадете на безплатната телефонна линия 0800 11 224 или на e-mail: alac@transparency.bg. От асоциация “Прозрачност без граници” и Гражданската коалиция за наблюдение на изборния процес гарантират пълна анонимност на жалбоподателя.

За престъпления срещу политическите права на гражданите и други правонарушения, препятстващи нормалното протичане на изборния процес, сигнали и жалби могат да се подават в съответните структури на МВР, както и на откритата линия на МВР за сигнали за изборни нарушения на телефон 02/9822232, факс 02/9825646 и на електронен адрес izbor@mvr.bg.

Юристите в централата на БСП в София вече са на разположение и отговарят на тел. 0887 86 25 14 и 0885 00 16 91. Можете да ги безпокоите за изборни нарушения от цялата страна.

Институтът за развитие на публичната среда разработи платформата “За честни избори”, чийто адрес е: fairelections.eu. Сигнали могат да се подават, като попълните нарочен формуляр, посочен в сайта, като изпратите мейл на fairelectionsbg@gmail.com, чрез мобилно приложение за Android, iPhone, Windows телефон или с поддръжка за Java, или като изпратите tweet с таг(ове) #bgizbori2011 or #izbori2011 or #izbori

Сигнали за изборни нарушения можете да подадете и чрез http://azglasuvam.net/ Това е специално създадена и поддържана от екипа на Института за развитие на публичната среда платформа за мобилни устройства. С нейна помощ бързо и лесно ще можете да се информирате за всички важни моменти от изборния процес в България.

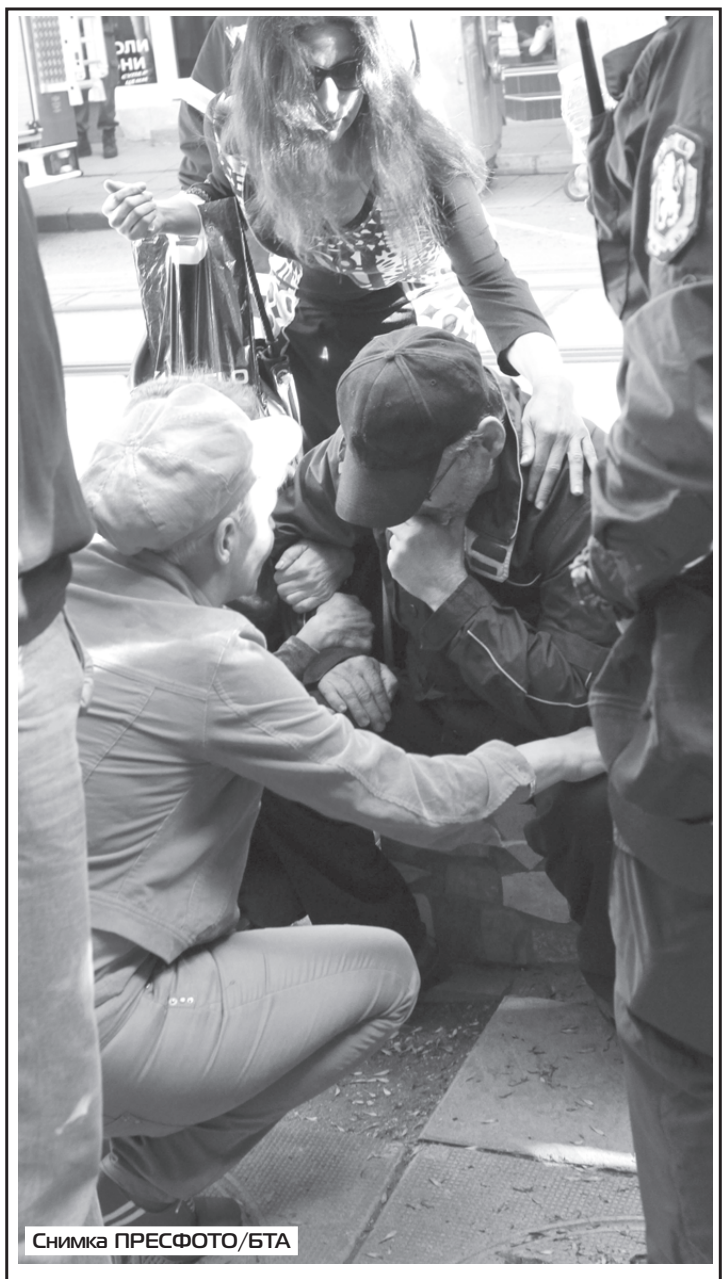
Контактите с ЦИК са чрез e-mail: cik@cik.bg и на тел. 02 939 - централа, 35-67, 37-77, 37-19. Информация за връзка с районните избирателни комисии можете да намерите на интернет страницата на Централната избирателна комисия - cik.bg

Институтът за обществени проучвания и консултации SORA, чийто адрес е: http://www.fairelections-bulgaria.eu/bg/, ще даде прогнози и резултати незабавно след изборите на английски и български език. Първите прогнозни резултати се очакват на 12 май между 22 и 24 ч.

БСП обеща на студентите, че няма да плащат цената на кризата

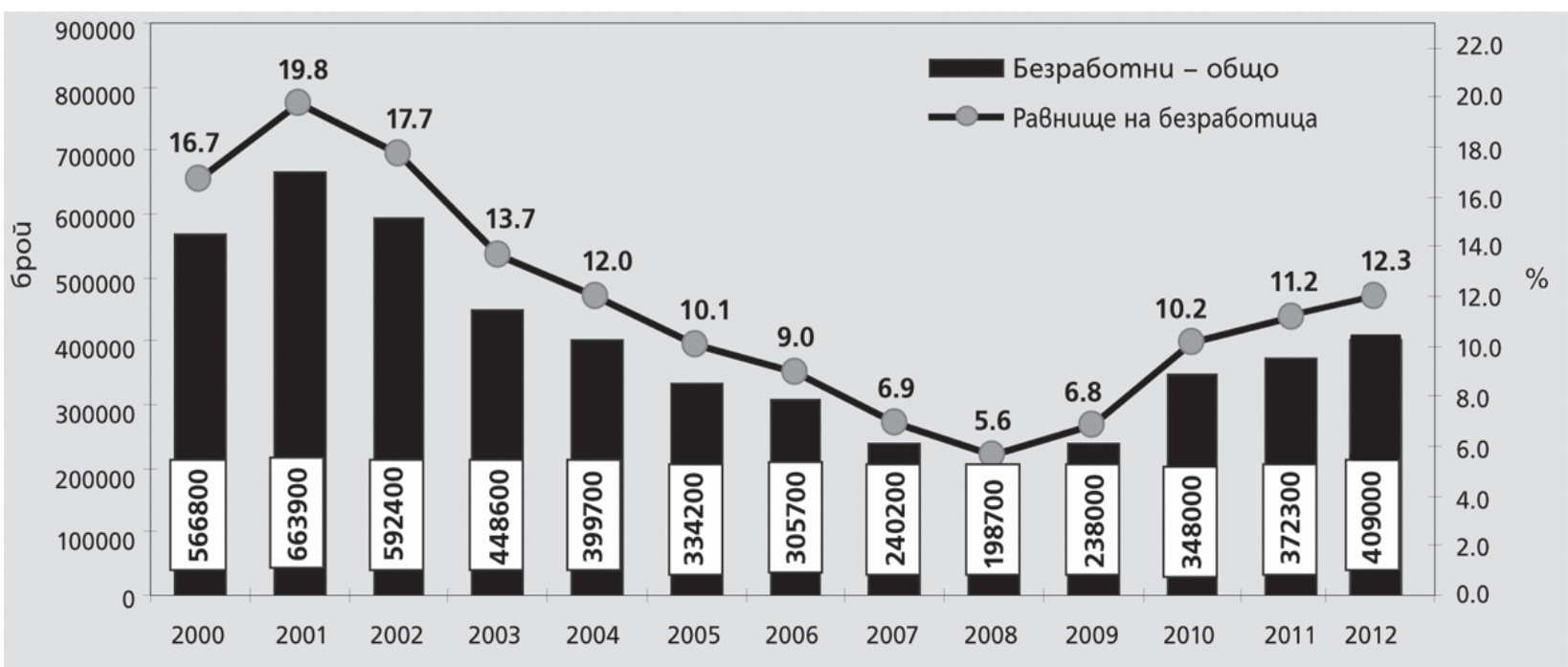
Няма да плащате вие цената на кризата, категорични бяха кандидатите за народни представители от Коалиция за България, които бяха единствените участници в среща, на която бяха представени резултатите от детайлно изследване на Българския студентски съюз (БСС) върху младежката безработица вчера. Резултатите от нея показват, че 29,1 е младежката безработица у нас през февруари, като бележи ръст с 2 пункта спрямо януари при средно ниво за ЕС 23,5 процента.

“Един от първите ни законопроекти, който ще внесем и вече е готов, е този за младежката гаранция. Той ще регламентира достъпа на младите хора до първо работно място след завършването им, стажове по време и след образованието им и система от стимули за работодателите, които наемат млади хора”, заяви Желю Бойчев, водач на листата на БСП в 23 МИР - София. Той пое категоричен ангажимент всеки законопроект или управленско действие, което касае младите хора и студентите, да бъде съгласувано с тях. Проф. Ваня Добрева, втора в листата на Коалиция за България, акцентира върху намалените средства в държавния бюджет за висше образование. От 0,9 на 0,5% бяха намалени парите и това ни нарежда на незавидното последно място в ЕС, припомни тя. В същото време беше премахнат таванът на таксите за студентите и сега те покриват 2/3 от издръжката си, поясни Добрева.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Пожарникари, полицаи и граждани разубедиха Чавдар Янев да се самозапали пред сградата на ВСС вчера. Янев протестира срещу “Топлофикация” и своеволията и престъпното бездействие на съдебната власт

В предизборен дебат по БНТ вчера депутатът от ГЕРБ Станислав Иванов (един от двамата депутати, които бяха снимани как изнасят чувал с бюлетини от ОИК - София през 2011 г.) сътвори нова лъжа. Той обяви, че темпът на нарастване на безработицата по време на Тройната коалиция бил много по-голям, отколкото по времето на ГЕРБ. ДУМА реши нагледно да покаже каква голяма лъжа е това чрез тази таблица. Пред силата на числата вероятно дори и депутатите от ГЕРБ би трябвало да замълчат, нали?

Евгений Дайнов:

АКО БОРИСОВ ПОСЕГНЕ НА ЦВЕТАНОВ, ЩЕ ПОТЪНЕ С НЕГО

Бойко Борисов очевидно се е докарал до ситуация, в която няма как да се отърве от Цветанов, без да потъне заедно с него, заяви вчера политологът Евгений Дайнов. Според него може би Борисов няма ход, защото “ако посегне на Цветанов, пада и той”. Хората в България не са толкова възмутени от незаконността на подслушването, колкото от ужасяващото съдържание на подслушаното, отбеляза Дайнов. По думите му Борисов играе невинно момче от Банкя, откакто подаде оставка. Правят се опити за ограничаване на щетите и негативните последствия от съдържанието на разговора, коментира политологът думите на Борисов, че не знае за записа в Банкя и че не е получавал никаква информация от бившия градски прокурор Николай Кокинов. “Чакам конкретни доказателства, за да видя дали прокуратурата играе властови игри или всъщност спазва закона. Не съм убеден нито в едното, нито в другото”, каза Дайнов.

Цитат на деня

„От първия ден започнахме да вдигаме пенсиите до последния ден

БОЙКО БОРИСОВ ХАЛЮЦИНИРА

Станишев ще съди Цветанов

Лидерът на БСП се отказва от имунитета си, за да може прокуратурата да проверява сигнала на ГЕРБ

Александър СИМОВ

Лидерът на БСП Сергей Станишев ще съди Цветан Цветанов. Това обяви самият той на пресконференция вчера. Причината за това е опитът на бившия вътрешен министър в четвъртък да внесе в прокуратурата сигнал срещу червения лидер, че си е купил поста като шеф на ПЕС. Двата материала бяха озаглавени "Как се става шеф на ПЕС?" и "С подкуп ли Станишев стана шеф на ПЕС?". В тях се намеква, че има връзка между избора на Сергей Станишев за лидер на Партията на европейските социалисти и избора на германската корпорация "Сименс" за изпълнител на поръчката за изработването на документите за самоличност.

Прокурорите обаче подчертали пред Цветанов, че това не е в тяхната компетенция и върнали сигнала на Цветанов, който го предостави на журналистите.

Мен този сигнал много ме радва, аз искам незабавно прокуратурата да разследва този сигнал, защото тук става дума за моето добро име и това на ПЕС, заяви Станишев. Според него предизборният щаб на бившите управници е в паника, че губят изборите, и се надяват по този начин да се спасят.

"В своята наглост Цветанов набеди лидерите на над 30 партии в Европа и няколкостотин делегати, които ме избраха. Така той набеждава в корупция и президента на Европейския парламент, и социалдемократите в цяла Европа, подчерта соцлидерът. Този човек разбира ли какво направи с това действие, недоумява той, подчертавайки, че Цветан Цветанов е най-дискредитираният политик в България, който се оказа най-големият нарушител на закона.

Ако твърденията на Цветанов се съдържат в сигнала на ГЕРБ като партия, всички, които са участвали в съставянето на този сигнал, ще бъдат съдени не само

за клевета, но и за набедяване, категоричен бе Сергей Станишев.

Вече става дума не само за мен, а за Партията на европейските социалисти, и затова смятам да питам генералния секретар на ЕНП дали споделя казаното от Цветанов, коментира Станишев. Лидерът на БСП обяви, че се отказва от своя имунитет като кандидат-депутат и е готов да го извикат в прокуратурата и да даде обяснения. Цветанов, за да спасява собствената кожа и за да отвлича вниманието, забърква в това една от най-авторитетните европейски организации, възмути се той.

Цветан Цветанов многократно е лъгал и набедявал с изявленията си, дори от парламентарната трибуна, допълни Станишев. Той припомни, че сред лъжите му беше и тази, че горнооряховските лекари са умъртвили живородено дете. По-късно медицинска експертиза отрече твърденията му. "Сега отново лъже. Цветанов беше министър на вътрешните работи почти четири години и ако е имало доказателства, че е била опорочена поръчката за избора на фирмата-изпълнител за подмяната на документите за самоличност, е трябвало да ги предостави", подчерта Станишев.

Ханес Свобода: Това са грозни лъжи

Председателят на групата на социалистите в Европарламента Ханес Свобода определи като "грозни лъжи с предизборна цел" твърденията на бившия вътрешен министър Цветан Цветанов, че Сергей Станишев си е купил поста "президент на ПЕС", с възлагането на обществената поръчка за новите български документи за самоличност на фирма, свързана със съпругата му. Свобода заяви, че съпругата му и днес работи на управленска позиция в "Сименс", че фирмата е печелила обществени поръчки в редица европейски страни и че за тази в България не е упражнявано никакво влияние от никого. Австрийският евродепутат нарече лъжа и думите на Цветанов, че той е лансирал Станишев за лидерския пост, като подчерта, че номинацията е била направена от тогавашния председател на партията на европейските социалисти датчанина Пол Нируп Расмусен по време на среща, в която самият Свобода не е участвал. "Никой в Европа не може да си купи подобен пост, Станишев беше избран на редовен конгрес с над 90 на сто от гласовете", припомни Свобода.

МЕЖДУНАРОДНАТА ПРЕСА ПРЕДИ ВОТА:

Корупция, съмнения, патова ситуация

Корупция, нездрава обстановка и съмнения дали ще има правителство в България са основните акценти в коментарите на световната преса за предизборната ситуация в България. "Българската корупция е рак в тялото на ЕС и той ще става все по-сериозен. Опитът с България показва лъжливото твърдение, че ЕС променя и прочиства политиката на новите държави-членки", се посочва в анализ на британския "Индипендънт". Реформите в България и Румъния бяха козметични и по-голямата част от партийната номенклатура успя да се задържи на власт. Оттогава нищо съществено не се промени и днес този окопал се и прогнил елит доминира парламента и икономиката точно както в лошото старо време. Той сплашва медиите и се смята, че има връзки с организираната престъпност, пише британският всекидневник.

"Фигаро" коментира, че в последните дни на предизборната кампания българите си намериха нов кумир. Той се казва Григор Димитров и не е обаятелен политически лидер, а тенисист от Хасково, който онзи ден победи водача в световната ранглиста Новак Джокович. Този спортен подвиг изглежда е единственият лъч надежда след няколко месеца на политическа и икономическа несигурност, последвали изненадващата оставка на консервативното правителство на Бойко Борисов в средата на февруари в резултат на няколко седмици на обществено недоволство, коментира "Фигаро". В страна, където хората са убедени, че протестиращите неминуемо са платени от тъмни сили и че истинските решения не се вземат в София, а някъде между Вашингтон и Москва, спекулациите се роят. Ако се вярва на българите обаче, едно е сигурно: те са само фигуранти във вече написан сценарий, заключава "Фигаро".

Според "Уолстрийт джърнъл" българите са обезверени преди изборите. Недоволството от ниския жизнен стандарт и корупцията в най-бедната страна в ЕС достигна връхната си точка тази зима и доведе до протестни демонстрации в цялата страна. Струва ми се, че партиите и водачите им нямат нищо общо с мен и живота, който водя, цитира вестникът 20-годишна софиянка, която казва, че изборите и надеждите за подобрение й изглеждат като виц.

Цветанов откри половин подпорна стена

Половин подпорна стена е новият обект, на който Цветан Цветанов тържествено преряза лентичка вчера. Ръководителят на предизборния щаб на ГЕРБ откри част от новопостроената подпорна стена на реката в село Кесарево, община Стражица. Той преряза лентата заедно с кмета на Стражица Детелина Борисова. Цветанов обеща при следващ мандат на ГЕРБ подпорната стена да бъде довършена изцяло, като бъде изградена и от другата страна на реката. Той благодари на местните, че през 2009 г. са го подкрепили. Кметът на Стражица Детелина Борисова се похвали, че е внесен проект за изграждане на водопровод на главния път за Кесарево, и поиска следващото правителство на ГЕРБ да отдели средства за реализацията му.

26 са досъдебните производства за изборни престъпления

26 са досъдебните производства за цялата страна към 9 май, разследването по които е активно във връзка с престъпления против политическите права на граждани, съобщиха от Върховната касационна прокуратура. По 12 предмета на разследване е престъпна дейност, свеждаща се до организиране на предлагането или даването на имотна облага с цел "склоняване на лица да упражнят избирателното си право в полза на определен кандидат или партия".

По две дела се разследва дейност по образуване и ръководене на група, поставила си за цел да извършва престъпления против политическите права на гражданите. Преписките са 78, от които 57 са приключили с постановления за отказ да се образува досъдебно производство. По останалите предварителните проверки продължават.

ПОТРОШИХА СТЪКЛА НА ПАРТИЙНИ КЛУБОВЕ В КЪРДЖАЛИ

Клубът на партия ГЕРБ в кърджалийския квартал "Възрожденци" осъмна със счупени прозорци вчера. През нощта срещу офиса са хвърляни камъни, съобщиха от пресцентъра на партията. Мястото бе отцепено от полицията, която извършва разследване. Кандидатът за народен представител от ГЕРБ в Кърджали Цвета Караянчева осъди вандалския акт. Часове след инцидента пострадаха и прозорците на офиса на ДПС в същия квартал "Възрожденци". След канонада от камъни са изпочупени прозорците на помещение на движението в кафе "Макси", оплакаха се от предизборния щаб на ДПС в областния град. Само за няколко часа от МВР откриха извършителя, счупил 2 от стъклата на един от предизборните клубове. 21-годишният Д.А. се развилнял след прекомерна употреба на алкохол и хвърлил камък към прозорците на сградата. Мъжът обяснил, че не е ангажиран с политическа дейност и действията му са вследствие на алкохолното опиянение, изразил е готовност да поеме разходите за възстановяване на стъклата.

България

Работодатели опитват да контролират вота

56% смятат, че най-голям проблем в предизборната кампания са опитите за купуване на гласове

Драстично увеличение на процента на гражданите, които се оплакват от опитите на бизнеса и работодателите да оказват влияние върху вота на служителите отчете вчера "Прозрачност без граници". Според фондацията подобни опити за контролиран вот има предимно при служителите в администрацията, както и при хора с месечен доход под 100 лв.

"Прозрачност без граници" отчита като основни проблеми на предизборната кампания през 2013 г. агитацията за купуване и продаване на гласове, както и неинформираността на хората. Всеки втори респондент смята, че купуването на гласове е най-доминиращият проблем на предизборната кампания. Между 3 и 4% признават, че им е предложен подкуп, за да гласуват за определена партия.

Около 96% от българите не са склонни да подадат сигнал за нарушение на избирателните им права, тъй като до момента не са попадали в такава ситуация. Според изследването предимно висшисти между 18 и 30 г. са склонни да търсят гражданските си права и да сезират институциите.

Отчита се, че информационната кампания за гражданите е недостатъчна. 18% от анкетираните смятат, че основният проблем е неадекватната реакция на институциите на сигнали на граждани за купуването на гласове. Почти същият е и процентът на хората, които се оплакват от недостатъчната информационна кампания. 15 на сто не са забелязали достатъчно предизборни дебати, само 14 процента смятат, че проблеми не е имало.

40% от запитаните смятат, че финансирането на кампаниите не е било съпроводено от достатъчно информация за гражданите, 40,8% не могат да преценят, а едва 10,6% се смятат за добре информирани. Според "Прозрачност без граници" българските граждани не могат да си съставят ясна оценка за дейността на институциите. От организацията са категорични, че родните партии тенденциозно не желаят висока избирателна активност, тъй като имат изгода в неделя да гласуват само твърдите партийни ядра и хората с контролиран вот.

УЧИТЕЛИ ОСТАВЕНИ 4 МЕСЕЦА БЕЗ ЗАПЛАТИ

Четири месеца учителите в неделинското село Средец не са получавали заплати заради стари задължения на предишното ръководство на школото, алармира вчера кметът Съби Хаджиев. Той е категоричен, че това е недопустимо при защитено училище, където средствата трябва да идват целево. Хаджиев настоя да се направи финансова проверка, за да се установи къде отиват парите за заплати.

"В училището работят 10-12 души. В него сега учат 60-70 деца, като до преди година учебното зеведения беше средно и в него се обучаваха около 400 малчугани", обясни Хаджиев. Според него причината за това е в училищното ръководство, което позволило да се сливат паралелки, което е недопустимо при защитено училище. Жителите на селото са искали школото да бъде защитено, за да може всяка паралелка да е самостоятелна и така да бъде постигнат ефективен учебно-възпитателен процес. "Родителите реагираха остро. Никой не ги посрещна от ръководството на училището и не ги попита за мнението им", подчерта Хаджиев. Той не скри, че жителите на Средец са притеснени и умуват през новата учебна година да оттеглят една част от децата, които са в слети паралелки. В едно населено място няма ли училище, селото се закрива, коментира кметът.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Тържествена клетва за вярност положиха 75 новоприети бойци от хасковския военен гарнизон. От тях 5 са жени

ГЕРБ ОРГАНИЗИРА ИЗБОРЕН ТУРИЗЪМ В ДЪРЖАВНИ ХОТЕЛИ И СТАНЦИИ

Прокуратурата да се самосезира за възможността да има изборен туризъм в хотели, които изпълняват програми на НОИ, и в базите на МВР и на МО. За това призова председателят на БСП Сергей Станишев. При обичайна заетост от по 100 туристи сега повечето от тези хотели са пълни, разкри той. Пред медиите Станишев обяви, че областният щаб на БСП в Стара Загора е сигнализирал РИК, ЦИК и прокуратурата за скандална схема в комплекса в Павел баня, който е собственост на ПРО ЕАД и е ръководен от доскорошния депутат от ГЕРБ Христо Чаушев. В съобщение, разлепено на 8 май, е обявено, че хората ще могат да гласуват в организираната СИК в бара на комплекса. Базата на ПРО ЕАД обаче не е социално или болнично заведение по смисъла на Избирателния кодекс, което означава, че там не може да се разкриват секционни комисии.

От 330 туристи в комплекса в Павел баня само 90 са си взели удостоверение за гласуване на друго място и за останалите има опасност да гласуват два пъти. Станишев подчерта, че по най-проста сметка, ако "настанените" в 18-те държавни хотела на ПРО ЕАД, които имат капацитет по около 500 души всеки, упражнят двойно своя вот, това са 18 000 гласа, които дават почти два депутатски мандата.

Станишев изтъкна, че се получават много сигнали и за други нарушения. В сайтовете на областните администрации има пълно информационно затъмнение и не става ясно кои фирми са спечелили обществените поръчки за извозване на чувалите с бюлетини и на избирателните списъци до областните администрации, каза лидерът на БСП. На "Позитано" 20 получават информация, че фирмите, спечелили поръчките, са приближени до ГЕРБ. Станишев даде пример с Велико Търново, където фирмата е собственост на бивш общински съветник от ГЕРБ, а в София се твърди, че е собственост на Андрей Иванов. Наши симпатизанти са подали сигнали, че колите, които ще превозват бюлетините, са с двойни дъна и съществува опасност да бъдат подменяни по пътя, допълни соцлидерът.

ЛУКЧЕТАТА НА ГЕРБ ИЗВЪН СТАНДАРТА, ЛИПСВА ДАТА НА ПРОИЗВОДСТВО

Предизборно раздаваните от ГЕРБ бонбони не отговарят на стандартите, алармираха от БСП във Варна вчера. Лукчетата били в нарушение на Закона за храните, тъй като върху опаковката им е изписано единствено наименованието на политическата формация, но липсват каквито и да било данни за състава и производителя. От БСП във Варна са алармирали няколко институции, че бонбоните са извън нормите за разпространение на хранителни стоки, съобщи сайтът "За честни избори". Според публикации от последните няколко дни за бонбонената си кампания ГЕРБ са приготвили цели 15 тона лукчета.

Кандидат-депутатът Красимир Янков, втори в листата на Коалиция за България във Варна, е сигнализирал за нередовните гербаджийски бонбони РИК, областната дирекция на Агенцията за безопасност на храните, земеделския министър проф. Иван Станков, мисиите за наблюдение на ОССЕ и на ПАСЕ и Изборния борд към Министерския съвет.

ДУМА припомня, че по време на кампанията през 2009 г. ГЕРБ прибягна към нетрадиционни методи за разпространение на рекламните си бонбони. Тогава над столичния квартал "Факултета" заваляха захарни лакомства с логото на бившите управляващи. Жителите на района бяха подсладени с изхвърлени от самолет бонбони.

СОФИЯ ДАВА 79 ТИПА ПРОЕКТИ ЗА САНИРАНЕ НА 200 000 ПАНЕЛКИ

Столичната община подарява 79 типа проекти за саниране на 200 хиляди панелни жилища, в които живеят около половината столичани. Само от тази мярка всяко семейство ще спести около 600 лв. средно, които ще трябва да даде, за да обнови блока, ако етажната собственост вземе такова решение. Освен това общината дава допълнителни бонуси. Единият е безплатното разрешение за строеж, което средно за един вход е около 3000 лв. Живеещите няма да плащат и за тротоарно право заради монтираното скеле по време на ремонтните дейности. Общината пък за нейна сметка обещава да благоустрои и пространството пред блока.

Типовите проекти могат да се ползват при кандидатстване за обновяване на жилищата по схемата "Обновени домове", която се финансира по оперативна програма "Регионално развитие". По нея се поемат 75% от разходите за санирането на блока, а останалите 25% трябва да се осигурят от собствениците на жилищата.

Типовите проекти ще са на разположение във всяка една от 24-те районни администрации. Ще бъдат качени и на сайта на Столичната община и направление "Архитектура и градоустройство".

Има текучество в секционните избирателни комисии

Дана РУСЕВА

„Промените в секционните избирателни комисии от страна на партиите са проблем. Направихме нарочна среща с тях - искахме да предоставят актуални списъци, а не от минали избори, но замените са факт", заяви председателят на РИК в Добрич Добромир Добрев. Според него най-важното е в секционните избирателни комисии протоколът от гласуването да бъде подготвен внимателно, без да се бърза, за да няма грешки, защото има няколко контроли. Протоколът се предава от ръководството на комисиите. Бюлетината за изборите в Добричкия регион е дълга 69 см. Предвидени са 210 000 бюлетини. 190 798 са гласоподавателите по данни на РИК, 385 са избирателните секции. Извозването на материалите след приключване на изборния ден се оказа отново един от проблемите пред СИК, заявиха техни членове на обучение. В Добрич има училища с по около 10 избирателни секции. На тях РИК препоръча да се комплектоват, за да бъдат изваозвани поетапно до залата за приемане на протоколите. "Да не се пришпорват комисиите, да се изчакват помежду си. Най-важното е протоколът да се попълни без грешки, иначе работата се усложнява", призоваха от РИК. От секционните комисии пък негодуваха срещу това, че имат трудности при обажданията си към транспортната фирма, наета от общината, която да осигури придвижването им. Ще звъните, докато се чуете, казаха лаконично от РИК. Членове на СИК обясниха, че многократните обаждания са за тяхна сметка.

България

КЗК: ЛИМИТЪТ НА НЗОК ЗА РЕЦЕПТИ ПОСТАВЯ В РИСК ПАЦИЕНТИТЕ

Ограничението аптеките да обработват определен брой рецепти на час за лекарства, отпуснати по каса, нарушава конкуренцията и свободния избор на пациентите и понижава качеството на обслужване. Възниква и опасност пациентите да не получат навреме предписаните лекарства, ако аптеката е изчерпила лимита си за обработка на рецепти по линия на НЗОК. Това е становището на Комисията за защита на конкуренцията за ограничението един фармацевт да може да обработва фиксиран брой рецепти. Над този брой НЗОК спира да ги заплаща.

Условието за период от 15 дни един магистър-фармацевт, ако е на осемчасов работен ден, да обработва 660 рецептурни бланки, а ако е на четиричасов работен ден - 330, залегна в типовия договор между НЗОК и аптеките в края на 2012 г. Това прави по около пет и половина рецепти на час. Мярката бе въведена по инициатива на Българския фармацевтичен съюз, отстояващ правата на по-малките аптеки, и с аргумента, че по този начин фармацевтът има време и за консултация с клиента. Тя бе посрещната с неодобрение от по-големите аптеки, според които така се блокира работата там, където е създадена по-стройна и бърза организация.

Минималното време за обработка на рецепти и протоколи за реимбурсирани лекарства и формулата, определяща максималния брой рецепти, за които касата плаща на аптеките, има ефект на квотно ограничение на търговията на дребно с лекарства, чиято стойност НЗОК поема напълно или частично, смята КЗК. По този начин се нарушавало конкуренцията на пазара на търговия на дребно с плащани от НЗОК лекарства и се засягало благосъстоянието на потребителите.

Лидерът на БСП Сергей Станишев изненада примата на естрадата Лили Иванова с огромен букет червени рози по време на закриването на кампанията на левицата в четвъртък вечерта в зала 1 на НДК. Примата пя повече от час и половина за симпатизантите, членовете и кандидат-депутатите на БСП

Обсъждат скъсяване на времето за реакция на тел. 112

Ако обаждането е за здравословен проблем, операторът да включи в разговора оператор от тел. 150, предлагат от МЗ

Има условия за забавяне при предаването на сигнал от телефон 112 до Спешна помощ, обяви служебният зам.-министър на здравеопазването д-р Мирослав Ненков. Според него това може да стане, ако приемащият сигнала оператор на 112 не разбере правилно медицинския проблем. По думите му, когато е създавана системата на 112, софтуерът й не е бил предвиден за синхронизация със софтуера на 150. Ненков обясни, че при получаване на сигнала операторът на 112 има нужда от време, за да събере определен обем информация в писмен вид и тя да бъде предадена на тел. 150, откъдето я препращат към линейка.

Системата трябва да се промени, смята служебният зам.-министър. Ненков обясни, че са проведени няколко срещи на представители на МЗ с екипи на 112 и на 150. Според него засега е възможно, щом операторът на 112 чуе, че проблемът е медицински, веднага да включи в разговора оператор на 150. "Вярваме, че това ще скъси времето за реакция. Това звучи лесно, но не може да се реализира лесно. Иска ми се до края на нашия мандат да бъде направено, но не мога да дам срок", коментира Ненков.

Най-лесният вариант да се подобри работата на спешната помощ е да се пренасочат медицинските обаждания на телефон 112 към телефон 150, смята служебният здравен министър проф. Николай Петров. Той припомни, че европейското законодателство ни задължава всички обаждания да са към 112. Според проф. Петров проблемът може да се избегне чрез софтуерна съвместимост. Там има авторски права и там е заровен проблемът, допълни Петров. Бързо решение според него е и увеличаване на екипите. В стратегията за развитие на здравеопазването за 2014 г. са предвидени около 300 млн. лв. за работата на спешната помощ, но кадрите трябва да се заложат още сега, смята проф. Петров.

Вчера поредният случай на недоразумение в системите на тел. 112 взе жертва - 75-годишен бизнесмен издъхна пред вратите на спешното приемно отделение на МБАЛ в Благоевград. Към 10,40 ч. бил подаден сигнал на телефон 112 за мъж, на когото му е прилошало в промишлената зона на Благоевград. Линейката тръгнала веднага, но в движение при уточняване на адреса се оказало, че става дума за промишлената зона на с. Бело поле, намиращо се на 3 км от Благоевград. Вместо да чакат линейката, близките на Бедрос Дюнгелян го качват на лек автомобил и потеглят за спешното отделение на МБАЛ. По пътя 75-годишният мъж умира. Дежурният в СПО лекар само констатирал смъртта му в колата.

В началото на седмицата почина 11-годишният Теодор Желев, а Бърза помощ и телефон 112 се обвиниха взаимно за смъртта му.

ОБВИНИХА ЯСНОВИДКИ В УКРИВАНЕ НА ДАНЪЦИ

Три ясновидки от Русе са обвинени за укриване на около 130 000 лв. данъци. Жените са спечелили голямата сума само от сеанси през последните пет години, но не са подавали задължителната декларация за доходите си в НАП.

Вече са разпитани над 500 души от цялата страна, които са използвали услугите на ясновидките. Дължимият данък с лихвите е внесен към приходната агенция, като само едната от ясновидките е платила над 50 000 лв. Ако бъдат признати за виновни, трите могат да получат от 3 до 8 години затвор.

ИСКАТ САНКЦИИ ЗА МАЙКИ, ИЗОСТАВИЛИ ДЕЦАТА СИ

Майките, които изоставят децата си, трябва да бъдат санкционирани. Това може да става, като им се удържа от заплатата или те да работят безплатно в полза на обществото. Предложението направи проф. Владимир Радулов на третото заседание на обществения съвет към социалното министерство. Членовете на консултативния орган обсъждаха закрилата на децата и процеса по деинституционализация.

2200 бебета се изоставят всяка година заради различни трудности на семействата, а 2012 е годината с най-ниска раждаемост след 1946 г. 52% е рискът от детска бедност, стана ясно вчера.

Няколко основни проблема по отношение на семействата открои шефът на Националната мрежа за децата Георги Богданов. Според него системата за закрила на детето е в пълен колапс. Над 200 случая се падат на един социален работник, докато в други страни те са по 25-30 на човек. Ниското заплащане и ниското самочувствие на хората, които работят в системата, също са сериозен проблем, смята Георги Богданов. Той призова за промени в Закона за социалното подпомагане в частта за деинституционализацията. Според него голяма част от парите, които се освобождават от закрити домове, не се инвестират обратно в нови услуги.

Снимка Мариета ТОМОВА

За много чужденци е атракция да се снимат до гвардейците пред президентството

Установиха насилие в дом за деца в Пловдив

Неглижиране на потребностите на момичета и момчета, настанени в Дома за деца, лишени от родителски грижи, "Рада Киркович" в Пловдив и физическо и психическо насилие спрямо част от тях от служител от персонала. Това са установили инспекторите от Държавната агенция за закрила на детето (ДАЗД). В проверката са участвали представител на МВР в града и двама психолози от Комплекса за социални услуги за деца и семейства.

След проведените разговори с настоящи и бивши възпитаници на дома, служители в институцията, както и от проверената документация комисията е констатирала, че персоналът проявява незачитане на самостоятелността и личната свобода на непълнолетните деца и омаловажава сигналите за нарушения, които те споделят. Ръководството на дома е подхождало избирателно към подадените жалби и оплаквания, като част от тях дори не са регистрирани, а за други не се предприемат адекватни действия. Заниженият контрол е довел до нередовно посещение на децата в училище и допускане на нерегламентирани контакти между тях на територията на дома. Част от децата, с които проверяващите са се срещнали, са предоставили данни за упражнено физическо и психическо насилие спрямо тях от страна на възпитател. Трудовият договор на възпитателя, срещу когото са оплакванията на възпитаниците на дома, е прекратен в края на март по взаимно съгласие.

ДАЗД предлага на кмета на Пловдив да потърси дисциплинарна отговорност на директора на дома.

Икономика

ПРЕЗ ПЪРВОТО ТРИМЕСЕЧИЕ

Средната работна заплата намаля до 778 лв.

Доходите в секторите култура, образование и наука са с най-голям спад, а в туризма и администрацията са най-ниски

Средната месечна заплата е намаляла през първото тримесечие на годината спрямо последните три месеца на 2012-а, отчитат от националната статистика. Намалението е с малко повече от 3 на сто и средното възнаграждение достига до 778 лева. Най-ниска е била средната месечна заплата през февруари - 766 лв., през януари стойностите надхвърлят 770 лв., а през март се доближават до 800 лева.

Най-голямо намаление на средната месечна работна заплата е регистрирано в дейностите "Култура, спорт и развлечения" - със 17.9%, "Образование" - с 10.1%, и "Професионални дейности и научни изследвания" - със 7.2%.

Увеличение на тримесечна база е отчетено в "Селско, горско и рибно стопанство" - с 21.7% и "Държавно управление" - с 6.5%.

Най-високо средномесечно възнаграждение през първото тримесечие на 2013 г. са получавали в икономическите дейности "Създаване и разпространение на информация и далекосъобщения" - 1822 лв., "Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива" - 1578 лв., "Финансови и застрахователни дейности" - 1447 лева.

Най-нископлатени са били наетите лица в секторите "Хотелиерство и ресторантьорство" - 523 лв., "Административни и спомагателни дейности" - 526 лв., "Други дейности" - 555 лева.

Спрямо същия период на предходната година средната месечна работна заплата през първото тримесечие на 2013 г. в обществения сектор нараства с 5.8%, а в частния сектор - с 3,9 на сто.

Наетите лица по трудово и служебно правоотношение към края на март 2013 г. се увеличават с 0.5% спрямо края на декември 2012 г., като достигат 2.23 милиона души. На годишна база обаче в края на март 2013 г. наетите лица са намалели с 24.9 хил. Най-голямо намаление се наблюдава в дейностите "Преработваща промишленост" - с 13.3 хил., и "Хотелиерство и ресторантьорство" - с 9.8 хиляди.

▼ *Временно заетите в туризма традиционно са сред най-ниско платените*

Експерти очакват сивата икономика да глътне 10 млрд. лв. през летния сезон

10 милиарда лева ще потънат в сивата икономика през настъпващия летен сезон, прогнозираха пред "Всеки ден" икономисти. Със започването на лятото мощно стартира и сивият сезон в икономиката. Именно в периода май-септември в различни сектори се наемат най-много работници без трудов договор.

При това положение не се плащат нито данъци, нито осигуровки и хазната търпи сериозни загуби. Сивият сектор в България е около 30% от брутния вътрешен продукт (БВП) на страната, сочи и най-прясното изследване на "Виза Европа". Дялът на сивата икономика в България е по-висок от средното ниво в ЕС.

Първенство в сенчестия сектор се пада на строителството, следвано от търговията, туризма и транспорта, сочат доклади за България, изготвени от международни финансови институции. Сивият сектор у нас е характерен за нископлатените работни места, както и за тези на половин работен ден. По-голяма част от работещите на сиво са били дългосрочно безработни в сравнение с хората, които декларират доходите си.

Сезонните работници пък масово отказват да подписват трудови договори, защото официално се водят безработни и получават помощи. Те сами притискат работодателя да заобикаля правилата. Ромите, които примерно помагат при прибиране на реколтата, също категорично отказват да подписват каквито и да е документи за получено възнаграждение, за да не загубят помощите си. Според експерти работата на тъмно се оказва спасителна сламка и когато икономиката не расте или в случаите, в които държавата не е в състояние да осигури обезщетения за безработица за значителна част от работната сила.

МЕЖДУФИРМЕНАТА ЗАДЛЪЖНЯЛОСТ Е ДВА ПЪТИ ПО-ГОЛЯМА ОТ БВП

България се нарежда на второ място след Естония в Европейския съюз в списъка на страните с най-нисък публичен дълг. За сметка на това обаче в страната ни има един от най-високите проценти на междуфирмена задлъжнялост.

Това стана ясно от думите на Милена Виденова, член на Асоциацията на колекторските агенции в България, цитирана от агенция Фокус. Виденова обясни, че икономическите проблеми във всяка една страна се дължат или на вътрешния дълг, или на дълговете между компаниите.

"Междуфирмената задлъжнялост у нас е около 200% от брутния вътрешен продукт (БВП) на страната, което е сериозен показател", посочи експертът и отбеляза, че висока задлъжнялост има и в Испания, където именно тя е сред основните причини за кризата в страната.

Според Виденова - междуфирмената задлъжнялост, която е резултат от действия в разрез с бизнеслогиката, може да се разглежда като самостоятелна причина за усложнена икономическа обстановка в България. Важно е обаче какво точно се случва в икономиката на дадена страна - дали се развиват нови пазари и услуги, дали има условия за по-добра конкурентоспособност, дали се стимулира предприемачеството, износът на продукцията на фирмите, както и дали се създават нови работни места. В този смисъл междуфирмената задлъжнялост не бива да вади от контекста на икономическите събития, допълва експертът.

ВЕИ-индустрията: Ограничаването на мощностите ни е незаконно

Разпореждането на "Електроенергийния системен оператор" (ЕСО) за ограничаване работата на производителите на ток от възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) е незаконно, заявиха от Българската фотоволтаична асоциация (БФА) вчера, когато за пореден ден мощностите на слънчевите централи бяха намалени заради рекордно ниското потребление на ток. До тази мярка се прибягва за 15-и ден от началото на април, ежедневно е ограничението от края на април, а преди това също няколко дни на електроразпределителните дружества бе наредено да не изкупуват 40% от производството на ВЕИ-централи с мощност над 30 KW.

Според организацията намалението на мощностите им противоречи на европейските евродирективи, но от ЕСО твърдят, че Законът за енергетиката им дава право едностранно да ограничават производството на ток, когато е застрашена стабилността на доставките.

"Въпреки прилаганите незаконни ограничителни мерки срещу еколцентралите, потребителите на електроенергия ще получат същата фактура в края на месеца със същия процент зелена добавка", се изтъква в становище на производителите на слънчев ток. Те отново заявяват, че намаляването на мощностите им заедно с въведената в края на септември 2012 г. за ВЕИ централите такса за достъп до енергийната мрежа отнемат 64% от приходите им и това създава заплаха за 1600 фирми, които трябва да обслужват кредити за над 2.8 млрд. лв.

"Реалните проблеми в българската енергетика не са в сектора на екологичните централи - те са изградени с частни капитали при ясна законова рамка, не са и само в електроразпределителните предприятия. Истинските проблеми се крият в неефективното и непрозрачно управление на енергетиката, където се генерират милиардни разходи, които не се показват във фактурата за потребление на електроенергия", пише в съобщението. Асоциацията призова да се публикуват всички разходи на държавните дружества в енергетиката и обслужваните от тях кредити.

Вашето
ТАКСИ - С - ЕКСПРЕС АД
9 12 80
София, ул. "Житница" N 23
ТАКСИ
Ви чака!
тел.: 02 855 60 12
факс: 02 855 50 04
e-mail: taxi_expres@abv.bg

„Булгаргаз" предлага запазване на цената на природния газ

Обществеият доставчик на природен газ "Булгаргаз" засега не смята да променя цената на природния газ от 1 юли 2013 г. Това съобщиха от държавното дружество вчера, когато съгласно енергийния закон трябваше да обявят прогнозните цени за третото тримесечие, преди да внесат в Държавната комисия за енергийно и водно регулиране окончателното си заявление за определяне на тарифите. Намеренията на "Булгаргаз" са да запази настоящата цена от 630.94 лв. за 1000 куб. м. Прогнозата отчита тенденциите в съотношението лев/долар, цените на алтернативните на природния газ горива на международните пазари и изискванията на нормативните актове за регулиране на цените, посочват от дружеството.
Окончателното предложение на "Булгаргаз" ЕАД за цената на природния газ за следващото тримесечие ще бъде обявено на 10 юни преди внасянето на заявлението в регулатора

Свят

Снимки БГНЕС

Членове на платформата на хора, пострадали от ипотеки, окупираха сградата на испанската Banco Popular в Барселона в знак на протест срещу принудителното отнемане на имоти при нередовно изплащане на ипотеки. На плаката вляво се чете: Тази банка мами и изхвърля хората от домовете им!

СМК ни обвинява в антимакедонизъм

Според председателя на Световния македонски форум омразата и презрението на София към Скопие рушат добросъседските отношения между двете страни

Антимакедонизмът на София представлява антибългарска държавна политика, това се посочва в позиция на Световния македонски конгрес (СМК), оповестена от неговия лидер Тодор Петров. За СМК е точно изявлението на българския премиер и министър на външните работи Марин Райков, че "македонците и българите са един народ, че делят обща езикова традиция, една и съща история и минало", но е затова, че основата и на България е Македония. Затова, защото в България "има всичко, само българи не". Тъкмо затова Македония завинаги ще бъде неизживяната романтика за България.

СМК изразява разочарование от наричането на държавата Македония от българския премиер и министър на външните работи като "Бивша югославска република" и смята, че отношението на софийските власти с презрение и омраза към македонците и държавата Македония руши добросъседските отношения на Балканите.

СМК смята, че не стои въпросът дали македонците са българи, а дали има български гражданин без македонски корени.

Изявлението на лидера на Световния македонски конгрес бе коментирано пред Агенция "Фокус" от проф. Божидар Димитров, според когото това е поредната провокация на правителството в Скопие спрямо България. "Световният македонски конгрес формално се води за неправителствена организация, но са известни близките му връзки и сътрудничество с правителството в Скопие. Често, чрез него Скопие изразява свои позиции, от които се срамува, или по някакви причини - изпитва неудобство да изрази лично", каза Божидар Димитров.

Относно обвинението, че България не признава македонците в цялост нито в Македония, още по-малко в България, проф. Димитров смята, че е трудно да се признае нещо, което не съществува. "Иначе, ние с удоволствие, признаваме всякакви реалности, включително и исторически, както и тази, че македонската нация е създадена с декрет, в една комунистическа държава, и наложена с нечувано насилие и геноцид над българите в Югославия."

"България не се е извинила за депортацията на 7144 македонски евреи. Напротив, България многократно е изразявала - и президентът на републиката, и Народното събрание и правителството - дълбоко съжаление, че не е успяла да спаси 7144 евреи от Македония, които не бяха български граждани", подчертава Божидар Димитров.

"Излиза, че само в Скопие не са разбрали, че македонците и българите са един народ, че делят обща езикова традиция, обща именна система. Дори - името на председателя на Световния македонски конгрес е българско - Тодор Петров. Очевидно, баща му и дядо му са били по-големи българи, отколкото е Тодор Петров", завършва Божидар Димитров.

Атина либерализира пазара за някои професии

Гърция премахва ограниченията в упражняването на някои затворени професии, които влияят значително на икономическата и социална дейност в страната, съобщи гръцкият вестник "Етнос".

Със спешен законопроект ще се либерализира пазарът за адвокати, инженери, счетоводители, нотариуси и лекари. Целта на правителството е да се стимулира заетостта и да се намалят цените на услугите.

Изданието отбелязва, че се планира и частична либерализация на работното време в неделните дни за магазините, либерализация на извънградските пътнически превози и намаляване на процедурите за издаване на разрешителни за строеж.

"Затворените професии" в Гърция са силно регулирани, като се издават малко лицензи за практикуването им и често различните гилдии от списъка работят с фиксирани цени.

МИШКОВИЧ ВЕЧЕ ОФИЦИАЛНО ОБВИНЕН

Вторият най-богат и един от най-влиятелните хора в Сърбия през последните две десетилетия - търговският магнат Мирослав Мишкович, беше официално обвинен от съда за спорна приватизационна сделка, съобщи Ройтерс.

67-годишният бизнесмен, собственик на "Делта холдинг", беше задържан през декември и оттогава се намира в ареста. В четвъртък срещу него, срещу сина му Марко и срещу други седем души бяха повдигнати обвинения в длъжностни злоупотреби и укриване на данъци. Според разследващите те са източили общо 25 млн. евро от приватизирана и вече фалирала компания за ремонт на пътища. Ако бъдат осъдени, обвиняемите могат да получат до 10 години затвор.

РУСИЯ ДАВА ОТСРОЧКА НА КИПЪР

Москва се съгласи да удължи срока за изплащане на заема за Кипър, като част от участието си в спасителната програма за страната, каза кипърският външен министър Йоанис Касулидис, цитиран от Ройтерс.

В документ, подготвен от международните кредитори, се казва, че Русия се е съгласила да удължи срока с две години, както и да намали лихвата по него.

Кредитът в размер на 2,5 млрд. евро беше предоставен през 2011 г. за срок от 4,5 години и 4,5% годишна лихва. Преди няколко дни кипърското министерство на финансите отправи писмена молба към руското правителство за удължаване на погасителния срока на кредита и намаляване на лихвата до 2,5%, допълва ИТАР-ТАСС.

Лондон ожаднява след 7 години

Милиони семейства в Лондон и по долината на Темза ще изпитат недостиг на вода до края на десетилетието. По тази причина "Темз уотър", компанията, която осигурява питейна вода на 3,5 млн. домакинства, прави проучване сред клиентите си биха ли използвали рециклирана вода, пише в. "Дейли мейл". В края на десетилетието "Темз уотър" ще изпитва дефицит от 125 млн. л вода на ден - количеството течност, използвано дневно за около 1 млн. души, ако не бъдат взети спешни мерки.

www.duma.bg

кратки

Путин и Камерън обсъдиха кризата в Сирия

Русия и Великобритания обсъдиха редица възможни съвместни стъпки за урегулиране на ситуацията в Сирия, страните са заинтересовани от запазването на тази страна като териториално цяла държава, съобщи руският президент Владимир Путин след преговорите си с премиера на Великобритания Дейвид Камерън, предаде РИА Новости. Той допълни, че страните "имат обща заинтересованост за поскорошно прекратяване на насилието и за стартиране на мирния процес".

Косовски сърби протестираха в Белград

В центъра на Белград на централния площад "Република" се събраха няколко хиляди души от Сърбия и Косово, в знак на протест срещу брюкселското споразумение за нормализация на отношенията между двете страни. Множеството скандираше "Косово е Сърбия". Протестът започна в 12.44 ч., като по този начин се припомня на резолюция 1244 на съвета за сигурност на ООН за Косово.

Великобритания напуска Либия

Посолството на Великобритания временно изтегля спомагателния си персонал от Либия "по съображения за безопасност и продължаващата политическа нестабилност", съобщава Ройтерс, позовавайки се на посолството. МВнР на Великобритания препоръча на гражданите да се въздържат от пътуване до Либия поради влошилото се положение с безопасността. За изтегляне на част от персонала от Триполи обяви и държавният департамент на САЩ.

"Гласът на Америка" коментира Парада на победата

Мероприятието е много внимателно режисирано, за да се напомни на жителите на страната и на целия свят за това, че Русия остава голяма военна държава, казва "Гласът на Америка". За целта руските власти харчат милиони долари. Пред публиката бяха показани ракетните установки С-300. Те напомниха за слуховете за това, че Русия планира да достави подобно въоръжение на правителството на Сирия, посочва "Гласът на Америка".

4 души са загинали и 15 са били ранени при взрив в близост до офисите на политическа партия в Пакистан, предаде АФП. Експлозията е избухнала в Мираншах, в размирния Северен Вазиристан, в навечерието на парламентарните избори. Междувременно талибани предупредиха 86-милионния електорат на страната да не гласува на днешните избори, като подчертаха да стоят далеч от избирателните секции, за да спасят живота си

Свят

Всеки 5-и служител знае за финансови измами на работното си място

Според проучване на „Ърнст и Янг” 57% от анкетираните вярват, че подкупите и корупцията са широко разпространени в тяхната страна

Един от всеки петима служители знае за извършени финансови манипулации в собствената им компания през последните 12 месеца, показва проучване на “Ърнст и Янг” сред 3469 служители в 36 държави в регион Европа, Близкия изток, Индия и Африка.

Изследването, цитирано от БТА, твърди още, че 42 на сто от директорите, членове на управителни съвети, и висшето ръководство на фирмите знаят за нередности във финансовата отчетност на компанията им, а 57 на сто вярват, че подкупите и корупцията са широко разпространени в тяхната държава.

На ниво управителен съвет и висш ръководител повече от 40 на сто от анкетираните заявяват, че продажбите и разходите в компанията им се манипулират. Проучването установява също така, че 38 на сто от всички анкетирани вярват, че компаниите в юрисдикцията им надценяват финансовите си резултати от дейността.

Почти половината анкетирани в бързо разрастващите се пазари са съгласни, че компаниите в техните държави често представят погрешно финансовите резултати от дейността си, в сравнение с 29 на сто от анкетираните в централите в Западна Европа.

Дейвид Стълб, глобален ръководител на практиката на “Ърнст и Янг” за услуги по разследване на измами и спорове, заявява: “Имайки предвид сегашните предизвикателни пазарни условия, компаниите са изправени пред непрекъснат натиск да отговарят на очакванията за растеж и печалби. В тази среда някои се поддават на неетично поведение”.

Проучването показва, че рисковете от неподходяща отчетност се съчетават с неетичната стопанска среда. 57 процента от всички анкетирани вярват, че подкупите и корупцията са широко разпространени в страната им, като този процент нараства до 67 на сто на бързо разрастващите се пазари. Съотношението обаче спада до 26 на сто сред онези, които чувстват, че е обща практика да се използват подкупи за спечелване на договори в собствения им отрасъл.

Според “Ърнст и Янг” проучването разкрива тревожна тенденция, че служителите виждат ширещи се практики за подкупи и корупция в собствената им държава, но не отчитат това като риск за собствения им бизнес или отрасъл. Изглежда резултатите казват: “Всички други го правят, но не и аз или моята компания”, пише в анализа.

60 процента от директорите и висшите ръководители вярват, че компанията им би подкрепила хора, които докладват случаи на подозрения за измама, подкуп или корупция, докато едва 34 на сто от останалите служители са съгласни с това твърдение.

Откриха оцеляла жена под срутилата се сграда в Дака

Бангладешките спасителни екипи съобщиха, че са открили жена, оцеляла в развалините на срутилата се на 24 април 8-етажна сграда в столицата Дака, съобщава АФП, като се позовава на официална информация.

“Локализирахме я в пролука между стена и колона. Името ѝ е Решми. Възможно е да е разполагала със запаси от вода или да е пила от тази, която ние изпомпвахме в сградата”, разказва пред агенцията директорът на противопожарната служба на Дака Ахмед Али.

Един от спасителите разказва, че жената е викала за помощ, докато екипите са разчиствали отломките от сградата, за да достигнат до нея, 16 дни след срутването на центъра “Рана Плаза”, при което по последни данни са загинали над 1000 души.

САЩ НЕ ИСКАТ ПОСТОЯННИ БАЗИ В АФГАНИСТАН

Съединените щати не желаят да запазят постоянни военни бази в Афганистан след 2014-а и всякакво присъствие на американски войници в страната след тази дата ще продължи “само по покана” от Кабул. Това заяви говорителят на Белия дом Джей Карни, цитиран от Франс прес.

Ако американски войници останат в Афганистан след 2014-а, това ще е с цел да бъдат обучени афганистанските войници и да бъдат разгромени последните елементи от Ал Кайда, останали в страната, добави говорителят.

Всички войници от Международните сили за поддържане на сигурността в Афганистан (ИСАФ) под командването на НАТО е планирано да се изтеглят от страната до края на 2014 г. Афганистанският президент Хамид Карзай заяви обаче, че САЩ искат да запазят девет свои военни бази в Афганистан след изтеглянето на бойните части на НАТО в края на 2014 г. и показа, че се отнася благосклонно към това искане.

Хакери от 26 страни изтеглили 45 млн. долара

Организирана банда компютърни пирати от цял свят са изтеглили или пренасочили в периода декември-февруари общо 45 млн. долара предимно от сметки в големи банкови компании, съобщава АФП. Обвинения са били повдигнати срещу осем души в Ню Йорк, но заговорът се простира върху 26 държави по цял свят, уточняват пред агенцията от офиса на главния прокурор на града Лорета Линч.

Седмина от обвинените са се намирали в Ню Йорк, а осмият, Алберто Юси Лахуд-Пеня - смятан за лидер на бандата - е бил убит на 27 април, уточняват от нюйоркската прокуратура, без да дават допълнителни подробности за обстоятелствата на смъртта му.

Членовете на бандата, които действали в Ню Йорк, първо нападали компютърните мрежи на големите банкови компании, за да “отвлекат” предплатени банкови карти, на които сваляли лимита, след което от клонове в Манхатън “в рамките на няколко часа” изтегляли милиони в брой. Няколко подобни операции са се случили по целия свят на 22 декември 2012 г., на 19 и 20 февруари 2013 г.

Офисът на прокурора на Ню Йорк подчертава “хирургическата прецизност”, с която са действали хакерите, както и “бързината и координацията им при работата на терен”.

Дамаск щял да доставя оръжия на Хизбула

Сирия ще достави на Хизбула оръжия, които “ще разбият баланса”, заяви лидерът на радикалното шиитско движение само дни след израелските въздушни удари в околностите на Дамаск срещу предполагаеми пратки ирански оръжия за групировката.

В реч, излъчена по ливански телевизионен канал, шейх Хасан Насрала заяви, че Сирия ще даде на Хизбула съвременни оръжия, каквито тя никога не е имала, намеквайки, че те ще променят баланса на силите между Израел и проиранската групировка.

По думите му, това ще бъде стратегическият отговор на Дамаск заради израелските въздушни удари. Насрала добави, че неговите бойци ще подкрепят всеки опит на Сирия да си върне окупираните от Израел Голански възвишения.

В дните след израелските въздушни удари сирийската държавна телевизия цитира анонимни източници, според които Дамаск дал зелена светлина за военни операции срещу Израел от Голан след десетилетия на спокойствие по границата.

Теч на амоняк от МКС

Американската космическа агенция НАСА обяви, че е установено изтичане на амоняк от Международната космическа станция (МКС), но не съществува опасност за членовете на екипажа, предаде “Гласът на Америка”. Екипажът на станцията е съобщил за изтичането в четвъртък. След това с помощта на камери астронавтите са установили мястото, от което е изтичало веществото.

От НАСА отбелязаха, че количеството на теча се увеличава постепенно, но подчертаха, че станцията продължава да функционира нормално. Амонякът се използва за охлаждане на кабелите, по които протича електрозахранването за системите.

Мобилните абонати стават повече от населението

До началото на 2014 г. по света ще има повече мобилни абонати, отколкото хора, сочи доклад на агенция на ООН, цитиран от Би Би Си. Международният съюз на телекомуникационните компании очаква абонатите да надхвърлят 7 млрд. в началото на следващата година. Актуално по света има 6,8 млрд. мобилни абоната при население от 7,1 млрд. души.

Докладът на организацията подчертава също така, че през 2013 г. над една трета от населението на Земята или 2,7 млрд. души имат достъп до интернет. Най-висок показател е отчетен в Европа (75% от населението), следвана от Северна и Южна Америка (61%), Азия (32%) и Африка (16%).

ГОТВЕЛИ УБИЙСТВОТО НА ВСЕЛЕНСКИЯ ПАТРИАРХ ВАРТОЛОМЕЙ

Турската прокуратура разследва вероятен заговор за убийството на вселенския патриарх Вартоломей, съобщи на електронната си страница гръцкият вестник “Катимерини”.

Разследването е предприето заради писмо, изпратено от провинция Кайсери, в което се предупреждава, че Вартоломей ще бъде цел на опит за убийство на 29 май, когато се отбелязват 560 години от завладяването на Истанбул от Мехмед Завоевателя.

Един човек е задържан във връзка с предполагаемия заговор, като полицията издирва още двама души. Според източници заподозрените наскоро са пристигнали в Истанбул от Кайсери.

Свят

Има ли на „кораба” място и за българи?

Deutsche Welle

Германия трябва да насочи усилията си към подобряване на атмосферата за прием на чужденци

От доста време Германия бие тревога заради наплива на български и румънски роми в страната, който вероятно ще се увеличи в началото на 2014 г. От друга страна обаче, Германия изпитва остър недостиг на висококвалифицирани кадри

Един от най-сериозните проблеми на Германия е недостигът на работна ръка. Следователно страната се нуждае спешно от чужди кадри. В същото време обаче германците се страхуват от наплива на “бедняци” от България и Румъния.

Опасенията по отношение на пробойните на трудовия пазар са предизвикани главно от факта, че демографското развитие в Германия е твърде неблагоприятно. Тъй като през идните години в пенсия ще излязат представителите на така нареченото бейбибум-поколение, наведнъж ще се овакантят голям брой работни места. В същото време завършващите млади хора са прекалено малко, за да запълнят тази дупка. “Германия трябва да се профилира още по-ясно като привлекателно място за работа и живот. И трябва да насочи усилията си към подобряване на атмосферата за прием на чужденци”, се казва в правителствен документ, цитиран от списание “Фокус”. Демографската стратегия на германското правителство ще бъде обсъдена на специален форум на 14 май.

„На кораба има още много място”

Ако не бъдат предприети спешни мерки, през следващите десетина години квалифицираните кадри в Германия ще намалеят с около 6 милиона души, предричат експертите. А това ще се отрази пагубно на нивото на благосъстояние, предупреждава шефът на Германската индустриално-търговска камара Ерик Швайцер. Отсега е ясно, че този проблем може да бъде решен единствено чрез привличането на външна работна ръка. “Годишно се нуждаем от около 120 000 чуждестранни специалисти. Тъй като новопристигащите водят със себе си и семействата си, това означава, че може да се разчита на около 300 000 мигранти годишно”, казва Швайцер. А във връзка със страховете, породени от прилива на българи и румънци, Швайцер казва, че те са неоправдани: “На кораба има още много място”, уверява той.

И днес част от това “място на кораба” е заето от български граждани. Според официалните данни, в края на 2012-а и началото на 2013-а в Германия са живели 119 000 българи, а това е с около 26% повече в сравнение с предходната година. През последните месеци много нашумяха историите за ромски семейства от България, които масово пристигали в Германия, за да “източват” социалната система на страната. Министърът на вътрешните работи Фридрих също предупреждава за опасностите, произтичащи от т.нар. миграция поради бедност.

Какво казват цифрите?

Ако обаче човек разгледа актуалните статистики, неминуемо ще установи, че мнозинството българи и румънци са добре интегрирани на германския трудов пазар. През 2012 година близо 110 000 български и румънски граждани са имали постоянна работа и са плащали социални осигуровки. Това представлява увеличение с 29,4% спрямо предходната година.

Самото министерство на вътрешните работи признава, че “в абсолютни числа няма значително увеличение на безработицата сред българите и румънците в Германия”. Нещо повече: безработицата сред тях (9,4%) е значително по-ниска от безработицата сред всички останали чужденци (16,4%). На всичко отгоре Германия не е страната, към която са насочени основните мигрантски потоци от тези две държави. Българите например все още предпочитат страни като Испания, Италия, Гърция и Австрия.

Частните охранители ще пазят хората от терористи

Российская Газета
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Михаил ФАЛАЛЕЕВ

Правителството на Русия обсъжда нови поправки в закона “За частната и охранителна дейност” в Русия, които предложи вътрешното министерство. Официалният правителствен сайт съобщи, че целта на законопроекта е привличането на частните охранителни организации към участие в осигуряването на антитеористична защитеност на обекти, към повишаване на нивото на сигурността на обектите от транспортната инфраструктура. Предлага се да се разреши на ЧОП да охраняват обекти и имущество, по отношение на които има задължителни изисквания за тяхна антитеористична защитеност. Тоест да осигуряват на такива обекти вътрешен пропускателен режим.

Изпълнението на такива функции обаче е невъзможно без значително разширяване на правата на охранителите. Ще трябва да се отстрани съществуващият юридически пропуск в законодателството, регламентиращо частната охранителна дейност, да се приемат нормативи, установяващи ред и основания за използване от охранител на физическа сила.

Освен това законопроектът, представен на правителството, уточнява броя на обектите, върху които се разпространява дейността на частните охранителни организации.

За какво разширяване на правата на охранителите става дума? На такива “режимно” обекти сътрудниците на частната охрана ще имат правото да задържат нарушители на обществения ред и престъпници.

Охранителите както и досега няма да могат да задържат и обискират човек на улицата, във входа, още по-малко в апартамента или в частна къща. Това е право единствено на полицията. Нещо повече, частният охранител няма право да обискира човек дори на охраняем обект. Да, той може да не допусне някого на охраняемия обект, да отрази нападение, при това с оръжие, да задържи хулиган или нападнал хората човек до пристигането на полицията. А ако новият закон бъде приет, на някои места охранителите ще могат да изпълняват разширените си задължения самостоятелно.

Възможно е тези обекти да са транспортни или някакви големи енергийни, топливни търговски обекти. Например метро, летища, жп гари, нефтопреработвателни заводи, химически хранилища, нефто- или газопроводи, топлоцентрали, бизнес центрове.

Днес в метрото или на гарата сътрудник на службата за сигурност може да предложи на пътник да премине през отделен преглед - да позволи да бъде обискиран той самия или багажа му, разбира се, с помощта на технически средства. Такава процедура отнема две-три минути, но трябва да се прави само в присъствието на сътрудник на полицията. А тези, които са преминали външната охрана и металодетекторите на влизане в някое учреждение или частна организация, в самото помещение вече не ги пипат и дори за нищо не ги питат. Когато се направят промените в законодателството, тук могат да ви поискат документите и да ви обискират, при това вече без полиция.

Днес в страната са регистрирани над 24 хиляди частни охранителни служби за сигурност, в които работят почти 650 хиляди души. С тяхна помощ са били задържани 14 хиляди престъпници и 40 хиляди правонарушители. Това е особено важно на фона на 20-процентното съкращаване на щата на личния състав на МВР.

Интервю

Милка Василева:

Специалистите по здравни грижи бягат заради условията на труд

Центровете по здравни грижи са необходими най-вече в населените места с недостатъчно лечебни заведения, казва председателката на БАПЗГ

Интервю на Аида ПАНИКЯН

Напускането на медицинските сестри от професията и от страната ли е най-големият проблем на съсловието?

- Това е много голям проблем, но не толкова на съсловието, колкото на държавата и на системата на здравеопазването. Броят на медицинските сестри непрекъснато намалява и това се отразява на качеството на медицинските грижи, тъй като по-малко сестри трябва да се грижат за повече пациенти. Съсловието съществува, развива се, но не е достатъчно като бройка. Всяка година напускат около 1000 специалисти по здравни грижи, а в колежите приемат годишно около 500.

В кои сфери не достигат сестри?

- Навсякъде. Системата в момента се крепи на това, че една медицинска сестра или акушерка работи на 2 или 3 места. Аз вече не познавам колежка, която да работи на 8-часов работен ден - всички работят поне по 12 часа.

Какво би предложила асоциацията на държавата, за да задържи тези толкова важни за здравната система кадри?

- Специалистите по здравни грижи имат и изключително широки автономни функции, и функции, които осъществяват под надзора на лекар, но като цяло екипният принцип е основното. Подготвяли сме много и различни документи, които сме представяли на всички правителства и парламенти досега и сме настоявали да бъдат изпълнени поне частично нашите искания, за да спре миграционният поток.

И чуха ли ви?

- Чуват ни, разбират ни, но нищо не се изпълнява, нищо няма като реално извършена дейност. Настояваме да се приеме Национална здравна стратегия до 2020 г., която да се основава на исконните човешки права и да съответства на европейските ценности за равен достъп, ефикасност и ефективност на висококачествени медицински услуги и здравни грижи. Настояваме асоциацията да бъде партньор при сключване на Националния рамков договор. В момента здравните грижи са в частта "общи услуги" - при пране, чистене и пр.

Друго наше искане, което сме поставяли неведнъж от 2003 г. насам, е свързано и с демографската картина у нас и с нуждите на пациентите. Става въпрос за създаване на центрове по здравни грижи. Специалистите, работещи в тях, да извършват здравни услуги в дома на пациента, от една страна, а от друга - да осъществяват профилактика и превенция на бременни, деца и рискови и социално слаби групи от населението. Такава мярка е не само финансово изгодна, но е и инвестиция за бъдещето на страната. От една страна се улеснява достъпът на населението до здравни грижи, а от друга - специалистите могат да изпълняват своите автономни функции. Те могат да правят самостоятелно определени манипулации, да се грижат за хората с хронични болести - да бъде премерено кръвното им, да бъде сменена превръзка, да се даде съвет за диетичния режим - все неща, които в момента никой не прави. С подобна медицинска грижа може своевременно да бъдат установени отклонения от състоянието на пациента и той да бъде посъветван своевременно да потърси лекарска помощ. Наличието на такива центрове, отговарящи на добрата медицинска практика, значително ще намали посещенията при личния лекар само за да бъде премерено кръвното или да бъде попитан как да се коригира диетата например.

От особена важност е законовото регламентиране на организираното и провежданото от асоциацията продължаващо обучение и степенуването на специалистите по здравни грижи в съответствие с издадените сертификати по професионална квалификация, както и въвеждане на система за диференцирано заплащане на базата на издаден сертификат.

Какво точно имате предвид?

- Продължаващото обучение е задължително за всички специалисти по здравни грижи - акушерки, рехабилитатори, фелдшери, лаборанти, медицински сестри и пр. Организираме различни курсове, които са кредитирани по нашата кредитна система и в рамките на 5 години колегите трябва да участват в обучение (участия в конгреси, обучение, писане на доклади, здравна информация и пр.), което да им донесе 150 кредитни точки. Специалист, получил 150-те точки, означава, че е научил нови методики, повишил е квалификацията си и може да оказва здравни грижи с по-високо качество, и този човек би трябвало да получава по-високо заплащане в съответствие със сертификата, които е получил за обучението си. За радост вече има немалко работодатели, които оценяват специалистите по здравни грижи, които са поддържали квалификацията си, и получават по-високо заплащане. Но това не е регламентирано, а е по преценка на работодателя.

Друг проблем, който е важно да бъде решен, е свързан с промени в Наредба 34 на МЗ за придобиване на специалност. Когато говорим за специалност, всеки си представя лекар специалист. Но европейска практика е сестрите също да получават специалност, което означава, че в определен етап от професионалното си развитие дадена сестра има изключително широки познания и може да извършва определени автономни действия без надзора на лекар, които не може да извършва сестра, която няма специалност. Например в областта на спешната медицина, анестезиологията, онкологията, ендокринологията, семейното здраве и пр. По тази причина настояваме за усъвършенстване на наредбата. В последните 10 години са провеждани редица специализирани обучения по интензивни грижи, психиатрична помощ, спешна помощ. Има колеги, които завършиха към медицинските университети тези специалности.

Миналата година бе сключен колективният трудов договор в здравеопазването. Той не визира ли тези проблеми?

- Настояваме да се повиши минималният осигурителен праг и стартовото възнаграждение да е равно на 3 минимални работни заплати за страната. Това е едно от важните ни искания, но не е на първо място, защото когато правим анкети сред колегите защо напускат страната, заплащането не е първата причина. На първо място за тях са условията на труд, както и неясният регламент на нашата професия. В съзнанието на мнозина професионалистите по здравни грижи работят в болници, медицински центрове и ДКЦ-та. Те работят на различни места - детски и социални заведения, места за лишаване от свобода и пр., които са подчинени на различни институции. Затова и редът за заплащане на труда им е различен, а колеги с еднаква квалификация се оказва, че са неравнопоставени. Например колегите, които работят в домове за стари хора, които са на подчинение на МТСП, са с изключително ниски заплати - 300-320 лв. Там колективен трудов договор не влияе. Макар КТД да се разпростира в спешната и психиатричната помощ, които са на подчинение на МЗ, нивата на заплащане на колегите в тези сфери също са ниски, защото поначало там заплатите са ниски поради недостатъчното финансиране на тези дейности. Работещите в тези области колеги в различните части на страната получават между 380 и 420 лв. Абсолютно никакъв регламент за заплащане няма за сестрите, които работят при общопрактикуващите лекари. Принципно това е въпрос на персонално договаряне. А и работата им се свежда най-вече до секретарски функции, а истинската работа, която трябва да вършат - посещения по домовете на пациентите, не се извършва.

Как може пациент, който има нужда от инжекции в дома, да намери сестра, ако няма позната?

- Това е много сложен проблем. Има сестри, които правят инжекции или превръзки, катетри в дома на пациента, но колкото и странно да звучи, това е незаконна дейност, защото законът не указва организацията, която контролира такава дейност. По тази причина такава дейност е в сивата икономика - заплащането е резултат от договаряне между сестрата и пациента, което не е редно, защото тези пациенти са здравноосигурени и би следвало да получават безплатно домашни грижи. Но ако бъдат регламентирани въпросните центрове по здравни грижи и бъде ясно финансирането им, пациентът, който има нужда от здравни грижи в дома, може съвсем законно да извика в дома сестра, акушерка, рехабилитатор и пр., за да бъде направена съответната манипулация. Тогава ще е ясно и дали пациентът доплаща. Сега все повече специалисти по здравни грижи отказват да извършват манипулации в дома на пациента, защото това е рисковано.

Т.е. незаконно е дори пациентът да потърси такава услуга например в ДКЦ, болница или медицински център?

- Да. Би следвало пациентът да се обърне към общопрактикуващия лекар и ако той има някаква договореност със специалист по здравни грижи, да го насочи. Но в момента всичко е в сферата на "ако". В частни лечебни заведения има ценоразписи, изготвени от управителите им, и там е ясно. Но дойде ли сестра в дома ви, договаряте се.

Асоциацията има ли участие в различните програми за домашни грижи?

- Например програмите на МТСП предлагат по-скоро социални услуги. Нашата идея е за предоставяне на интегрирани здравно-социални услуги. Такава добра практика развива в момента БЧК с един свой проект на територията на община Враца. Там медицински сестри заедно със социални и здравни асистенти обгрижват пациенти в дома им. Проектът започна от януари т.г. и асоциацията ни му е партньор. Когато приключи 3-годишният проект, ще може да направим и икономически, и професионален анализ, за да убеждаваме следващото правителство, че страната ни има нужда от такива центрове с ясно финансиране и с много ясни отговорности. Тези центрове са изключително нужни в населени места, в които няма достатъчно лечебни заведения.

Как ще отбележите празника си?

- Тази година ще нарушим традицията и 12 май ще се отбелязва по региони, но догодина пак ще има национално тържество, на което ще бъдат наградени колегите за 2 години. А за празника си пожелавам да сме оптимисти - няма да спрем да настояваме нашата професия да получи ясен регламент, за да може хората да останат да работят в България.

Снимка Мариета ТОМОВА

МИЛКА ВАСИЛЕВА завършва английска езикова гимназия, Медицински колеж в Русе, "Управление на здравните грижи и преподавател по практика в медицински колеж" в Медицинския университет в София. Работи като медицинска сестра, старша медицинска сестра, главна сестра, семейна сестра в джипи практика. Има допълнителни специализации за оценка на качеството на здравните грижи, за етиката в здравните грижи. Една от основателките на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи (БАПЗГ), а от 2011 г. е председател на съсловната организация. През 2008 г. е избрана и през 2009-а - преизбрана за член на Изпълнителния съвет на Европейския форум на националните сестрински и акушерски асоциации и СЗО.

> **Време е да се регламентира специалността на медицинските сестри**

На фокус

България - рекордьор на черните класации

Страната ни е в катастрофално състояние във всички основни сфери

Светлана ВЕЛЕВА

Въпреки непрестанните критики, че сме все последни в европейските класации, има нещо - как да не признаем това, - в което страната ни напоследък стана безспорен лидер. Може да не сме фискален отличник, както ни уверяваха, нито най-бързо развиващата се нова членка на ЕС. Може да нямаме съдебна система, ефективна администрация, действаща икономика, здравна система, икономически ръст, инвестиции, свободен пазар, реално производство и ефективен пазар на труда. Може да не сме страната с най-ефективно усвояване на европейските фондове. Ясно е, че не сме и с най-много построени нови магистрали. Но пък сме страната в ЕС, оглавила най-много черни класации.

Най-бързо топящата се нация в света

Ние се топим като държава, изчезваме като нация. Миналата година българското население падна под 7 милиона. С това се връщаме 65 години назад - в 1947 г., а България оглавява първото място в света по скорост на намаляване на населението. Според прогнозите на Световната банка към 2050 г. населението на света ще се увеличи с над 50% - от 6 на 9 млрд. За същия период българското население ще спадне с 43% и през 2050 г. ще бъде едва 4,5 млн. души. Сега в Гърция от 6 са станали 9 млн., а в Румъния - от 9 - 21 млн., като се очаква да паднат до 18 млн. през 2050 г. В Турция населението ще се увеличи до 98,8 млн. жители. Само при нас тенденцията е толкова остро надолу.

На първо място в ЕС по смъртност

Страната ни оглавява черната статистика по смъртност в ЕС, а в света, сред 231 страни, заемаме 9-о място, между Сомалия и Свазиленд. През 2009 г. бяхме на 19-о място. Така само за 3 години "напреднахме" в смъртността на населението с цели 10 места. Пред нас са само Чад, Лесото, Афганистан и пр. В сравнение с европейските държави равнището на общата смъртност на населението у нас е доста по-високо - 14.7 на 1000. С най-ниска смъртност са Ирландия - 6.1 промила, Кипър - 6.7. В Люксембург, Малта, Холандия, Франция и Испания коефициентът на смъртност е под 9 на 1000. За по-голямата част от страните на Европа нивото на смъртността е в границите между 9 и 10.5. Само в няколко държави - Естония, Румъния, Унгария, Литва и Латвия, коефициентът на смъртност е между 11.8 и 13.4 промила. Броят на починалите у нас през 2011 г. е 108 258, а коефициентът на смъртност - 14.7 на 1000.

Водим по смъртност от рак и сърце

Смъртността в България надвишава средната за ЕС по 17 различни причини за смърт, като при пет причини сме на първо място - злокачествени образувания (15 7%) болести на органите на кръвообращението, други болести на сърцето (67%), мозъчно-съдова болест. Това се посочва в годишния доклад за състоянието на здравето на гражданите за 2011 г. България е на първо място и по рак на маточната шийка. У нас в момента заболяват 32 на 100 000 жени, докато в страните, където е въведен скрининг, този показател е между 2 или 7 на 100 000.

Първенци по успешни самоубийства

Вследствие на социалната и икономическата безизходица хора започнаха да се самоубиват, да избиват семействата си. България е на първо място в Европа по реализирани самоубийства. Само за година от 2799 през 2010 г. те са скочили на 3600 през 2011 г. Успешността на суицидните опити у нас е около 25%, а за Европа е около 10%. Намалява и възрастта на самоубийците - най-малкият е момиченце от Пловдив на 7 години.

Раждаме най-малко

Поредната черна класация която страната ни оглавяваше. Заради задълбочаването на икономическата криза и превръщането ѝ в социална, последните две години, "бебе рецесията", се превърна в проблем и на други европейски страни, които изпреварихa България по най-ниска раждаемост. Ние обаче оставаме държавата с най-нисък прираст на населението в света. А за миналата година счупихме рекорда по ниска раждаемост от 67 години насам. През 2012 г. в страната са се родили едва 62 000 бебета, което е най-ниският брой новородени от 1945 г. до днес. Дори през най-тежката и кризисна 1997 г., след краха на банковата система, са се родили повече бебета - 64 000. През 2011 г. новородените са били 71 000, а година по-късно те намаляха с 9000. Спрямо 2010 през 2011 г. те са намалели с 6000. Процентът на бебетата с майчин език български драстично намалява и е далеч под 50%. Средният дял от БВП, който се отделя за подкрепа на семейството в ЕС, е 2,1%, има страни, в които той достига 4%. В България този дял е наполовина - 1,2%.

Най-бедната държава в ЕС

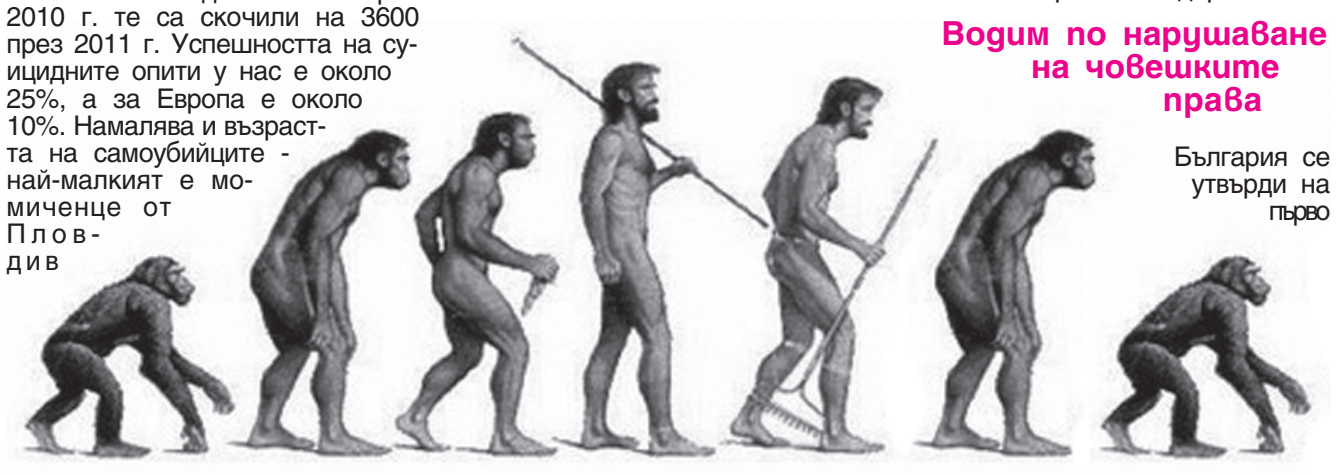
България е най-бедната държава в Европейския съюз. У нас броят на хората, които търпят сериозни материални лишения, е пет пъти по-голям от средния за 27-те страни-членки, според анализ на ЕК. 85 на сто от месечните доходи на домакинството отиват за покриването на основни нужди, а 44 на сто от българите търпят сериозни материални лишения. По бедност се нареждаме на първо място сред държавите-членки на ЕС. 49% от българското население, 52% от децата и 61% от пенсионерите са застрашени от социално изключване. Тези нива са два пъти над средноевропейските.

Водим по реална безработица

Според казионната Агенция по заетостта безработицата у нас през 2012 г. била между 10-12%, а по неофициални реални данни тя е два пъти по-голяма - между 20% и 25% (даже се споменават и 40%). Това прави България безспорен европейски шампион за 2012 г. по безработица.

Най-ненадеждни

Благополучието на българите е намаляло драстично. По този демографски показател сме на последно място в Европа и на 140-о място в света, между Чад и Сенегал, от общо 155 държави в света, в компанията на такива страни като Уганда, Танзания, Мали, Либерия. Пред нас в регистъра са Албания, Македония, Етиопия и др. Проучвания на международни институции ни сочат за най-нещастната нация в Европа.

С най-висок риск от бедност

Рискът от бедност сред страните от ЕС е най-висок в България - 22.3%. Това сочат данни на Евростат. Равнището на риск у нас се е увеличило с 1.6% през 2011. След нас сред страните с най-висок риск от бедност е Румъния - 22.2%, Испания - 21.8%, и Гърция - 21.4%. Най-нисък е рискът в Чехия - 9.8%, Холандия - 11%, Австрия - 12,6%, Дания и Словакия - 13%.

Първо място по затъпяване на младежите

България е на първо място в европейската класация на затъпяващите деца и младежи. То ни е присъдено от Европейската фондация за подобряване качеството на живот, съобщава "Дойче веле". Страната ни "заслужи" този позорен приз, тъй като близо 22% от младежите на възраст между 15 и 24 години нито имат образование, нито се стараят да придобият някаква квалификация, нито работят. България губи 934 млн. евро от тези младежи Изследването показва още, че категорията на хора без никакви перспективи у нас е двойно по-голяма от средния показател за ЕС. В Румъния техният дял е 16%. Намалява и общата интелигентност на нацията. Българите дълги години гордо заемахме челни места по този критерий, а сега в списъка от 113 страни по интелигентност сме едва на 47-мо място, далеч след Монголия, Молдова, Казахстан и др.

Номер 1 по изоставени деца

България е на първо място в Европа в печалната класация по изоставяне на бебета от родителите им. Всяко трето дете, попаднало под грижите на държавата, е до 3-годишна възраст, показва проучване на УНИЦЕФ (по последни данни от 2009 г.). Втора по този негативен показател страна в Централна и Източна Европа е раздираната допреди по-малко от 20 г. от военен конфликт Босна и Херцеговина. Делът на изоставените бебета в социални домове там е два пъти по-малък, отколкото у нас. В съседна Румъния, в която населението не е много по-богато, а ромите не са по-малко, едва 2% от децата в институциите са до 3 г. Според Държавната агенция за закрила на детето през 2010 и 2011 г. средно по около 2000 деца са изоставяни от родителите си в най-ранна възраст. Това означава, че 1 от 75 бебета започва живота си под институционалната грижа на държавата.

Водим по нарушаване на човешките права

България се утвърди на първо място в класация на Европейския съд за правата на човека по брой присъди на глава от населението през 2012 г., след като и предната година бе "първенец". В годишната статистика на съда в Страсбург тя се класира с близо 8 присъди за нарушения на всеки 1 милион свои граждани. Българската власт е била осъдена 58 пъти за доказани нарушения по един или повече параграфи на Европейската конвенция за правата на човека. Под надзора на съда са 822 млн. граждани - това е населението на 47-те държави от Съвета на Европа. Непосредствено след България се нарежда Молдова със 7 присъди на 1 млн. жители, а на трето място е Гърция с 4,6 присъди на 1 млн. граждани.

Челно място в ЕС и по корупция

Не за първи път страната ни оглавява черната статистика на ЕС по корупция в административния апарат. Всяка година в страните от ЕС се губят поради корупционни практики до 120 млрд. евро, обяви комисарят по вътрешни работи Сесилия Малмстрьом. Според нея до 20-25% от стойността на сделките по държавни доставки отиват в джобовете на продажни чиновници и политици, като най-зле е положението в 5 държави и България е водеща.

Първи по сива икономика

България оглавява нерадостна европейска класация по дял на сивата икономика с 35.3% от БВП, следвана от съседна Румъния с 32.6%. Това сочи докладът "Такс Рисърч". Следват ни страни като Италия и Испания, съответно с 27% и 22.5%, Франция - 15%, Германия - 16%. Най-нисък е делът на сивата икономика в Австрия и Люксембург - 9.7% от БВП. Изчислено на средна база делът на сивата икономика в европейските страни е 22.1% от общата икономическа.

Последни по пари за наука и по иновации

България е на последно място в ЕС по финансиране на науката - за 2013 г. паднахме до 0,2% от БВП за наука, в ЕС средното ниво е 2%. По иновации също сме последни. Само 27% от предприятията ни от индустрията и услугите съобщават, че са извършвали иновационна дейност в периода между 2008 и 2010 г., сочат данните на Евростат. Във всички 27 държави-членки малко над половината (53%) от компаниите в областта на индустрията и услугите са заявили, че са извършвали иновативна дейност между 2008 и 2010 г. Най-голям е броят на предприятията в Германия - 79%, в Люксембург - 68%, в Белгия - 61%, в Португалия, Швеция и Ирландия - 60%. България е на последно място след Полша с 28% и Унгария с 31%.

Страната с най-много жп инциденти в ЕС

България заема водещо място сред държавите от ЕС в поредна негативна статистика - за тежките инциденти по жп прелезите. У нас броят на произшествията от 2010 г. насам е повече от 80, а в тях са загинали 21 души, сочи статистиката на НКЖИ. България е държава на парадоксите, защото според данните в същото време у нас се охраняват най-много жп прелези. В Германия например 47% от тях не се следят, а в Унгария - 49%. В България неохраняеми са едва 17% от прелезите. Средно на всеки 9 дни стават подобни произшествия, отбелязват от компанията.

Рязко обезлюдяване на населени места

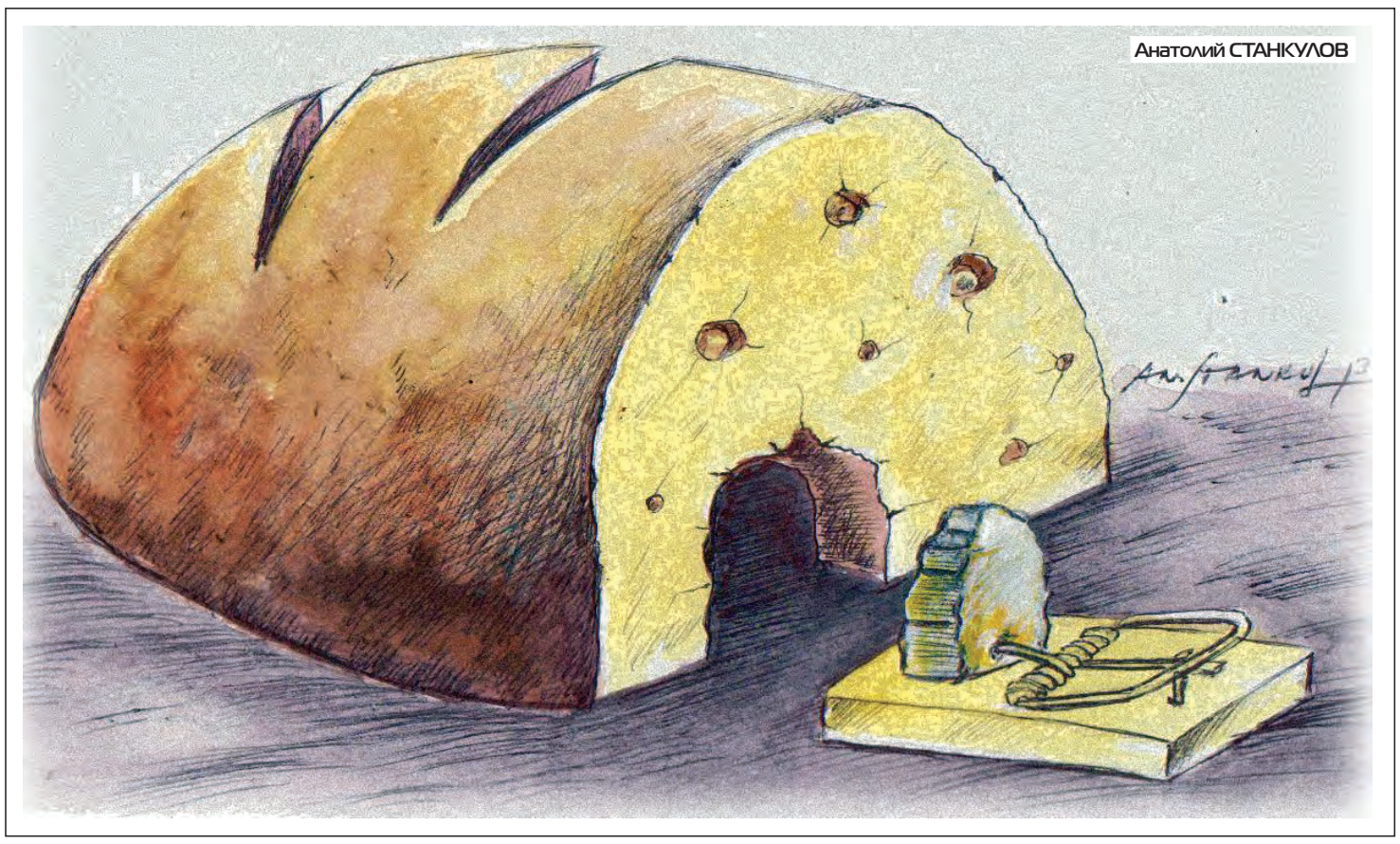
По този показател няма европейска класация, но в сравнение с други държави този процес през последните години у нас тече най-бързо. През миналата година имаме 183 напълно обезлюдени български селища. Тези села-фантоми са в 40 общини в 15 области. Други 1262 селища (23,7% от всичките 5329 населени места в България) са с население между 10 и 99 души и също умират. По официални данни на НСИ в 1398 градове и села (26,2% от всичките 5329 населени места в страната) етническите българи са малцинство сред турци, цигани и др., като тази тенденция се усилва.

Водим в Европа по количество отпадъци на глава от населението

България е на първо място в Европа по количество на отпадъците на глава от населението, пише шведският вестник "Дагенс нихетер". На второ място е Люксембург, а на трето Финландия. Швеция е на пето място в Европа по количество на отпадъците на човек от населението. По 410 кг битова смет се падат на човек в България годишно. От тях през обработка минават 404 кг. В Европейския съюз на гражданин за една година се падат по 502 кг отпадъци. В доклад на европейската статистическа служба Евростат от началото на годината се посочва, че в България никакво количество от отпадъците не се изгаря или рециклира.

Със сигурност има и други класации, в които водим, но това не носи никаква по-различна информация от тази по-горе. Страната ни е доведена до катастрофално състояние във всички основни сфери. Факт.

Общество

С бялото знаме на кризата

ВАЛЕНТИН ГЕОРГИЕВ

Тотално объркан човек, който се чуди на кого вече да прехвърли вината. Така изглеждаше Борисов в последното си интервю по Би Ти Ви. Капитулирал пред собственото си его, готов и на коалиция, и на опозиция.

"Да поемеш управлението на България в следващите месеци и години в тази криза е самоубийство за всяка партия. На мен ми се падна да управлявам в най-жестокото време, когато се разсипват държави... Много лошо ще стане в следващите години", реди бившият Първи.

Ах, тази криза! Тази любима дъвка, която взе да служи за универсално оправдание на всичко несвършено или на нежеланието да бъде свършено. А нали уж излизахме няколко пъти от нея от 2010 година насам?

Интересно тогава защо толкова много "самоубийци" се натискат да управляват? Вероятно всеки има някаква своя рецепта за решаване на проблемите. Но не да вземе властта, за да я използва за лично и партийно облагодетелстване, а да се приземи, като изпълнява това, което искат хората.

Самоубийство ще е, ако някой си прави тънките сметки да продължава да действа, както досега - това наистина е кауза пердута. Така проблемите на държавата не се решават, напротив - това говори, че няма държава. Или че тя е превърната в частна феодална губерния, която само пречи и мачка когото срещне по пътя си. А когато всичко е обсебено от една преяла с власт група, никой друг не прави бизнес, нищо не работи, не мисли за бъдещето, не планира, а живее ден за ден.

Струва ли си да припомняме в тази връзка и за откровената кражба на бизнеси в последните години чрез префинения натиск от постоянни данъчни проверки, за раздаването на обществени поръчки на близки обръчи от фирми, забавеното с месеци връщане на ДДС и други плащания на държавата към бизнеса, което пък увеличи до невиждани размери междуфирмената задлъжнялост по веригата. Чудно ли е тогава, че по последни данни на статистиката фирмените дългове вече надхвърлят колосалните 200% от брутния вътрешен продукт? Че дори големите държавни предприятия продължават да трупат загуби, а малкото останали печеливши свиват финансовите си резултати. И като краен резултат - фалит на над 300 000 фирми за последните 4 години и над 400 000 нови безработни. Всичко това - на фона на замразени доходи и растяща инфлация.

Такава е истината за българската криза. Чието въздействие определено щеше да бъде омекотено, ако имаше поне елементарна почтеност в управлението и бизнес среда, която стимулира, а не задушава инициативата.

И в Европа има криза. И там е трудно, падат правителства, идват следващите. Но има и правила и закони. А да управляваш, както казват мъдрите хора, си е цяло изкуство. Но у нас нещата вече са толкова изкривени, че всичко върви ръка за ръка с определена доза морална недостатъчност. Именно тя дава лекотата, с която човек може винаги да прехвърли собствената си отговорност и вина върху някой друг, да казва на черното бяло и да лъже, без да му мигне окото. А когато бъдат изобличени, подобни хора не се свиват, напротив - стават още по-нагли. В нормалния свят те трудно биха си пробили път в политиката. В България обаче стигат до върховете на държавата. Е, няма такава държава! Наистина няма!

Шоу на 9 май

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

Радиостанцията "Гласът на Америка" се загрижи вчера, че за Парада на победата на Девети май в Москва Русия "харчи милиони долари", за да демонстрира на света, че остава голяма военна държава. Дори в шествието на ракетните установки С-300 радиото видя потвърждение на слуха, че такива щели да бъдат доставени на правителството на Сирия!

Странно е, че когато превали втората декада на XXI век, към похватите на Студената война се връща едно емблематично за нея радио. Едва ли бензинът за преминаването на образците на руската военна техника през Червения площад струва кой знае колко, защото останалото в Парада по никакъв начин не се измерва в пари. Но ако за американската радиостанция са толква важни харчовете, тя би могла да напомни например за онези 128 млрд. долара материални щети, които понесе Русия по време на Втората световна война. Или за 27-те милиона руснаци - военни и мирни жители, загинали в нея. За 700-те хиляди ленинградци, умрели от глад и студ в годините на блокадата - само те са повече от жертвите, дадени от САЩ и Великобритания в същата война.

Убедена съм, че "Гласът на Америка" има достатъчно местни източници на информация, за да забележи например, че военният бюджет на САЩ в момента е почти толкова голям, колкото бюджетите на всички останали държави, взети заедно. Че Щатите имат близо 880 военни бази в повече от 130 държави. Или че обявените за врагове Куба, Иран, Северна Корея, плюс Русия и Китай, изразходват заедно под 30% от военния бюджет на САЩ, които дават близо $ 250 млрд. годишно за поддръжка на военното си присъствие в света.

Така че, ако гледаме харчовете, трябва доста да се загрижим за състоянието на американския бюджет. Може някой да си намира оправдание за пред американския данъкоплатец, че Русия не е смачкана до "малка военна държава", но е цинично за опаковане на това оправдание да се използва Парадът на победата. "Той е повече от обикновено шоу", възкликва американското радио. Така е. Шоу в живата до днес болка на всяко руско семейство няма. Няма шоу и в щастието да освободиш от нацизма Европа и да го замениш с мира като висша ценност. Шоу няма. Има Парад на победата. Който винаги ще е изконно право на Русия на Девети май. Шоу е някой да й завижда за това.

Датата 11

ДЕН НА БИБЛИОТЕКАРЯ. Празнува се официално у нас от 2006 г. след решение на МС. Датата първоначално е отредена от БПЦ за честване на славянските първоучители - светите братя Кирил и Методий. От 1851 г. се отбелязва и като празник на българската просвета. За първи път е честван в Пловдив по инициатива на Найден Геров в Епархийското класно училище. С промяната на календара честването се премества на 24 май - Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост. На 11 май Националната библиотека "Св. св. Кирил и Методий" има патронен празник и цялата гилдия се присъединява към честването на най-голямото светилище на българската книжнина.

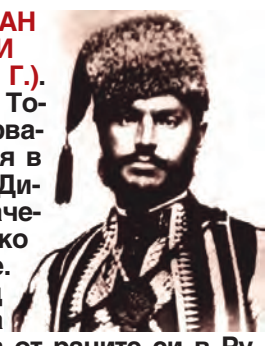
ПРАЗНИК НА ЛОВЕЧ. Местният учител по пеене Панайот Пипков е автор на мелодията на химна "Върви, народе възродени". Дълги години тук са се провеждали т.нар. Люлякови тържества през май. Това е послужило като повод от 1992 г. градската общественост на Ловеч да избере за празник на града 11 май.

ПРАЗНИК НА ШУМЕН. Денят на светите братя Кирил и Методий се отбелязва в Шумен за първи път през 1813 г., а 11 май е утвърден за Ден на Шумен през 2000 г. Тогава е приет химнът на града "Оттука започва България" по текст на Антонин Горчев, музика на Хачо Мисакян и в изпълнение на Асен Масларски.

1720 - РАЖДА СЕ БАРОН МЮНХАУЗЕН (УМИРА 1797 Г.). Карл Фридрих Йероним, Фрайхер фон Мюнхаузен, е легендарен разказвач на измислени истории. Името му става нарицателно и се употребява за хора, които разказват невероятни истории и небивалици. През 1785 г. е издадена книгата "Приключенията на барон Мюнхаузен".

1840 - РАЖДА СЕ СТЕФАН КАРАДЖА, ЧЕТНИЧЕСКИ ВОЙВОДА (УМИРА 1868 Г.). Рожденото му име е Стефан Тодоров Димов. Участва в Първата и Втората българска легия в Белград. Заедно с Хаджи Димитър преминава Дунава начело на чета от 129 души. Тежко е ранен в бой с поробителите. Полумъртъв е изправен пред извънреден съд и осъден на смърт чрез обесване. Умира от раните си в Русенския затвор. Погребан е от баба Тонка Обретенова.

1897 - УБИТ Е АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ, ПИСАТЕЛ И ОБЩЕСТВЕНИК (Р. 1863 Г.). Известен с псевдонима Щастливеца. Най-популярните му произведения са сборникът от разкази "Бай Ганьо", пътеписът "До Чикаго и назад" и колоритните фейлетони "Страст", "Честита Нова година" и др. По негова инициатива на 26 и 27 август 1895 г. на Черни връх е основан Българският туристически съюз.

1981 - УМИРА БОБ МАРЛИ, ЯМАЙСКИ ПЕВЕЦ И МУЗИКАНТ (Р. 1945 Г.). Най-известният изпълнител на реге, който популяризира този жанр извън Ямайка. Прави първите си стъпки в музиката в началото на 60-те години на миналия век. През 1974-та групата му добива световна популярност. Славата му се разпростира още повече, когато една от песните на Боб е изпълнена от английския китарист Ерик Клептън.

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
СЪБОТА
11 МАЙ 2013
ДУМА

Таланти и поклонници

Сливенските музиканти

Кръстю БЕРБЕРОВ

Надарени, колоритни, чаровни, те свирят с голям мерак и виртуозно майсторство по митинги, събрания, избори, състезания, сватби и погребения

Веселбата и песните са в кръвта им

Музикантите-роми винаги са придавали особен колорит, особен чар на Сливен и са част от културата на нашия град.

За броя на занимаващите се с музика сливенски цигани през годините можем да съдим от следния случай. След войната Сливенската община прави опит да въведе някакъв ред в тази професия, която е основен източник на доходи за много ромски семейства. В отдел "Култура" за началник е назначен Динко Карагьозов - бивш диригент на Военната музика. От областния център в Бургас му се обаждат, че за

Musik statt Straße
Ein Fest der Musik in Sliven
Singen mit Fredrik Vahle und Georgi Kalaidjiev

Немски вестник за празниците на ромската музика в Сливен

летния сезон по Черноморието е нужен един цигански оркестър от няколко души. Бай Динко споменава на свой някогашен колега от циганската махала за заявката от Бургас и двамата се договарят групата музиканти да бъде следващата сутрин на жп гарата, където бай Динко да им купи билети и да ги изпрати към морето.

Наближавайки в уреченото време района на гарата, Динко Карагьозов още отдалеч дочува невъобразим шум от караници и псувни, примесени с нервни музикални звуци. По децибелите на тази дандания опитният музикант определя, че на гарата са се струпали повече от двеста души. Като съобразява мигом, че няма да може да се справи с тази ситуация и усеща смътно, че може да стане дори жертва на жестоки и болезнени репресии, бай Динко крива в първия сокак и минава в дълбока нелегалност, докато политическата обстановка в региона се нормализира!

Все пак работата по "култивирането" на нашите музиканти продължава. Спомням си, че тогава бяха образувани т.нар. градски музики. Те бяха и номерирани: Първа градска музика, Втора градска музика и т.н. Общината им раздаде тъмносини фуражки с козирки и с една малка бронзова лира отпред. Тези малки оркестри свиреха по митинги, събрания, избори, спортни състезания, сватби, погребения. Чиновниците от отдел "Култура" ги инструктираха как да се държат на работа и в обществото. Както се казва по цигански "културно вакерла" ("културно казвам").

За резултатите от тази протоколно-педагогическа дейност можем да съдим от следния случай. Първа градска е поканена да участва в погребение. Пристигат в дома на покойника, диригентът сваля фуражка и с възможно най-тъжен глас казва: "Добър ден. Честита скръб! Додахме да свирим." И свирят чак до мястото на вечния покой. Случваше се последното изпълнение да не е траурен марш, а "Драгиева чешма" или някоя друга любима на покойника песен. Така този тъжен ритуал ставаше "по-жизнен", по-сливенски.

Лятно време в градината на легендарния ресторант "Стария бряст" свиреха най-добрите сливенски музиканти. Повечето от тях бяха оркестранти от местния симфоничен оркестър. Музиката беше изискана и приятна за ухото, защото не се натрапваше на посетителите с високи децибели.

Може би за пръв път бяхме напуснали игрите в родната махала и излезли на "Главната улица", която започваше от "Стария бряст". Не разбирахме кой знае колко от музика, но знаехме, че точно тази вечер в ресторанта ще свири цигуларя Будаков. Заставахме от външната страна на оградата на заведението и чакахме този знаменит цигански виртуоз да засвири румънската "Чукарлия" ("Чучугата"). Отвън се събираше огромна тълпа, тя бурно аплодираше и искаше още...

Детският оркестър "Карандила-джуниър" по време на репетиция

Дълги години след това Пею Будаков и неговият оркестър свиреха в знаменития ресторант "България" в София, а после - и в чужбина.

Може би най-първото запомнено име на сливенски музикант-циганин е Рамадан Лоло. Той се е подвизавал със своя кларинет в началото на миналия век. Свирел е дълги години. Когато му изпадали зъбите от лявата страна, продължил да свири, захапвайки мундщука от другата страна на устата. До края на живота си е свирел само с един и същи инструмент. Накрая останалите две-три клапи на кларинета били вързани с ластик, но това не пречело на виртуозните изпълнения на този велик сливенски музикант. Колко жалко, че тогава не е имало звукозаписна техника и са останали само легендите за Рамадан Лоло.

Цяла плеяда от прекрасни, много артистични музиканти-роми свиреха по сливенските заведения, в цялата страна и в чужбина. Бих могъл да изброя малка част от тях с имената, с които бяха известни: Мики Руни (акордеонист), Армандо (китарист и певец), Пешо Керпедена (китарист и певец), Булгарията - Хата Пату (цигулар), Асенчо (акордеонист), Васко - Томасо Кампанела (акордеонист), Илийчо (акордеонист-имитатор), Методи (акордеонист), Шекер Данко (кларинетист), Колю Калайджиета (цигулар и диригент), Байчарите - братя (оркестър)...

Всеки един от тях е оставил по нещо. Всеки беше по своему артистичен, по своему виртуоз. Всеки си имаше своите "номера", които придаваха особен цигански чар на музикалните изпълнения. Всеки един беше свързан и с многобройни закачки и комични случаи, които се помнеха и разнасяха като сливенски легенди.

Срещам един ден Пешо Керпедена и той ми заявява: "Повече с Булгарията няма да свирим." Питам защо. Пешо продължава: "А бе, той не е политически издържан. Миналата неделя във "Воденицата", като се хвърли да целува зам.-министъра с пълна уста с пастърма!" Питам: "И какво стана след това?" Пешо отговаря: "Ами какво. И двамата паднаха!"

После пак свиреха заедно.

Официална вечеря на посланик. Пешо пее "Очи чьорние". Пеейки се обръща към съпругата на посланика: "Как люблю я Вас!" След това със смирен глас пее към една много строга местна ръководителка, отговаряща за културата: "Как боюсь я Вас! Знать в недобрый час я увидел Вас!" ("В много лош час Ви срещнах аз!")...

Без коментари.

Всички те умееха да правят това, което днес наричаме "шоу".

Един от най-добрите класически музиканти на Сливен беше Курти Русчев. След дипломирането си в Софийската консерватория, той започва да свири като цигулар в Сливенския симфоничен оркестър, на който дълги години след това беше и концертмайстор. Курти имаше една мечта - да направи цигански оперетен театър в Сливен. Беше обмислил всичко и правеше огромни усилия да убеди местните и столичните "отговорни фактори", че това е в рамките на възможното, че този театър ще способства за интеграцията на ромското население - един от приоритетите на европейската политика. Той така си и отиде от този свят - с неосъществена мечта.

Много талантлив музикант и композитор беше Йордан Куртев. Дълги години той беше диригент на циганския ансамбъл "Никола Кочев". Този художествен колектив получи голяма популярност в Сливен и в страната, защото в репертоара си имаше много собствени песни, композирани и аранжирани от Йордан Куртев.

В наше време един от най-известните състави в България е духовият оркестър "Карандила" и неговият наследник "Карандила-джуниър", което е една сигурна гаранция, че този оркестър има бъдеще.

Директор на Симфоничния оркестър - Сливен, е младата и много талантлива оперна певица Даниела Дякова - внучка на Йордан Куртев.

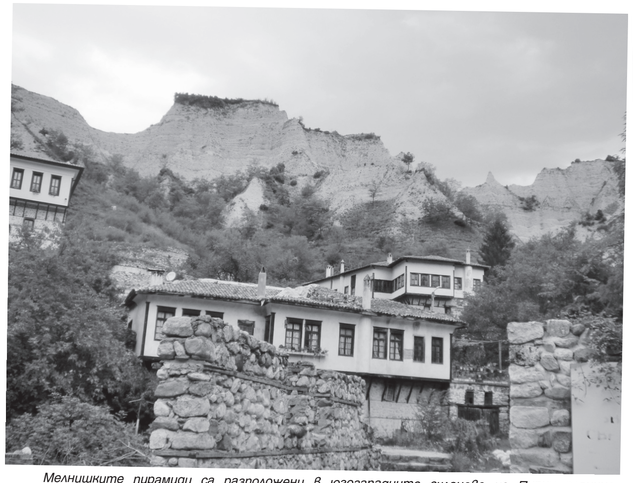
Друга млада и също много талантлива певица - Цветелина Гаич, от "Шоуто на Слави", е внучка на един от музикантите Байчарови.

Малко остана да забравим много известната наша ромска певица Бони. Благодарение на силното си излъчване и на изключителната си фотогеничност Бони не само се появява в списания, но стана и филмова актриса.

Сега, пишейки тези редове, от "Комлука" в среднощната тишина долитат веселите звуци на циганска музика, точно такава, каквато я помня от детските си години. Ясно се долавят игривите синкопи на барабанчето и думкането на тъпана. От време на време се чува басовата подложка на голямата туба. Носена от сливенския вятър, музиката ту се усилва, ту заглъхва. Чудя се сватба ли е, някакво семейно тържество ли е или просто хората се веселят? А без музика веселба не става...

Водопад "Скакля" при гр. Враца е най-високият непостоянен водопад в България. Бурна, шумяща и кристална, водата се спуска от 141 м височина. Водопадът впечатлява със своето величие и красота. Разположен е в един от най-живописните дялове на Стара планина, сред вековни зелени гори и непристъпни скали

Мелнишките пирамиди са разположени в югозападните склонове на Пирин планина. Представляват красиви пясъчни образувания, които се извисяват величествено над най-малкия град в България - Мелник. На височина достигат до 100 м. С течение на времето, в резултат на повсеместното ерозионно действие на вятъра и водата, са се образували различни причудливи форми - гъби, минарета, мечове, "египетски" пирамиди, конуси, игли и др. Едни от най-впечатляващите природни скулптури са тези с формата на скални гъби. Върховете на пирамидите са покрити с различни широколистни дървета и треви

Чудните мостове са един от най-интересните природни феномени в България, намиращ се в Централните Родопи, по източния склон на рида Чернатица. Разположени са на 1450 м надморска височина на площ от 40,3 ха. Намират се на 80 км южно от Пловдив, на 35 км северозападно от Чепеларе, само на 5 км от с. Забърдо. Представляват огромни мраморни арки, свързващи двата бряга на р. Дълбок дол, която тече от връх Голям Персенк (2091 м) сред вековни елови и борови гори. Чудните мостове носят още името Еркюприя - от турски "ер" (земя) и "кюприя" (мост)

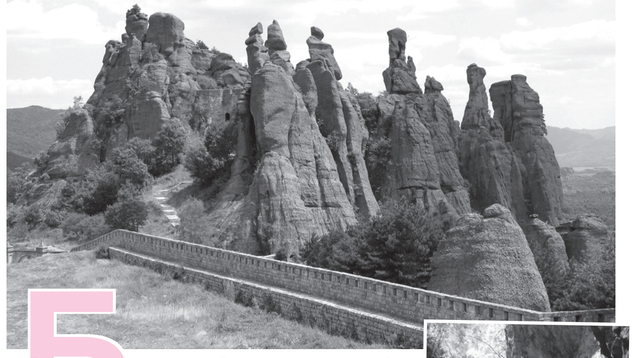
Побитите камъни са един от уникалните природни феномени не само у нас, но и в света. Местността се намира край варненските черноморски езера. Цялата е покрита от изправени, естествено образувани скални колони, откъдето идва и името ѝ. Разполагат се на площ от 70 кв. км. Височината им варира от 5 до 7 м, а дебелината - от 0,3 до 3 м. Колоните са кухи, без твърди основи и са силно ерозирали. Формата им наподобява цилиндър. Според учените са образувани преди 50 млн. години, когато Югоизточна Европа е била дъно на море, вследствие на подводна вулканична дейност, съпроводена с отделянето на метанов газ. Газови мехури излизали от морското дъно, повличайки разтопена лава, която моментално се охлажда и втвърдява при контакта със студената вода. След образуването на колоните метанът продължава да си проправя път, правейки ги кухи в средата. Обявени са за природна забележителност през 1937 г.

ПРИРОДНИТЕ ФЕНОМЕНИ НА БЪЛГАРИЯ - достойни за книгата на Гинес

Над 500 са официалните забележителности, хиляди са райските кътчета в родината ни

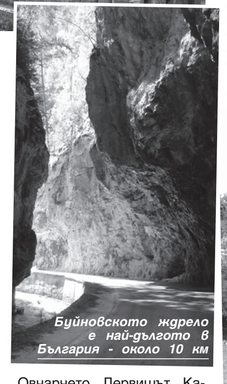
Ина МИХАЙЛОВА

Не е необходимо да предприемате пътешествия до далечни и екзотични страни, за да се докоснете до чудесата на природата. България е малко кътче от рая, в чиито предели могат да се видят величествени планини, живописни ждрела, девствени водопади, кристални езера, тайнствени пещери, феноменални скални комплекси, образувани вследствие магическото действие на природните стихии. Като дар от Бога те пълнят очите и сърцата на всеки, докоснал се до тяхната красота. И ако все още има нещо, заради което си заслужава човек да милее за това късче земя колкото "човешка длан", то това са феноменалните природни забележителности, достойни за книгата на Гинес.

Белоградчишките скали, Чудните мостове, Белинташ, Ритлите, Момата, Слонът, Главата, скален комплекс Ямата, Златните мостове... Това са част от скалните феномени, които привличат все повече туристи - почитатели на красотата и девствената природа.

Природната приказка Белоградчишки скали, обявена за природен феномен, а от 2007 г. - номинирани за новите седем чудеса на света, датират отпреди около 200 млн. години. Разпределени са на четири групи, като централната включва едни от най-интересните и внушителни образувания - Адам и Ева, Ученичката, Овчарчето, Дервишът, Камилата, Гъбите, Кукувицата, Червената скала, Мадоната, Хайдут Велко, Боров камък и др. Местните хора разказват тъжна легенда за Мадоната. Насилствено приютена зад манастирски стени, тя забравила мирското си име и приела ново - Валентина. Но била толкова красива, че когато я подстригали и облекли в монашески дрехи, заприличала на същинска Мадона.

Буйновското ждрело е най-дългото в България - около 10 км

Не само край Белоградчик неповторимите по своето величие скални образувания крият мистичност. И макар че са често посещавани, все още никой не знае със сигурност произхода им, а историята им често е обгърната с предания.

Много легенди, свързани със сватбата, има и за възникването на Стобските пирамиди. Те са разположени близо до с. Стоб в Западна Рила. Намират се от северната и южната страна на планинския рид, като тези на север са по-силно изразени, а тези на юг са по-многобройни и гъсто разположени. На височина достигат между 7 и 10 м. Повечето са с форма на пирамида, но има и конусовидни. Някои имат и скални шапки, което ги оприличава на скални гъби. Шапките достигат размери 120 на 80 см. Пирамидите са невероятно красиви при залез слънце или при пълнолуние, разказват местните хора. Според едно от преданията сватбарите се вкаменили, когато кумът, поразен от красотата на булката, вдигнал воала ѝ и пончел да я целуне. Друго поверие гласи, че сватбарите се вкаменили, прокълнати от майката на булката, която не одобрявала сватбата. Трета легенда разказва за обречената любов между българско момиче и турско момче. Момичето не могло да понесе несправедливото отношение към тяхната любов и се хвърлило от скалите, а на мястото се появила скалната пирамида, която днес наричат Невястата.

Стобските пирамиди

Очите на Рила - седемте рилски езера, са най-посещаваната от туристи езерна група в България. Разположени са между 2100 и 2500 м надморска височина

Очите на Бога

Родният Стоунхендж

Чудесен карстов район в пролома на Искърското дефиле впечатлява с причудливите си каменни арки, каньони и невероятния скален феномен "Окната", или "Очите на Бога". Мнозина оприличават скалния феномен с днешния Стоунхендж. На 21 март всяка година слънчев лъч пада на точно определено място, което било свещено, и осветява купа с вода. От тази дата започвала сеитбата на нови насаждения. Това е като естествен календар. Тази слънчева светлина пада пред Очите, които са разположени точно отгоре на пещерата. Скалният феномен може да бъде сравнен единствено с Чудните мостове и "Божи пост".

И ако връзката със Стоунхендж донякъде е въпрос на фантазия, то светилището на бесите, земята на мистериите, загадката на Родопите Белинташ ни изпълва не само с мистика, но и с гордост. Красивата скала с форма на малко плато носи следи от човешка дейност. Предполага се, че е култов обект от времето на траките, като самата му същност и предназначение все още не са напълно изяснени. Съществуват предположения, че там е имало древно тракийско светилище на бог Сабазий на бесите. Името Белинташ означава "Белият камък" и идва от прилагателното "бял", което благодарение на тройното членуване в родопския диалект се произнася "белиън, белън", и турцизма "таш" (камък). Според друга теория името Белинташ се превежда като "камъкът на войната", заради свещената война за главното светилище на Сабазий/Дионис в Родопите, водена от бесния жрец Вологез. На горната площадка на скалата са издълбани кръгли отвори, улеи, ниши и стъпала, които според някои образуват карта на звездното небе. Дължината на скалната площадка е около 300 м, с надморска височина 1225 м. Намира се на 30 км югоизточно от Асеновград. Там се намира т.нар. Надпис от Белинташ, потвърждаващ тезата, че нашите предци от Родопите са имали писменост поранна от гръцката.

Белинташ

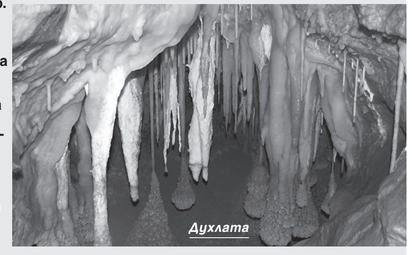
Над 500 са обектите, включени в официалния списък на природните забележителности у нас. Хиляди обаче са райските кътчета в родината ни, за които все още имаме очи и душа. Един човешки живот не стига, за да поемем толкова красота наведнъж, но е достатъчен, за да направим необходимото да я опазим. Така, както по света народи правят от всяко камъче история и от всяко зелено дърво - природна забележителност.

Орлова чука

ПОДЗЕМНИТЕ ТАЙНСТВА

Най-известните скални феномени, които природата е създала, са най-желаните дестинации. В България има няколко облагородени и пригодени за посещения пещери, които разкриват величието на земните недра. Наред с тях имаме десетки не по-малко прелестни карстови образувания, достъпни единствено за спелеолозите и екстремистите. На територията на страната има стотици все още неразкрити подземни красоти, които чакат да бъдат покорени. Магурата, Ледника, Съева дупка, Ягодинската пещера, Дяволското гърло, "Бачо Киро", Ухловицата, Деветашката пещера привличат малки и големи посетители. Местни спелеоложки клубове организират атрактивни посещения за най-големите любители на екстремните преживявания в пещерите Глубовица, Надарска, Харамийска, Утробата и др.

Духлата

56 са пещерите в България, чиято дълбочина надминава 100 м. Най-дълбоката е Райчова дупка във Врачанския Балкан - 387 м. Пещерните галерии се простират на два етажа с разнообразни форми, богати на пещерни образувания.

В България са открити и картирани 64 пещери с дължина над 1 км. Най-дългата пещера е Духлата (17 600 м). Намира се близо до София, във Витоша. Простира се по десния бряг на р. Струма до с. Боснек. На 45 км от гр. Русе се простира втората по дължина пещера в България. Орлова чука е разположена в скалистия пролом на р. Черни Лом. Дължината ѝ е общо около 13 500 м, а са картирани около 8000 м от нея. Открита е случайно през 1941 г. от местен пастир. Самата пещера се е образувала в кредитни варовици на дъното на Сарматско море. В дебрите ѝ са намерени скелети на мечки, върхове на копия, кремъчни стъргалки, късове от глинени съдове и др. Всички тези находки говорят, че пещерата била обитавана от древни времена. Днес в нея живеят около 10 000 прилепа. Трета по дължина е Ягодинската пещера, известна с красивите си образувания.

Евгений Аксанов:

Платихме висока цена за успеха на 9 май

□ *Евгений Филипович, вие сте ветеран от Великата отечествена война. С какво помните участието си в нея?*

- В армията отидох доброволно през 1944 г. Решението ми бе повлияно от съобщението, което получи семейството ми от фронта за гибелта на брата на майка ми. Той беше военен летец и еталон за мен. През цялото си детство исках да съм като него. Затова случилото се беше трагедия за мен. Реагирах на печалната новина като подадох заявление с молба да ме изпратят на фронта. Още нямах 17 години. Първо попаднах в запасен полк, за да се науча да стрелям поне. Казаха ми - там ще те подготвим и после ще те изпратим на фронта. Съгласих се, а след три месеца обучение се срещнах с комисия от военно училище, която събираше от болници и запасни части млади хора с някаква военна подготовка. Така отидох във военното училище, завърших го и получих звание младши лейтенант. След това бях пратен на Трети украински фронт. Назначиха ме в 37-ми корпус. Така се оказах десантчик. След това в 72-ри полк бях назначен на длъжност старши офицер. Дивизията ми по това време беше при езерото Балатон, Унгария. Будапеща беше обкръжена от голяма група немци, а Хитлер прати танкове към дивизията ми, имаше тежко сражение. По-късно преминахме от Унгария в Австрия, след това в Чехословакия, където се срещнахме с американците и войната свърши. След седмица дивизията бе върната в Унгария. Там стояхме 8 месеца до началото на 1946 г. Съдбата ме изпрати в Далечния изток на Русия за пет години. През 1951 г. постъпих в артилерийската академия, завърших я и работих като специалист в областта на въоръжението.

□ *Как промени войната живота ви?*

- Тя определи съдбата ми. Станах професионален военен, специалист инженер и научен работник. Участвах в разработки на нови оръжия. Бих казал, че ми провървя. Не на всеки се пада такава възможност. Аз направих своя верен избор.

□ *Какво е за вас датата 9 май?*

- Това е символ на тежката победа в чудовищна война, който завърши кърваво за нашата страна. Възприемам я в два плана. От една страна, това е действително велика победа след тежки боеве. От друга страна, цената, която заплатихме за този успех, не е малка. Винаги съм имал съмнението, че при определени обстоятелства, може би при

Снимка Мариета ТОМОВА

други по-далновидни действия на военните ръководства, загубите ни щяха да са по-малки. Имам предвид и човешките загуби в моето семейство. Загинаха двама от чичовците ми. Моят първи братовчед оцеля след битки в Испания през 1936 г., а загина в тази война. Затова всичко свързано с нея за мен е болезнено.

□ *Как се отнасят според вас днес младите към спомена за това събитие?*

- Забелязвам, че виждането им по този въпрос не е еднозначно. Има определена категория млади хора, които гледат на делото ни без интерес. Но има и такива, които се интересуват с любопитство, питат как е било и защо е станало така. Предполагам, че и в България има разнопосочни мнения. Моята младост е свързана с доброто време на благоприятните и спокойни отношения между двете ни страни. Знам обаче и че съвременна България има малко по-друго отношение към тези далечни събития и съм малко озадачен. Но вярвам, че отношенията между България и Русия, които имат далечна историческа основа още от Руско-турската война, ще продължат да се градят.

Аз съм доволен от живота си. Много видях, узнах, помагах. Днес съм горд да видя, че моята 98-ма въздушнодесантна дивизия, която напуснах 1951 г., на 9 май участваше в парада на Червения площад.

Снимка Мариета ТОМОВА

Лилияна Рогачова-Хорина:

Благодарна съм на България, че откри къде е погребан баща ми

□ *Г-жо Рогачова-Хорина, отбелязахте 9 май в България. Какво ви доведе тук?*

- Дойдох, за да намеря мястото, където е погребан баща ми. Той е загинал в България през 1945 г. Същата година получихме съобщение, че той е погребан в Централното гробище в София. Тогава нямахме възможност да дойдем в България, но години наред искахме да видим къде са положени костите му. Бях изключително радостна, когато получих съобщение от България, се знае къде почива баща ми и веднага пристигнах. Оказа се, че през 1954 г. тленните му останки са са пренесени във Военната костница в София. Преди дни бях там. Притесних се, страх ме беше да погледна и да потърся името му.

□ *Предполагам, че всеки Ден на победата, свързвате и със саможертвата на баща си.*

- Да, на всеки 9 май плача и си представям последния ден на баща си. Когато видях фамилията му на паметника, положих ръка и поставих снимката на мама. Така смятам, че ги събрах символично. Няма как да не благодаря на българите, които ми помогнаха днес да съм тук по този повод. Толкова топлота, искрено съчувствие и внимание дълго не съм получавала, както в България.

□ *Смятате ли, че съвременна Русия помни подвига на баща ви?*

- Разбира се. Но най-важното за мен е, че неговото семейство го помни - внучките му, които са омъжени за военни моряци, правнуците му също.

Интервюта на Деси ВЕЛЕВА

Динчо Кръстев:

Време е за дигитални библиотеки

□

Интервю на Александър СИМОВ

ДИНЧО КРЪСТЕВ е математик и от януари 1992 г. ръководи ЦБ-БАН. В резултат на дейността му се създава локална компютърна мрежа (1995 г.), ЦБ става първата библиотека в България с уебстраница (1997 г.), там се внедрява една от най-добрите автоматизирани библиотечни системи в света - ALEPH 500, и се изгражда електронен каталог (2003 г.). ЦБ се превръща в център за обучение и разпространение на MARC 21 форматите и на англо-американските правила за каталогизиране AACR2 (2004 г.). Кръстев е с магистърска и докторска степен по математика от Московския държавен университет (МГУ). В ЦБ първоначално работи като научен сътрудник, а от 1989 г. е ст.н.с. II ст. Преподавал е в СУ, както и в Международния център за системи и услуги за управление на информацията (ICIMSS) в Торун, Полша, където е водил курс по информационни системи и съвременни форми на книгоиздаване (1996 г.). Членува в Българската библиотечно-информационна асоциация (ББИА). Автор е на редица статии, публикувани в български и чуждестранни научни издания

□ *Какво точно представлява проектът на вашата фондация за Сводния каталог на библиотеките?*

- Целта на проекта НАБИС е да отговори на нарастващите потребности в съвременното българско общество от:

- функционална интеграция на библиотечно-информационните системи и каталожни регистри на научните институции, висшите училища, големите библиотечни хранилища и др.

- широка информираност в областта на научната и образователната дейност

- прилагане на нови модели за информационно обслужване, които да съответстват на световните стандарти

- международно сътрудничество в областта на библиотечните информационни и комуникационни системи.

□ *Какво реално би се променило, ако той се осъществи напълно?*

- Чудеса в реалния свят не се случват или почти не се случват. И все пак факт е, че подобен проект възникна и бе подкрепен от Фондация "Америка за България". Това само по себе си бе едно чудо за България. Да бъде изградена една свръхмодерна информационна инфраструктура, отговаряща на всички международни изисквания и стандарти, е нещо, което не се случват много често у нас. Наличието на подобен вид системи е "condition sine qua non" за съвременнато университетско образование, за научно приложния сектор във всяка поразвита страна.

С други думи - може да се очаква повишаване качеството на средата, в която функционират тези два така важни сектори (информационна осигуреност и наука) за всяка една държава.

□ *Какви са реакциите на студентите? Имате ли наблюдения?*

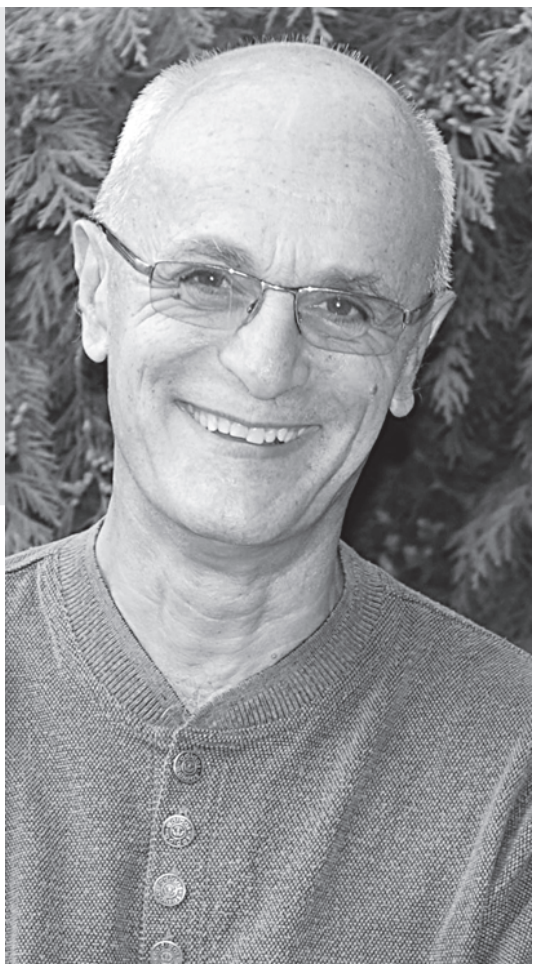
- Разбира се, първите реакции идват от страна на студентите и те са повече от добри. Преди всичко от страна на обучаващите се в трите звена съучредители на Фондация НАБИС, призвани да реализира този проект: СУ, АУБ и БАН.

□ *Трудно ли се разработва един проект, ориентиран предимно към книгите и библиотеките?*

- Разработката на подобен проект не е нещо необичайно. Тя трябва да е ориентирана и да следва съвременните възгледи и насоки в тази област. Трудностите са свързани с неговата реализация, но те не са технологически, а преди всичко социалнопсихологически. Освен това той не е насочен само към книжните носители като източник на информация, но и към он-лайн базите данни и дигиталните колекции на библиотеките.

□ *Срещате ли подкрепа или съпротива по него?*

- Да, срещаме и подкрепа, и съпротива. Съпротивата е свързана със споменатия характер на трудности и проблеми. Новото, като правило, не си пробива лесно път у нас, но когато една работа се извърши качествено и почтенно, тя в края на краищата се възприема.

ДУМА Неделник
СЪБОТА 11 МАЙ 2013

Човешки чудеса

Или още за стойността на донорството и за висшия пилотаж в медицината - трансплантацията

Поне 1026 българи от години всяка сутрин се събуждат с надеждата да иззвъни телефонът им и техният лекар да им каже: "Намери се донор за теб!" Близо 730 дни или 17 520 часа в очакване е живял д-р Веселин Иванов, страдал от цироза в резултат на вирусен хепатит В, очевидно прекаран на крак преди години. "Инапарентна (без симптоми, само лабораторните показатели са белег за инфекцията) форма на хепатит... Но в определен момент вирусът уврежда клетките на черния дроб... Изведнъж пожълтях, очите ми пожълтяха и тогава за пръв път в живота си влязох в болница по здравословни причини. Беше проведено лечение. Но с този вирус трябва да се справи самият организъм, имунната система, защото много трудно може да се намерят лекарства, които да стимулират функцията на черния дроб да асимилира всички хранителни продукти, които се поемат. През 2007 г. вече се констатира, че черният ми дроб е много увреден", спомня си д-р Иванов, който по онова време е директор на дирекция в МЗ. Става ясно, че "чистачът на организма" има спешна нужда от подмяна. "Шансът ми за

Д-р Веселин Иванов

трансплантация в България бе минимален заради

липса на донори, а не на трансплантолози

Защото специалистите ни са европейско и световно ниво - например проф. Владов, който спаси живота ми... Имах невероятен късмет - буквално дни живот ми оставаше, когато се появи донор", спомня си бившият шеф на столичната здравна каса. Днес, повече от 4 години след чудото, д-р Иванов не е сигурен дали е закусвал или вечерял с Бог, но има шанса да живее и работи като всички здрави хора.

На подобно чудо се зарадва тези дни цяла България: призори на Великден 33-годишният Бисер, който бе с цироза с неясен произход, получи шанс за втори живот пак благодарение на екипа на проф. Никола Владов - началник на клиниката по чернодробна хирургия във ВМА. Проф. Владов и този път не пропусна да подчертае дебело, че без високохуманния акт на близките на донора, без координаторите по донорство, без високия професионализъм на всички екипи, работили за тази трансплантация, тя не би била успешна.

Повече от очевиден е проблемът с трансплантациите у нас - липса на донори. Проблем, който всъщност не е само български. Но решението е едно-единствено - информиране на обществеността, макар че актът на донорство е доброволен. Но всеки доброволен акт е пълноценен, когато действащият човек има достатъчно информация, за да направи съзнателна стъпка. Именно тук е мястото на държавата, на неправителствените организации, на медиите. Така, както всеки от нас се бори за живота и здравето на свой близък човек, така на всеки от нас му е трудно да се примири със загубата му. Затова и няма готов отговор на въпроси като "Наистина ли е мъртъв нашият любим човек, след като сърцето му бие?", "Боли ли го, докато са му правени тестовете за доказване на мозъчна смърт?", "Дали няма някоя грешка в резултатите и дали няма още една искрица надежда да бъде върнат към живот?" За някои загубата е непреодолима. За други - колкото и да е непреодолима, желанието да се помогне на друг, който наистина има шанс за живот, се оказва по-силно...

"Надеждите и вярата на обществото в нашите сили блокираха нашите собствени надежди за развитие на донорството и трансплантацията", казват някои лекари.

След присаждането

на новия орган животът на пациента не се променя с магическа пръчка.

По думите на д-р Иванов в момента около 30 българи са с присаден черен дроб. Той е категоричен, че медицинските ни екипи "полагат невероятни грижи, всеки месец се срещаме с лекуващите ни лекари, проследява се терапията ни". Д-р Иванов пояснява колко усилия са необходими и от страна на пациента. Напоследък неколкократно бе повдигнат въпросът за заместването на оригиналните имуносупресори с генерични по административни причини. Преди време проблемът бе разискван дори при омбудсмана Константин Пенчев. От Българското дружество по трансплантация са категорични, че нормативната база трябва да гарантира безопасността и ефикасността на генеричното заместване, ако се прилага. А лекарите трансплантолози обясниха, че заместването на оригиналното лекарство с генерично само заради цената му и без ясни медицински показатели крие много големи рискове и в крайна сметка може да струва на държавата и на обществото много по-скъпо, защото може да се стигне дори до отхвърляне на присадения орган. И все пак, за да няма недоразумения, става въпрос само за генеричните имуносупресори, а не изобщо за генеричните лекарства. "Тези лекарства са разрешени за употреба в ЕС, но не са изпитвани върху хора с трансплантирани органи", казва д-р Иванов.

МОЗЪЧНА СМЪРТ

Мозъчната смърт е необратимо спиране на всички функции на целия мозък, включително на мозъчния ствол.

За първи път през 1959 г. френски лекари докладват концепцията за мозъчна смърт. През 1968 г. в Харвардския медицински институт се създава комитет за извършване на анализ на дефиницията за мозъчна смърт, в резултат в САЩ се приемат и публикуват т.нар. Хардварски критерии.

Преди 1968 г. този процес се е наричал клинична смърт. За установяването ѝ се правят редица тестве.

В България през 1986 г. е приета първата официална наредба относно дефиниране и установяване на мозъчна смърт, критерии, клинични и инструментални доказателства и т.н.

Относно състоянието мозъчна смърт все още се дискутира. Както от страна на католическата църква и исляма, така и от медици и учени.

Народна медицина

Салеп

Наричат го още ливадор, развниче, кукувича сълза, клинова трева.

Салепът (Orchis maculata) е многогодишно растение с неразклонено стъбло и зелени сочни листа. Името на рода идва от гръцката дума orchis, която означава тестис (по аналогия с подземните грудки, наподобяващи тестиси). Съществуват няколко вида салеп: дървеницов, блатен, мъжки, шлемовиден, обикновен, точков, пурпурен и пр.

Цветовете са събрани в шлем, различно оцветени. Растението има две грудки в земята, от които едната е майчина, а другата е дъщерна. Цъфти април-юни.

Расте из ливади, поляни и храсталаци и е установен в цяла България при надморска височина от 0 до 1500 м.

Грудките съдържат слузно вещество (около 50%), нишесте (30%), захароза (11%) и др. Събират се чрез изкопаване, по време на цъфтеж. Използват се дъщерните грудки, които се изчистват и измиват, поставят се за кратко време (3-4 мин.) във вряща вода, след което се сушат при температура 50-60 градуса. Имат омекчително и противовъзпалително действие, дължащо се на голямото съдържание на слузни вещества. Салепът се използва при възпаления на дихателните пътища, при стомашно-чревни заболявания - кашлица, бронхит, възпаление на дихателните пътища, пневмония, язва, стомашно-чревни възпаления и др.

НАЧИН НА УПОТРЕБА:

- 1/2 чаена лъжичка стрит салеп се разбърква със 100 мл топло прясно мляко. Изпива се на 3 пъти през деня на гладно.
- 1 чаена лъжичка начукани грудки се запарват с 200 мл вряща вода. Оставят се да кискат около 15 минути. Запарката се пие по 1 кафена чаша 3 пъти на ден.

БОЛНИЦИ ПРОВЕЖДАТ БЕЗПЛАТНИ ПРОФИЛАКТИЧНИ ПРЕГЛЕДИ

✓ **За сколиоза в "Пирогов"**

На 15 и на 22 май безплатни прегледи и рехабилитация за сколиоза (гръбначно изкривяване) за деца и младежи ще извърши д-р Красимира Казалъкова - ръководител на отделението по рехабилитация в спешната болница.

Не е необходимо направление от личен лекар, достатъчно е предварително записване на телефон 02/9154 334, всеки делничен ден между 9 и 12 ч.

Прегледите започват в 12 часа, а лечебната физкултура - в 13 часа.

✓ **За гръбначни заболявания в УМБАЛ "Свети Георги" - Пловдив**

От 13 до 17 май от 9:00 до 12:00 ч. в Клиниката по неврохирургия (на 12 етаж в Хирургичния блок на болницата на ул. "Пещерско шосе" 66).

Записванията ще стават между 9:00 и 14:00 ч. в дните на кампанията на тел. 032 605 339 и 0882 555 893.

Съдържанието на материалите в „Здраве" дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Пардон

ДОБРА НОВИНА
ГЕРБ НА ВСЯКА БИЛКА ОСИГУРИХА БОЛКА!

Бъбрят си двама на автобусната спирка при Окръжна болница в София.

- Бойко такава патардия вдигна за това, че са го подслушвали! Казвал: „Тази държава вече за нищо не става! Искам да разбера кой ме записва със сересета, докато пикая!“ - говори единият.

Другият клати глава и остроумничи грубянски:

- Аз пък ще ти кажа - не му е това проблемът на Бойко! Проблемът му е не дето някой го е записвал, докато пикае! Проблемът му е, че го записаха, когато се насра пред цяла България!

Иван ГЕОРГИЕВ

МЕЧТАТА НА ИДИОТА

Петър СОФРОНИЕВ

Имам си и аз една мечта.
Покрай избори тя мен подпира.
Кротко и далеч от гласността,
някой яко да ме корумпира.

Да ме срещне тайно преди вота
и да купи щедро моя глас.
- Има кратко щастие в живота! -
с пълно гърло ще извикам аз...

ВСУЕ

Лозан ТАКЕВ

С вас живяхме
в странен свят
и в странен вот...
Всуе ядохме жабетата.
И се морихме всуе...
щом едните
ги подслушват цял живот,
а пък други никой
никога
не иска и да чуе!

Жейно ЖЕЙНОВ

Гласовете ви чувам

АКО ПРОЧЕТЕТЕ НЕЩО ТАКОВА В УТРЕШНИТЕ ВЕСТНИЦИ, НЕ СЕ УЧУДВАЙТЕ!

Рашко СТОЙКОВ

СЪВМЕСТНИТЕ ПРОТЕСТИ НА ЛЕКАРИ И ПАЦИЕНТИ - ГОРДОСТ ЗА РОДНОТО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ!

БЕЗРАБОТНИТЕ ВЕЧЕ С ПРАВО НА НЕПЛАТЕН ОТПУСК!

ИЗВЪНЗЕМНИТЕ СА БИЛИ ТУК! ДОКАЗАТЕЛСТВО? НА МИЛИАРДИ КИЛОМЕТРИ ОТ НАС СЕГА ГИ НЯМА?!

ИЗЛИЗАМЕ ОТ КРИЗАТА: БАНДА ЗАДИГНА ПРАЗЕН СЕЙФ!

БРЮКСЕЛ ЗНАЕЛ, ЧЕ ЦЕЦО ГО ПОДСЛУШВА!

МРЕМ ПО-ЧЕСТО ОТКОЛКОТО СЕ РАЖДАМЕ!

В САЩ ДАНЪК “ЛУКС” ПЛАЩАТ САМО СОБСТВЕНИЦИ НА САМОЛЕТОНОСАЧИ!

Милко ДИКОВ

ЕТО Я МОЯТА ЕВРОПА

Божидар Томов

Доколко е моя Европа, не знам. Имам чувството, че хем е моя, хем съм я взел на лизинг и всеки момент трябва да я връщам. Скъпа ми е Европа, но и собственото ми отечество ми е скъпо. Не знам дали ясно се изразих. Ако един мъж има любовница, тя е скъпа на сърцето му, от една страна, а, от друга страна, му е скъпа на джоба. Освен ако не е много богата. Богатата любовница обаче най-често е придирчива - изисква от човека да е по-скоро трезвен, отколкото обратното, да не оглежда други потенциални любовници, да не дружи с лоши приятелчета, да пази чисто около себе си... Но... любовници много, а Европа - една. Останалото там са всякакви Америки, южни и предимно северни, но това са континенти на децата ни и много рядко на нас лично.

Преди малко пропуснах да спомена, че и любовницата също може да бъде континент, но може да бъде и жена, и континент едновременно, когато става дума например за дъщеря на финикийския цар Агенор, похитена от Зевс, преправен на бял бик. Което ще рече, че за да покорите Европа и да я отвлечете, трябва дори да не сте Зевс, то поне да се преторите на бял бик. Не всеки го може. Тъй че нека не бързаме да твърдим: Европа е моя! Често срещам подобни заявления от отделни лица и цели организации. Най-вече български. Понеже чета българските вестници. А, и още - непрекъснато като се сблъскаме в ежедневието си с разни родни безобразия, все викаме: в Европа такива безобразия не стават! Излиза, че в Европа стават също безобразия, но не точно тези, които се случват у нас. Пропускаме обаче да си зададем един въпрос - кой точно идва у нас и подготвя, организира, извършва безобразията? Някаква тайна световна организация или ние самите? Е, не. Не може да сме ние - да забелязваме всичко и да не се хванем да изтрием поне различията. Тук се явяват разни старинни фрази от рода на - да откриеш Америка. Или - да откриеш топлата вода. Много по просто е да откриеш Европа - качваш се на самолета и... готово. Или още по-просто - завърташ копчето на телевизора и готово. Откриваш Европа, но не прави грешка - не се опитвай да се престорваш на Зевс, не се превъплъщавай на бик. Опитай се да я откриеш, без да я завладяваш, отвличаш, приватизираш и т.н. Тогава ще ти бъде по-лесно да кажеш: ето я моята Европа.

Говорят си две блондинки:
- Бременна съм, близнаци ще са, сега трябва да мисля за две имена. Ще ми помогнеш ли?
- Ами... освен Долче и Габана нищо друго не ми е в главата!

☺

Журналисти питат Цветанов на поредната пресконференция: Всеки ли можете да арестувате в България? Няма ли все пак недосегаеми?

Цветанов бойко отговаря: Недосегаеми няма. Даже аз сам ще си сложа белезниците, ако Бойко Борисов нареди.

От залата се чува реплика: "Недосегаемите" ще са операцията на следващото правителство...

☺

Руският министър на отбраната казва на подчинените си:
- Американците ни предлагат да ни помогнат в разоръжаването. Искат да им изпратим половината си танкове да ги нарежат и претопят на техни разноски.
- Е, няма лошо...
- Ама май е по-добре да им пратим ракетите.
- Защо?
- Ами на танковете трябва да им плащаме транспорта, а ракетите ще ги засилим на собствен ход.

☺

В едно семейство имало проблем - като минавал трамвай по улицата, скърцал гардеробът. Веднъж жената не издържала и повикала майстор дърводелец да го прегледа. Огледал го той, но не открил повреда. Влязъл вътре и помолил жената да затвори, за да огледа отвътре нещата. Зачакали да мине трамвай, за да се появи скърцането. Точно в този момент се появил съпругът и - право към гардероба! Отворил и видял майстора вътре.
- Какво търсиш ти тука, бе - развикал се той.
А онзи отговорил:
- Приятелю, ако ти кажа, че чакам трамвая, едва ли ще ми повярваш!

☺

Вуте взел чипс, седнал на дивана и пуснал телевизора. Гледа - Бойко Борисов. Изгасил телевизора и пуснал радиото. И там Бойко Борисов. Изключил радиото и отворил вестника, а там... Бойко Борисов. Хвърлил вестника и казал:
- Лелееее, страх ме е да отворя чипса!

☺

При фотографа:
- Колко ще ми струва снимката?
- Сега се усмихнете. После ще ви кажа.

☺

Група екскурзианти разглежда замъка на един граф. В един момент графът забелязва младеж, който поразително прилича на него. Приближава се и тихо го пита:
- Извинете, вашата майка не е ли работила тук преди години?
- Тя не, но баща ми беше готвач при вас...

☺

Двама бивши затворници минават край затвора.
- Виж, вдигнали са стената с още два метра - казва единият.
- И какво от това? - отговаря другият. - Ако пожелая, пак мога да вляза вътре.

☺

Питат Бойко Борисов защо се увеличават бездомните кучета из София. Той отговаря:
- Ние ги кастрираме, те раждат.

☺

Полов живот:
Ако едно младо двадесетгодишно момче може да събере за един ден три килограма боровинки, а една осемнадесетгодишна девойка може да събере два килограма боровинки, то едва ли е вярно това, че ако отидат заедно двамата в гората, ще съберат пет килограма боровинки...

☺

Мъж и жена се карат:
- Ама ти си била голяма идиотка ма!
- Ами идиотка ще съм, как няма да съм идиотка. Ако се бях омъжила за генерал, щях да съм генералша.

☺

Между привърженици на ГЕРБ:
- Защо още нямаш портрет или плакат на Бойко Борисов у вас?
- Ако искам да го видя, просто включвам телевизора...

☺

В съда се гледа дело. Съдията пита подсъдим за обира:
- Професия?
- Акробат.
- Сержант, затворете прозореца.

☺

Разговарят си Бойко Борисов и Симеон Дянков. Единият държи дебела книга.
- Какво четеш? - пита Дянков.
- "Капиталът" от Карл Май.
- "Капиталът" не е от Карл Май, а от Карл Маркс.
- Божеее! - плеснал се по челото Бойко. - Аз прочетох вече сто страници и се чудя защо още не съм стигнал до индианците.

☺

- Моята жена много обича животни-

Еврокласици

Йон БОГДАН - РУМЪНИЯ

те, особено котките и кучетата...
- А моята е вегетарианка.

☺

В книжарницата:
- Искам да купя някаква книга.
- Каква?
- Абе каквато и да е, един приятел е болен и ще му нося нещо за четене в болницата.
- Библията?
- Е, не е чак толкова болен...

☺

- Барометърът падна, тате!
- Много ли?
- Чак на улицата!

☺

Питат един пътешественик:
- Защо не можахте да спасите приятеля си от канибалите?
- Ами пристигнахме много късно - когато му се притекохме на помощ, те вече го бяха задраскали от менюто.

☺

По нареждане на Бойко Борисов галактиката Млечен път вече ще се нарича Млечна магистрала.

☺

Попитали радио Ереван:
- Как може да се ускори законодателната дейност на Народното събрание на България?
Радио Ереван след размисъл отговорило:
- Изберете "Народно събрание-2". Първото да приема законите, а второто само да ги поправя!

☺

Баба се опитва да бъде деликатна.
- Моето момиченце, музиката по мое време беше по-мелодична.
- Бабо, това е миксерът...

☺

Мъж и жена от провинцията се разхождат в центъра на столицата. По едно време пред парламента спира черна лимузина и от нея слиза Бойко Борисов. Мъжът набира смелост и приближава, носейки фотоапарат.
- Господин премиер, аз такова, много ми е неудобно, но дали ще може, ако не ви затруднявам...
- Моля ви се, няма никакъв проблем! - изпъчва се гордо Бойко.
- Чудесно, ето ви апарата, да ни снимате с жената пред парламента...

☺

- Докторе, преместете ме в друга стая, моля ви! Съседът ми по легло всяка вечер си пъха двата пръста в контакта и крещи "Аз съм лампион". Не че ме интересува какъв е, но аз на светло не мога да спя!

☺

Още си спомням как мама ме заведе на училище за първия учебен ден... И как тате ме отнесе след абитуриентската вечер...

☺

Знаете ли, че:
На фолк певиците в течение на годините вместо мъдреци им растат още циците!

☺

В болницата. Доктор към пациент:
- Пригответе се за най-лошото!
- Ще умра ли, докторе?
- Не, но ви изписвам лекарство, което не се изплаща от Здравната каса.

☺

Знаете ли, че:
Все някога ще създадем съвършени роботи. Те ще ни спасят нас от всичката тежка физическа и умствена работа. А ние ще им сервираме кафето.

☺

Знаете ли, че:
Успехите на българския премиер в строежа на магистрали не останаха незабелязани от световната спортна общност. Бойко Борисов бе поканен да асфалтира трасето за рали "Париж - Дакар".

☺

Възрастна жена се обажда в пожарната:
- Ало, пожарната! Идвайте бързо, моля, къщата гори! Адрес...
- Ха, Катя Иванова! Вашият зет е на телефона! Все още ли предпочитате "да пукнете, но да не ми виждате повече физиономията"?

☺

Жена споделя с приятелка сензация:
- Току-що се возих в метрото и станах свидетелка на необикновена сцена. Някакъв мъж отстъпи място на една дама. От изненада тя загуби съзнание. А когато се съвзе, благодари на този мъж за джентълменската му постъпка. И изведнъж и той се строполи в безсъзнание!

☺

В чудния глобален свят:
Какво е българо-гръцка дружба? Това е когато с фалшифицирани документи българска дървесина се изнася за Гърция, там от нея правят офис хартия, после я връщат в България, където на нея печатат фалшиви документи, с които се изнася българска дървесина за Гърция...

☺

Вечерта след изборите докладват на Бойко Борисов:
- Имаме две новини, добра и лоша.
- Каква е лошата?
- Противниците ви събират 72% от гласовете.
- А каква е добрата?
- Вие събирате 89%.

☺

ТВ откритие:
Кой казва, че държавата не се грижи за хората в неравностойно положение?! Програмата на търговските ни телевизии е изцяло насочена към умствено изостаналите.

☺

- Холмс! Защо тези хора тичат пред колата ни?
- Елементарно, Уотсън! Вече десет минути карате по тротоара.

☺

Малкият Иванчо се връща от детската градина и пита татко си:
- Тате, а презервативът за какво е?
- За да няма деца.
- А как се ползва?
- На човката на щъркела се слага.

☺

Идиотско изявление:
Иска ми се да събера всички атомни бомби на света, да ги закарам някъде извън града и да ги взривя. За да не може да попаднат в ръцете на някой идиот!

☺

Седи двойка на пейка в парка. Тъмно, звезди, луна.
Тя:
- Иване, дай малко семки!
Той:
- Няма да ти дам.
Тя:
- Нали каза, че би свалил звезди от небето за мен!
Той:
- Едно е звезди, друго е семки!

☺

Просяк влиза в книжарница и си купува черно-бял плакат на Бойко Борисов за 0,10 лв. След около една седмица влиза и купува 10 плаката. След един месец спира москвич, излиза просякът и купува 100 плаката на Бойко Борисов. След известно време спира дачия, излиза просякът и купува 1000 плаката. След два месеца спира черен мерцедес, излиза просякът в черен костюм с 5 бодигарда. Влиза в книжарницата:
- Искам да купя всички плакати на Бойко Борисов!
- Добре де, - казал продавачът, - преди около половин година бяхте просяк. Оттогава идвате и ми купувате плакати на Бойко Борисов и забогатяхте. Как стана това?
- Открих стрелбище!

☺

Знаете ли, че:
Нашият народ не е алчен, всеки път дава на властта кредит на доверие и всеки път сам си го плаща.

☺

Баща казва на синовете си:
- Момчета, знайте, че е много по-добре да се събудите до ужасно грозна гола жена, отколкото до красив гол мъж!

ПЕГАС

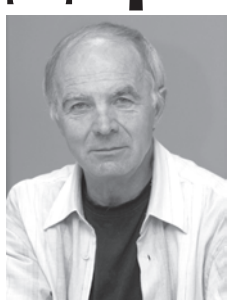
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 11 МАЙ 2013, БРОЙ 107

От редактора

Държавата мащеха

Борис ДАНКОВ

Абсолютно прав е публицистът Георги Н. Николов за това, че нашата държава "не забелязва" българските писатели. Тя ни най-малко не се интересува от тяхното творчество, а още по-малко от тяхната участ. Кучета ги яли българските писатели. Който може, да се спасява, който не може, да си ходи по живо по здраво. Такава е философията на държавата и на нейните управници.

И само към писателите ли? Нима съдбата на родните артисти, музиканти и художници е много по-различна. Що приказки се изприказваха за реформи и "грижи" за културата, за "постижения" в духовната сфера, в театъра и киното. Какви постижения и за какво? Могат ли да се назоват реформа поголовните съкращения на 7-те театъра в "средните" ни градове Ботевград, Самоков, Петрич, Сандански, Нова Загора, Свиленград и Свищов, или пък сливанията на оперно-филхармоничните дружества в Русе и Бургас? Не е ли върхът на реформаторските измислици така нареченият Театрално-музикален продуцентски център във Варна, което направо си е един абсурден АПК.

А с какво може да бъде обяснена ликвидацията на Смолянския драматичен театър "Николай Хайтов"- с липсата на средства, с невъзможността да се издържа неговата сграда или с нечия амбиция тази културна институция да бъде заличена на всяка цена, да бъде зачеркнат българският дух покрай подмолната ислямистка инвазия в Родопите?

Едва ли е нужно да припомняме какъв е халът на българските читалища, чието съществуване е сведено до мизерно вегетиране и имитиране на дейност, до превръщането им в свърталища на съмнителен кокошкарски "бизнес".

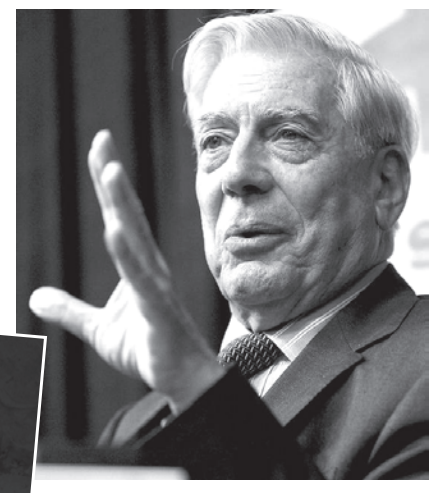
По всичко изглежда, че световноизвестният тенор Калуди Калудов ще излезе прав в твърдението си, че с тези управленски импровизации българската култура е доведена до абсолютен геноцид! И така ще е, докато тя бъде оставена в ръцете на люде, които си нямат хал-хабер от управленска дейност, а имат единствено някакви си свои мегаломански амбиции и интереси, сметки. Айде стига!

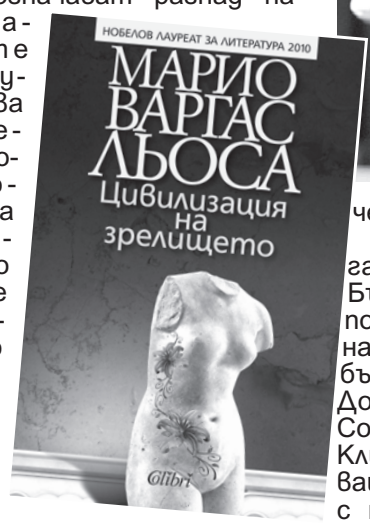
ПРЕМИЕРА

Марио Варгас Льоса пристига в България

На 13 май издателство "Колибри" пуска от печат есеистичната книга на Марио Варгас Льоса "Цивилизация на зрелището", с която ще бъде ознаменувано гостуването в България на забележителния испано-перуански творец и носител на Нобелова награда за литература, научи ДУМА от електронната поща.

"Цивилизация на зрелището" в превод на Людмила Петракиева отстоява по един блестящ, неконвенционален начин тезата, че е нелепо естествената човешка склонност към забавления да се третира като върховна ценност. Авторът не вярва, че цивилизацията на зрелището е донесла мир, прояснение и съгласие, които да премахнат или поне намалят световното насилие. Според него в "модерното" общество триумфират лекомислието и пошлостта, защото интелектуалците, които съставляват гръбнака на XX век, днес отсъстват от обществения дебат: "Нямам нищо против спектакъла. Той много ме забавлява, но ако една култура е само развлечение, то в крайна сметка конформизмът доминира. В днешното капиталистическо общество примирението и пасивността на индивида означават разпад на демократичните институции. Това отношение е противоположно на критичното съзнание и творческото участие на личността в социалния и политически живот."

Предвижда се Марио Варгас Льоса да пристигне в България на 16 май 2013 г. с подкрепата на посолството на Испания. На 17 май той ще бъде удостоен с титлата Доктор хонорис кауза от Софийския университет "Св. Климент Охридски", като следващия ден се планира среща с него в университета.

КИНОЛЕКТОРИЯ

Вим Вендерс ще „гостува" във Варна

Двадесетгодишнината от създаването на забележителната филмова творба на големия германски режисьор Вим Вендерс "Толкова близо, толкова далеч" ще бъде отбелязана с поредната кинолектория на известната театрална и филмова критичка Елица Матеева. Другата събота от 14 ч. в отдел "Изкуство" на регионалната библиотека "Пенчо Славейков" във Варна Е. Матеева ще представи Вим Вендерс и неговия филм, след което той ще бъде прожектиран за зрителите.

Изборът ми върху "Толкова близо, толкова далеч" не е случаен. Струва ми се, че след Възкресението и поредните парламентарни избори е време за вътрешна хармония... Познавачите на творчеството на Вим Вендерс може би ще забележат, че в този свой филм той не е така философски настроен в посланията си. Имат право, защото изборът ми е повлиян от екшъна и иронията на тази история. За едни това ще е приключение с елементи на крими, за други фентъзи, а за трети - опит да се съберат парчетата живот... Заслужава си да се види този филм заради Берлин, поетичната камера, атмосферата и множеството награди - казва модераторката на събитието, която кани почитателите на филмовото изкуство на поредната си кинолектория.

ПЕРИОДИКА

Празнично издание на вестник „За буквите. О писменехь"

В новия 39-и брой на Кирило-Методиевския вестник са представени двадесетина новоиздирени и малко известни икони и стенописи с образите на Светите равноапостоли Константин и Елена. Сред тях е патронната икона от последната черква на Майстор Колю Фичето "Св. Константин и Елена" във Велико Търново, строена през 1873 г.

Под заглавие "Кръстът на Орлово гнЯздо" писателят Петко Тотев, родом от с. Бичкинята, определя в своя предговор към романа на Яна Язова "Шипка", издаден в 100-хиляден тираж, че никога християнската идея не е издигана така нависоко, както при боевете на руси и българи на старопланинския връх през съдбовния август 1877-а под иконата на Св. св. Кирил и Методий върху Самарското знаме.

На уводно място в броя е поместена официална информация за интронизацията на новоизбрания Български патриарх Неофит и патриаршеското послание към присъстващите духовници от странство.

Отпечатано е и интервю на габровката Надежда Савова, доктор от Департамента по културна антропология на Принстънския университет. Под заглавие "Като сънародничка" е поместена и нейна фотография с президента на Бразилия Дилма Русев от тяхната среща в Салвадор с идеята за побратимяване с Габрово и разширяване на опита с българските читалища в Европа и Латинска Америка. Интернет адрес на броя: WWW. ZABUKVITE.ORG

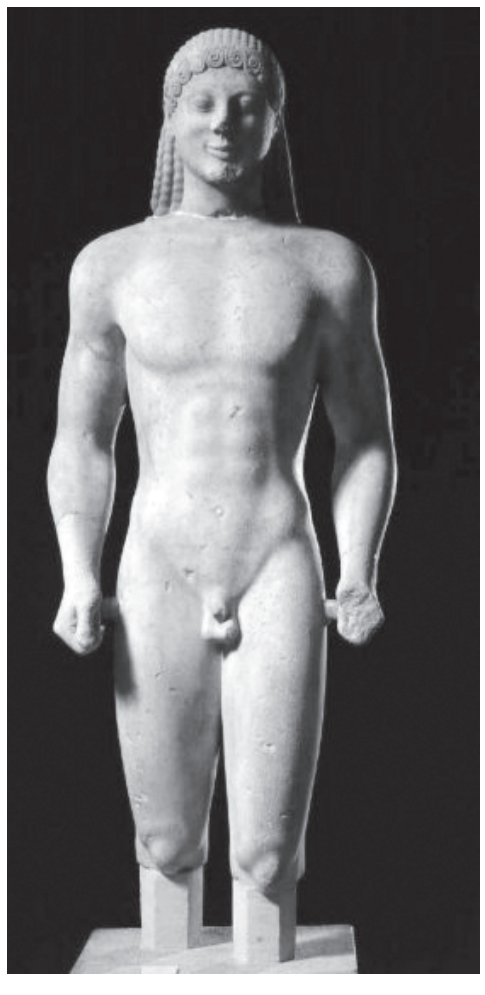
ART AND MONEY

Катар връща антични статуи на Гърция

Катар - един от най-големите инвеститори в Гърция, е решил да върне на страната антични статуи. Поводът за това е голотата, която те демонстрират символ на идеал за хармония на духа и тялото в древна Гърция - съобщава електронният сайт Artprice.bg

Скандалът е провокиран от изложба, посветена на Олимпийските игри в столицата на Катар Доха, в която са включени и множество антични статуи на атлети от древна Гърция.

Миналия месец министърът на културата на Гърция беше на посещение в Катар, с което се опита да накара катарските музейни власти да премахнат парчетата плат, закриващи "анатомичните предизвикателства" на голите скулптури, за да не скандализират женската аудитория. В свое изявление министърът заяви, че уважава напълно местните обичаи и традиции, но не би допуснал антични статуи да не бъдат изложени в тяхното естествено състояние. Според него и гръцките представители те са велики произведения на изкуството и дори по естетически причини това действие би било грешно спрямо тях.

Гърция очаква инвестиции от Катар в размер на 1 млрд. евро, а емирът на Катар е купил шест острова в Йонийско море за своите три съпруги и 24 деца. Изложбата "Олимпийски игри: минало и настояще" се смяташе като още един мост в приятелските отношения между тези две държави, преди да се разрази този скандал.

Белетристика

Цигански страсти

РАЗКАЗ от ПЕТЪР ДОНЕВСКИ

ПЕТЪР ДОНЕВСКИ е роден през 1938 г. в с. Търнак, Врачанско. Завършил е Висшия селскостопански институт - София. Дълги години е ръководител на ТКЗС в родното си село, зам.-председател на АПК "Скът" и зам.-кмет на гр. Бяла Слатина.

Автор е на белетристичните книги "Скът" (2000), "Дива кръв" (2002), "Лудо време" (2003), "Залези в равнината" (2005), "Удавени очи" (2010), "Уморени пътища" (2010) и др.

Член е на Съюза на българските писатели.

Преди години като председател на кооперативното стопанство в Търнак приех на работа в стопанския двор един циганин. Ристо... Всъщност истинското му име беше Рушид, но когато покръстваха циганите и им даваха нови имена, той си пожелал да го наричат Христос и голям майтап станало, когато близките му разбрали това:

- Христос ли? - смеели се неговите комшии. - Какъв Христос е това? Това си е Ристо, Ристо... От Рушид друго не става..., това си е Ристо... И с това име всички го приели. А иначе... Беше среден човек, с черна несресана коса, очи, пълни с огън, и мургава кожа, мургава... чист циганин...

Впрочем историята му беше малко неясна. Бил от Златийските цигани, май че е от Цибър, и доста време се не знаеше дали точно е от влашките цигани или от друга порода. Години наред скитал по айван пазарите на Лом, Оряхово и Кнежа. Обичал много конете... Купувал, продавал... Въртял търговия с хубава стока. В селото дойде след Белослатинския панаир. Доведе го Саид, от нашето село. Нали и той беше коняр. На пазара се запознали и бързо се сприятелили. За него научих още и от шефа на градската милиция, който на една оперативка в щаба по прибиране на реколтата ме задържа на изхода на общината.

- Ей... - каза ми загрижено той. - Прибери го там... и му търси някаква работа. По ферми ли, по полето ли... нали все ревете, че ви не стигат хората - и завъртя глава в почуда. - Два пъти го прибираме в ареста за търговия и далавери с коне. И от Берковица имаме писмо за него. А иначе не изглежда лош човек... Но-о-о... беше в града, сега се е завъртял във вашето село... Устройвай го някъде, дано се оправи.

Това знаех за Ристо. След дни и домакинът ми обади, съобщи, че Саид завел Ристо във фермата и краварският бригадир разговарял на четири очи с него, и в топлия умерен поглед на чужденеца той усетил голямата му любов към конете. Бригадирът ми разказа всичко, убеди ме в добрите чувства на Ристо и затова още следващите дни пуснах заповед и му поверихме обора с работните коне на цялата бригада.

- Ей... - триеше доволно ръце бригадирът - гореща кръв, циганска кръв... И конете усетиха, че ги обича. Пълни вечер яслите с люцерна догоре и всяка сутрин с три чувала чака за зоб.

- Демек, случихме с него. Такива грижи за конете никой досега не е полагал - добави домакинът. - За седмица почисти обора, изреши конете, амунициите тури в ред, в стаята си всичко промени. Даже налепил по стените снимки на коне от различни породи.

- Абе-е-е... Дано да е така всеки ден. Дано имаме късмет с него - казах и аз доволно пред бригадира и домакина и се замислих, въздъхвайки. Мислехме да намалим конете, нали въведохме механизация в процесите на цялото производство, но звеноводите ме спряха. "Нека, нека още някоя година да задържим конете, има още работа за тях. Пък и стопанството ни е стабилно, конете няма да са ни в тежест". Съгласих се с тях и помислих за Ристо. А той сияеше. Като разбра, че ще запазим конете, подскачаше от радост. От следващите дни не само се грижеше добре за животните, но помагаше и на доячи, и на пастири, даже и на нощните гледачи даваше почивките. Всички се убедиха в неговата почтеност и много луд смях завладя доячи, телчари и пастири, когато емоционално разказваше как по Тудориците бил първенец, даже и в Божурище на кушиите надбягвал елитни жребци и кобили. Странен човек, чудеха му се всички. Само дето не обичаше да присъства на седмичните съвещания на фермата. Седи си в ъгъла на дървената пейка, върти се в очакване до края на съвещанието, не можеше да слуша отчетите за млеконадоя. Когато го питали нещо да каже, той винаги иска повече зоб за конете.

Хм-м-м, ха сега... - подсмивах се на себе си. Не съм срещал скоро такъв циганин. Нали се говори за тях, че са мързеливи, крадливи... Пък моя?

На другия ден палнах джипа и отидох в стопанския двор. Беше валял топъл дъжд, измил беше асфалтовите площадки до оборите и водоема, зад който отвързали се крави смучеха вода от калните локви. Погледнах към кантара, към млекопункта, после към оборите и видях Ристо да кове дъски по оградата, в която три кончета скачаха, играеха и пръхаха с нежните си ноздри във влажния въздух. Ристо ме видя, изправи се в цял ръст и прибра с вила купчинка разпиляна люцерна. После се почеса зад ушите и погледна слънцето над тополите по шосето за града:

- Чакам да ми докарат още храна. Няма да им стигне за цялата нощ. Конете обичат много люцерна - усмихна ми се той и със силно притеснение завъртя глава, когато усети, че го прегърнах и приближих главата му до моето тяло.

- А защо, защо досега не си се хванал някъде на работа, а скиташ по пазарите, будиш съмнение и създаваш работа на милицията? Нали знаеш, че днешните хора на реда не се церемонят много-много с безделниците. Пък и работа има днес навсякъде.

Ристо се отвърна веднага. Наведе глава, дълбоко изпъшка, като сякаш се колебаеше да отговори, защото видя, че около нас дойдоха още няколко мъже и жени, които го заслушаха с интерес.

- Така де... Виждам, че си хубав човек, работлив... Я, я виж как си подредил конюшнята. За седмица-две и животните обърнаха гръб. - Ристо мълчеше, стоеше прав, гледаше ореха до пожарния водоем, мереше с мълчалив поглед дебелия ствол, клоните на който покриваха половината стопански двор и през тъмните листа едва-едва прозираха лъчите на следобедното слънце.

- Абе защо, защо... Защото... Постъпвах три пъти на работа, но след седмица напусках. Управниците все ми викаха, че циганска ми е работата. Не ме харесваха. А иначе не тръгнах лошо. Ожених се рано. Зелма, Зелма се казваше жена ми. Улучих с циганка. Добра, хубава, певица.

- Охо-о-о... - изкиска се един от пастирите, - значи Лепа Брена била. - Но Ристо не обърна внимание на присмеха и продължи спокойно. - Три деца ни се родиха. Е, скромно, скромно, но добре... добре си живеехме, нищо не ни липсваше...

- О, Боже-е-е... - подсмиваха се мъжете, невярвайки на разказа му.

- Добре, добре - намеси се една от жените и дяволито смигна на другите - след като си бил толкова доволен, как така го докара до скитничество по пазарите, а накрая донесе маята и в нашето село?

Ристо сви вежди, избърса с кърпа влажното си лице. Искаше му се да е сам в тая минута, да няма нито едно от тези чужди лица, които с хитри очи следяха всеки негов жест и всеки негов израз на очите му.

Вдигнах ръка, за да успокоя нещата, а и видях в Ристовите големи и тъмни очи да излиза влага, пламъкът угасна. В погледа му влезе едно равнодушие и безжизненост, характерни за безнадеждността на един изчерпан човек. Но той все пак събра кураж и като огледа насъбралите се наоколо, продължи:

- Верно, циганин съм, но и ние, циганите, сме хора. Даже погорещо любим и обичаме от вас. - Той прекъсна разказа си, отиде до стаята в конюшнята, за да се върне след минута с окъсан албум в ръка.

- Не вярвате ли? Те... разглеждайте.

Хората разтваряха албума и от страниците на оръфаните снимки грееха лицата на Зелма, децата, на братя, сестри... Голяма циганска рода. Всички цъкаха с език, гледаха образите на хубави, здрави лица с тъмни очи и мургав загар, събиран от слънчевите пътища, по които години наред беше расло тяхното циганско племе.

- С друг циганин се събрахме и уж направихме комбина. Събирахме старо желязо. Аз обикалях стопанствата, чистех дворовете от железни боклуци, а той с моята платформа и жена ми предаваха всичко във "Вторични суровини". Радвахме се, веселяхме се вечер по кръчми и кафенета. Жена ми пееше, изкарваше още пари... От добре по-добре... Аз вярвам в хората и никога не съм допускал, че ще ме изиграят така хитро. С досада разбрах, че парите от желязото слагали в негова сметка, те си направили комбина, а и станали гаджета... Стигнахме дотам, че когато им поисках обяснение, те така ме набиха край едно кафене, щото осъмнах на другия ден в болницата с пациенти. После изчезнаха, а аз останах с гипсирани крака три месеца и десет дена... И със строшена платформа... На гола поляна. Затова тръгнах по пазарите... Дано забравя всичко... Но забравя ли се животът с жена, която си обичал и от която имаш деца... Ами децата?

Хората слушаха притеснени и потресени. Те търсеха погледа на Ристо, чийто очи плуваха просълзени. Светът, в който Ристо беше потънал, за тях беше трудно разбираем.

- А защо, защо не я потърсиш още веднъж... Имаш деца от нея, обичаш я?

- Не знам - каза Ристо, запали цигара и смукна така дълбоко от тютюна, щото бузите му хлътнаха между розовите му венци.

- Абе, какво те бърка? - погледна го жената до него. - Може пък да й е дошъл акъла. Направи още един опит... нали няма да даваш пари?

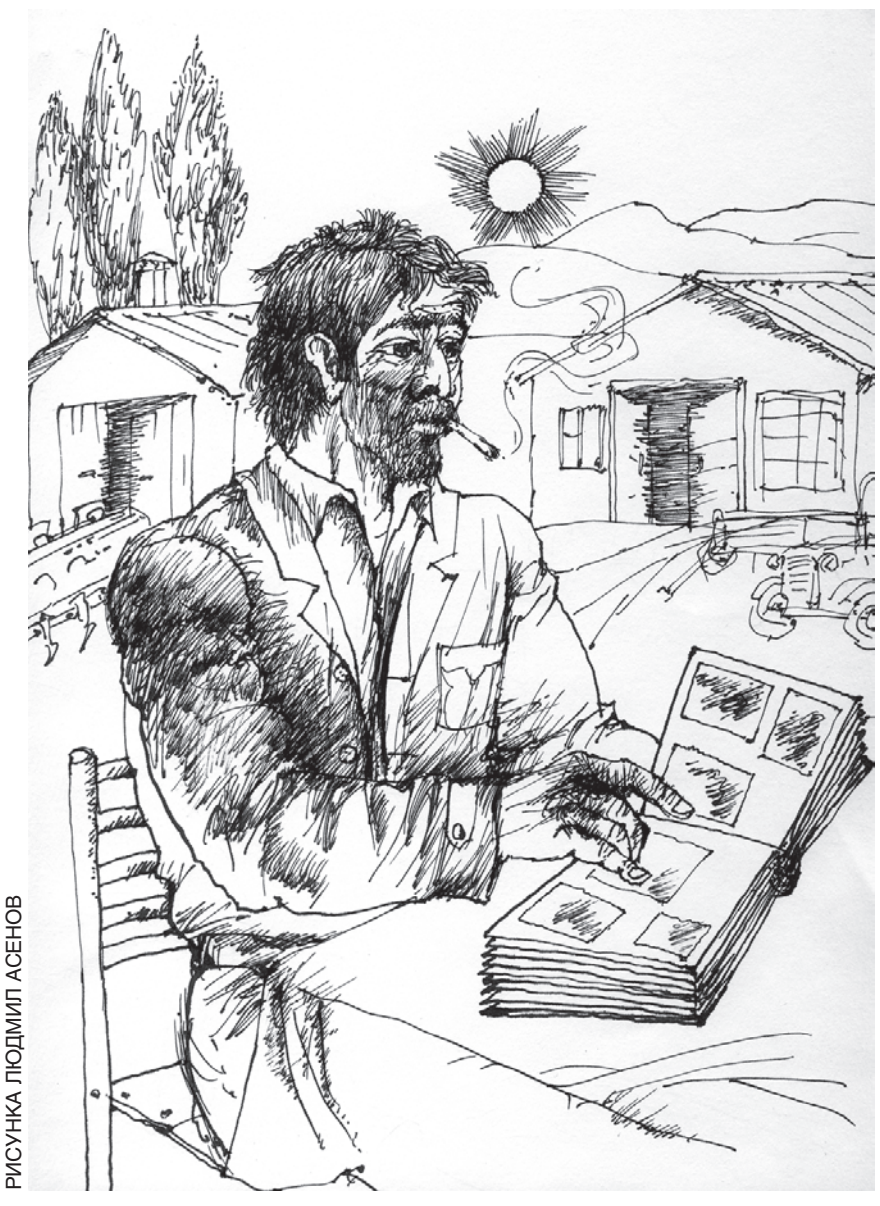
- Чух, че по Златиите пак е отишла - каза Ристо и припали нова цигара - пак пяла по сватби и кръщенета, но й плащали малко..., а и с ортака ми се разделили.

- Виждаш ли? - намесих се порешително и аз в неговата история. - Ще помагаме... Ако трябва, и джипа ще ти дам...

Ристо се позасмя. Следобедният хлад попиваше умората от тялото му, умора от дългите скитания по пътища, пазари и цигански разправии, и затова новият му пристан в стопанския двор за него беше неочаквана радост и отмора.

След няколко дни го облякохме в нови работни дрехи, напълнихме джипа с цветя и с най-добро настроение циганинът замина за Златиите. Как и къде са се открили със Зелма не питах, какво са си казали не знам, но лъчезарната усмивка от лицето на Ристо не слизаше цяла неделя. И невероятното стана. След седмица във фермата дойдоха и циганката и децата. Още на другия ден уредих потребностите и децата отидоха в училището, а нея назначих за доячка. Всички я приеха. Харесаха я. В неспокойните й кафяво-зелени и влажни очи хората усетиха топъл и хуманен поглед. Беше пъргава, енергична и работлива, и весела. Само след година си купиха къща. А на селските празници Зелма пееше по цяла седмица. Животът на това циганско семейство започваше отново.

Сетих се за Ристо тия дни. Някакво настроение от спомени ме бе обладало. Това беше отдавна. Сега съм пенсионер. Бях си отишъл на село и като билка за мене той дойде един следобед... Да се видим... Разбрал, че съм имал ядове с кръвното. Та-а-а затова... А иначе... Нищо не бил забравил от онова време.

РИСУНКА ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

Българската книга кучета я яли

Никога досега родната ни словесност не се е сблъсквала с подобно безразличие от страна на държавата, както през последните години. Естествено, за да се стигне дотук, има определени причини...

Борис ДАНКОВ

Не бих се захванал с тази тема, ако не бях се сблъскал с крайно негативното мнение на известен български издател за... българския писател. Според тиражираното от него мнение в интернет родният пишещ брат е преди всичко "непрофесионалист". Той не знае как да си подготви ръкопис за печат. Не понася редакторска намеса в произведенията си, не умее да си прави реклама... С една дума - пълен невежа от издателска гледна точка. Ако пък не е и достатъчно талантлив, иди, че се оправяй с такива автори. Така ни внушава въпросният издател, търсейки причините за неблагополучията на българската книга през последните години преди всичко в нейните автори.

Положението не е особено розово

особено ако се вгледаме в статистиката. Така например през 2009 г. съотношението между издадените български и чужди заглавия е 58 срещу 27 на сто в полза на първите. Но през следващата 2010 г. спадът на издадените заглавия при българската книга е 213, а при преводната - 128. Тази отрицателна тенденция продължава и през 2011 г., когато тиражът на оригиналните български издания е спаднал до 48,1%, докато на преводните вече е 51,9 %.

Още по-печални са данните за това колко чете българинът. Според най -новите изследвания годишно той прочита около... половин книга, при положение че в "белите държави" този показател е 11- 12.

Красноречива... реклама

Истинско цунами от чужди заглавия

... Така може да се определи инвазията от англоезични (а напоследък и турски) заглавия, заляла книжния ни пазар. Разбира се, това не е някаква новост. Особено за станалите през последните години "хитови автори" като Стивън Кинг, Реймънд Чандлър, Крис Муни, Мики Спилейн, Клифърд Саймък, Робърт Шекли, Джон Толкин, Дан Браун, Дейвид Мичъл... Към тях дойде "модата" на Харуки Мураками и Маргарет Мацантини, на Амос Оз и туркинята-номадка Елиф Шафак, с последвалото "наводнение" от пикантни романи за османските харема и хамами. Отделно от тях върви не по-малко пълноводната вълна от заглавия за тайнствени вампири и извънземни същества, митични садисти, содомити и какви ли не още. Потъжното е, че тази словесна помия ни залива отвсякъде, а още по-жалко е, че в своите букинистки приложения огромната част от нашенските медии правят безплатна реклама на мнимите бестселъри.

СНИМКИ МАРИЕТА ТОМОВА
Книжарницата галерия "София прес" е сред малкото книжарници в страната, където се продават само български книги

Книжен пазар или разграден двор?

Не вярвам да сгреша, ако цитирам мнението на известен млад литератор, според когото "българският книжен пазар е залят, буквално "наспамен" от глупави, безсмислени, евтини, жълти, вампирски и какви ли още не книги, които просто не би трябвало да съществуват". И още, че "българските издатели буквално ни зариват с десетки заглавия", които никой никога няма да купи, камо ли да прочете. Причината за този издателски хаос се корени преди всичко в криворазбраната представа за "пазарна икономика" и търговски интерес, която продължава да диктува "правилата на играта" (по-скоро липсата на правила) на книжния пазар. Как иначе може да се обясни фактът, че на родната книжна борса трайно се настаниха "лобита" и "издатели", които нямат нищо общо със стойностната книга и заглавие.

Що е то български бестселър?

Поради същата причина съвсем не е за учудване това, че на читателите се предлагат заглавия, които изкуствено се афишират като "български бестселъри". За тази цел работи добре смазаната машина на "доверената" медийна реклама. Ако погледнем в рубриките "Книжарница" на повечето периодически издания, ще видим, че там се търкалят едни и същи имена, с обидно хвалебствени анотации за всеки написан от тях ред. Техните книги се лансират като български бестселъри, които се приемат "с предимство" от търговските вериги и книжарници. Така се затваря кръгът, в който попадат българските читатели.

На другия полюс остават книгите от български писатели със символичен тираж, за които никога няма да стане дума, дори те да са безспорна литературна класика или да имат много по-големи достойнства от тези на разхвалените чужди бестселъри и хитови издания.

Липсва държавна политика

Основната причина за незавидната участ на българската книга обаче е в липсата на държавна политика към нея. Как иначе може да се обясни любопитната подробност, че през последните години книгата буквално бе "изметена" от дейността на Министерството на културата - ликвидирана бе дирекция "Книга и библиотечно дело", а финансирането на "Програма 100 книги" и Фонд "Култура" бе сведено до символични средства, несъизмерими с вложените над 40 млн. лева за реализацията на мегаломанските проекти от ведомството.

Какво правят в другите страни

... Какво правят ли, ами инвестират, като си дават ясна сметка, че "износът" на национална литература е "културен продукт", който гради имиджа на страната им в чужбина. Пресен пример в това отношение е нашата южна съседка Турция, която насипва милиони на задграничните издатели (включително и на българските), за да си създава "нов образ" на интелектуална и висококултурна нация. Като пример в това отношение може да ни послужи и Полша, където от години мощно действа Институтът за книгата в Краков, който "транслира" произведения на полски писатели по целия свят.

А какво се върши у нас

... Дотук почти нищо, като се изключат няколкото издателства: "Захарий Стоянов", "Български писател", "Сиела", "Колибри" , "Нов Златорог", "Жанет 45", "Слово", "Хермес" и др., които имат отношение към българската книга и държат на българското заглавие. Те не робуват на пристрастието "български писател, който няма пазарна стойност" и измисленото правило, че "всяко западно заглавие е равносилно на бестселър". Да, но една лястовичка пролет не прави, ще каже някой. Вярно, както е вярно, че без държава не се прави политика.

ДУМАТА НА ПИСАТЕЛИТЕ И ИЗДАТЕЛИТЕ:

Кирил КАДИЙСКИ, директор на издателство "Нов Златорог":

- Тъй като в момента реално ние нямаме нормална държава, съвсем естествено е отношението й към културата да е неенормално. Освен ако за болния мозък на някой, който не е вземал в ръка книга, не е в реда на нещата бюджетът за полицейщина, за подслушване в България, да е толкова, колкото и за култура - 100 млн. лева. Когато всички неща в живота си дойдат на мястото № и книгата, и българската духовност ще заемат съвсем естествено своето полагащо им се място. За целта обаче трябва да има колкото се може по-малко гербови марки в обръщение.

Николай ПЕТЕВ, председател на Съюза на българските писатели:

- Да се разбере от политическият елит, че не може с 0,6 от процента да се прави бюджет на българската култура; да осъзнаят, че тя, културата, е националната ни сигурност. И още конкретно - да се освободи от ДДС българската книга, да се извади от състоянието на кома Законът за творческите фондове, а българските културни центрове да заработят за популяризирането на българската книга и още много, много конкретни дейности.

Иван ГРАНИТСКИ, директор на издателство "Захарий Стоянов":

Българската книга днес уви е в положението на бедния роднина. Последните 20 и няколко години официалните държавни институции напълно загърбиха грижата за издаване на българските автори и затова отговарят само издателите. За разлика от други нам съседни страни като Гърция, Турция, Румъния, Македония, Сърбия, в които има промислена държавна политика и стратегическа грижа за съответната национална култура и литература, у нас всичко е оставено на самотек.

Валери СТАНКОВ, поет и издател:

- Ако днес Българската книга бавно умира, затисната с пазарно безхаберие и хъс по сергиите от тоновете порнографски нашарен книжен боклук, ако днес с умиление я отварят малцина от нас, а зениците на нашите чеда изтичат под екрана на мониторите и в дебилните програми на телевизиите ни, виновен е единствено нашият непукизъм от това какво става с България. А с България става нещо страшно. Стародавната българска пословица гласи: "Книгата огън не я гори!". Нима е дошло време да хвърляме великите страници на България в кладата?

Що е то български писател?

И има ли място за него в собствената му страна...

Георги Н. НИКОЛОВ

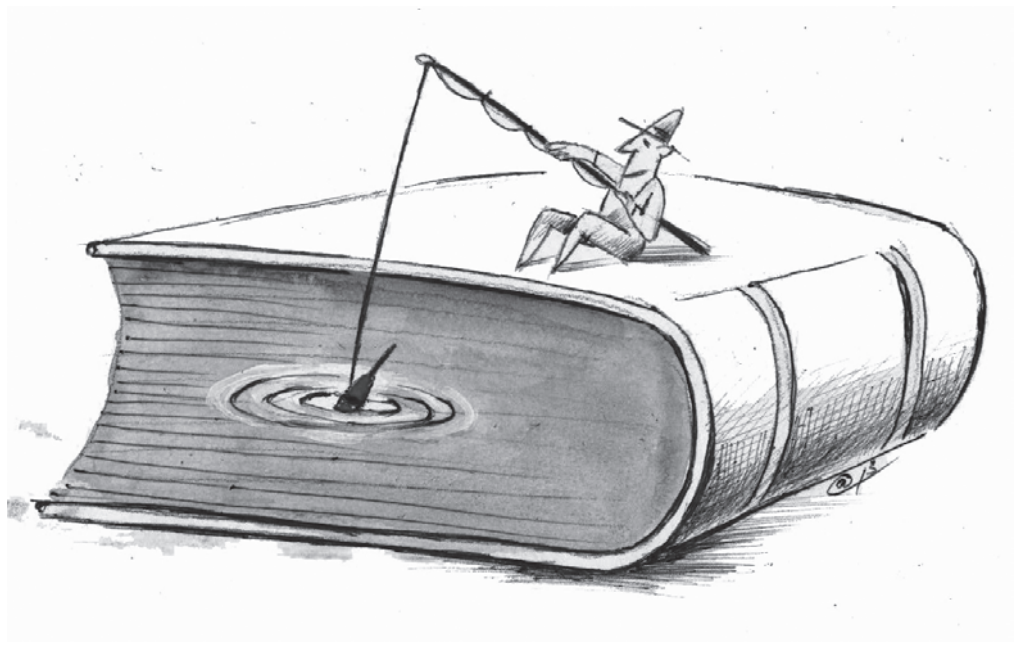

Въпросът-заглавие е традиционно риторичен. Творците на словото, от много време вече, са оставени "сами да се спасяват". Непотребни, защото притежават особено неприятна за обществото ни черта - могат да мислят. Могат вярно да анализират процесите в гражданската пирамида и пак така вярно да предскажат накъде отива нашата страна. Защо умира пред очите ни, лишена от историческа памет, развиваща се духовност и културни традиции. Лишена от обич към ближния и от християнско милосърдие. За жалост не притежават атавистичния инстинкт за самосъхранение: споделят прозренията си открито, в прав текст. Повярвали, че мястото им е в първата редица на гърчещото се общество. Лице в лице с неговите убийци и коректив за нещо по-добро. Също лоша черта, за която се полага наказание...

То, впрочем, за разлика от увеличени заплати, пенсии, майчински придобивки и животоспасяващи лекарства, не закъснява. Изразява се в "правото" на българския писател да е трайно безработен. Или да бъде пазвантин, охранител, интелектуален ваксаджия, момче за всичко; общ работник, озеленител, продавач на личната си библиотека. В някой закътан уличен ъгъл, за да не бъде глобен за незаконна търговия и участие в сив сектор. Писателите-пенсионери могат да посветят свободното си време на броене. Пенсията им е от жълти стотинки и броенето отвлича от нерадостни мисли, докато дойде време за отвъдното. Край тях на галоп отминава животът. Накичен с мис "Мокри фланелки", милионери-мародери и грамотни политици, едва можещи дори да се подписват под тлъсти ведомости. Галопират и псевдоавтори. Към държавни учреждения, където са "съветници". Към отворени общества с притворни задачи и към силните на деня. Те са малко. Затова пък, имунизирани срещу презрението на истинските творци, отговарят мълком, сочейки ситния си търбух.

С какво пречи българският писател на собствената си страна днес? С обичта си към нея и към човека в пределите й. С болезнената си привързаност към родна стряха, бит, традиции, социални копнежи. С опитите да спаси българския език, да коригира книгоиздаването, да съхрани творческите традиции и да ги развива на ползу роду. Много от тези намерения, във вид на законопроекти, изгниха от чакане в Народното събрание. Под покрива му се приеха всякакви текстове - за залесяване на пустинята Сахара, за ланшния сняг и за популацията на краставиците на търкалета. Не се намери един парламентарист да внесе законопроектите, дело на нашите писатели, езиковеди... българоведи. Вероятно безхаберието ще се предаде и на новите избраници. А бе кой го е еня за някакви си книжки?

България е залята от плодовете на страшна културна инвазия. Не става реч за телевизионните сапунки и чалгата, а за откровените преводни боклуци, финансирани от собствените им страни, включително за превода, книгопечатането и масовото разпространение. С тази лавина беднягата - български писател не може да се конкурира. Може само да се моли на спонсори. Или да си отиде от този свят без време - така е по-полезно. Или, в тон с нашето здравеопазване - да си наляга парцалите... Химерически звучи създаването на профсъюз на българските писатели и издатели. Химера - подпомагането на безработни автори по общини и на висше държавно равнище. За хала на съвременния български писател май химера е всичко. Но не и за кръговрата на историята...

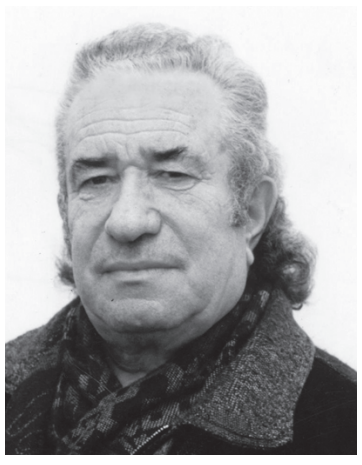

Независимо от всичко, българската литература е жива и ще живее. Опазиха я, съхраниха я и я развиват в най-добрите български традиции Валери Петров, Матей Шопкин, Андрей Андреев, Никола Инджов, Георги Константинов, Христо Ганов, Боян Ангелов, Петър Андасаров, Иван Гранитски, Георги Ангелов. Не е нужно да изреждаме още имена. Но трябва да запитаме: кога ще се чуе гласът на българския писател? Без него България загива, отива си. Тя може без политици, но без своите духовни водачи - не. Време е да се събудим и да запитаме има ли място за българския писател в собствената му родина. Защото светът го цени. Ние, поради типичната си нашенска завист, го загърбваме и се правим, че не съществува. Или го кичим с нелицеприятни епитети. Или го разстрелваме за пореден път, като крием бюста му в измислен Музей на социалистическото изкуство. Българският писател трябва да стъпи на пиедестала си сега, приживе. Или българската държава да обяви публично, чрез президентството, министерствата и учрежденията си, че й е време да заспи в мъртвата история. Без творческия дух тя няма друг избор.

Писане и четене ... наужким

Вече не ни учудва и онзи тревожен глас от древността: „Настъпиха лоши времена, всеки пише и никой не чете..."

Димитър КРАЛЕВ

Многобройната писателска рат надълго и нашироко разказва за мъките си над белия лист. Обаче малцина отварят дума за другото - как читателят посяга към тяхната книга. Както и да се топи в самовъзхита, писателят е в стародавна зависимост от читателя. Той, читателят, е мярката за неговите безсъния над новата книга. Към книжния пазар, към книжната лавица в библиотеката, и великият писател се нуждае от него, от великия Читател. Няма по-тъжна картина от писател без читатели, както и обратно. Пословична е иронията към автора на световната книга "Илиада": "Всички го споменават и никой не го чете".

Моето поколение беше четящо поколение. Българите четяха, без някой да ги назорва. Негово величество читателят влезе във всеки дом и четяща България се гордееше със своята домашна библиотека. И чет нямаха домашните библиотеки. До Вазов и Ботев, до Яворов и Димчо Дебелянов, до Йовков и Елин Пелин рамо до рамо се редяха Толстой и Балзак, Казандзакис и Иво Андрич, Маркес и Хемингуей. Книгата в българското общество беше обвеяна със святост.

Масовият читател уважаваше писателя: българския писател беше приет с потайното поверие, че той е владетелят на Словото, на онова Слово, познато ни като начало на Сътворението. По-после по българската земя придойдоха времена и нрави повече жалки, отколкото тъжни. Как да се приеме или да се забрави откровението на онази секретарка от офиса на бившия комсомолски активист: "Аз вече не чета книги, чета пари".

Четенето на книги уж се насърчава като домашно възпитание, уж се поощрява като държавна политика, ала всичко е като наужким. Новото време пристигна и със своето бреме - повсеместен културен нихилизъм: той раздели българите на две - на

РИСУНКИ АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ

четящи книги и на четящи пари. Разтворената книга, гордост и слава на българския книжовен дух, беше затворена, а домашната библиотека продадена на килограм в пунктовете за хартиени отпадъци.

Ние се гневим на анонимния демон, опустошил българската духовна нива, и по-далеч от "гибелний гняв" не стигаме. Гневът е безсилието на силните и силата на слабите. Добрият стопанин знае и помни като храмов надпис: И след сушавото лято пак трябва да се сее. Писателят пак трябва да се мъчи над белия лист, защото "Само с хляб не се живее".

Книгата е книга тогава, когато към нея ръката се протегне за втори път, че и за трети... Така томчето от рафта се сдобива с лелеяната участ да стане настолна книга. Настолната книга? - мечтаят го мнозина автори, постигат го малцина. Едно любопитство тегне над мен - писателят като читател. Писателят е автор на книги, той и чете книги. Колкото читатели - толкова и читателски пътеки водят към книгата. Времето и опитът са закодирали у всеки навици на четене - у мен също. Погледът ми пробягва по първата страница и се връща при първото изречение, първото и водещото.

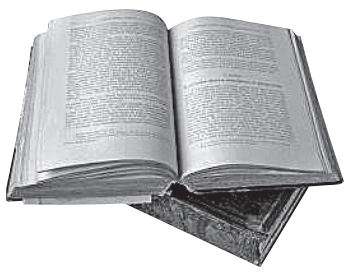
Когато първото изречение в четивото не хване око, поглеждам към първия абзац, че към втория. Думи, думи, подобни на въглени, изваден от студено огнище. Погледът ми се прехвърля на следващата страница, на по-следващите страници, с неудържимата амбиция да улови цветен изказ, трогващо внушение, по-различния словесен щрих, някаква мъдрост, която да събуди завистта ми. Възжеланата изненада така и не настъпва. Ловецът на умното изречение в мен е на път да се отчае, ала тънка надежда ме окуражава - да чакам изненадата в края.

Имам приятел, който чете книгите отзад напред. И в своя защита споменава "По жицата" на Йовков. Какъв финал само: "Боже,колко много мъка има на този свят, Боже". И все пак да не забравяме - Йовковото можене не всеки го може, при него като че ли всеки ред е диктуван от Бога.

Затварям книгата и чудом се чудя: как можеш да напишеш триста страници, за една година да издадеш три-четири песнопойки и в тях да не кажеш нищо. Читателят у мен, както винаги, е на друго мнение. И ме щипва с ехидна закачка: "Да пишеш и да издаваш, и в изданието да не посееш поне едно умно изречение - това е особен вид можене, нещо като оксиморона "талантливо безсилие".

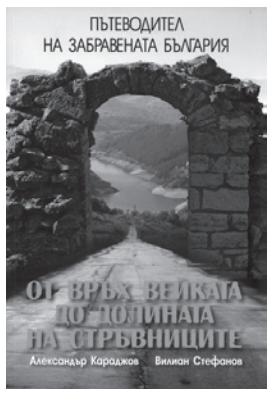
Първите и последните изречения в повествованието, цветните изкази в сюжетното развитие ли? - Кой ти гледа сега. Важното е да се пише, да се редят думи до думи, изречение след изречение, да расте редичката с томове. Дебелашката суетност си позволява или самата предизвиква сравнения с класиците, появиха се натрапчиви определения като "втори Дебелянов", "втори Вапцаров", "нов Кирил Христов". Но какво да се прави, промениха се времената, с тях и пишещите, и четящите. Читателят престана да чете, защото пише книги. Толкова много писатели и писателски съюзи по българските земи. Всеки, който може да държи молива, може да разчита на топъл прием в някое от писателските братства. И вече не ни учудва онзи тревожен глас от древността: "Настъпиха лоши времена, всеки пише и никой не чете."

ПЕГАС Редактор Борис Данков

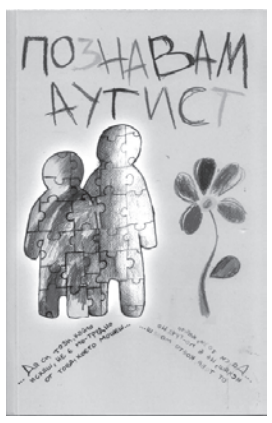

Лавица

"ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ЗАБРАВЕНАТА БЪЛГАРИЯ: От връх Вейката до Долината на стръвниците" от Александър Караджов и Вилиан Стефанов издава "Фабрика за книги". На картата на България, някъде там в Източните Родопи, има една отдавна забравена територия, където времето е спряло преди цяла вечност, а на мястото на хората сега живеят призраци. Пейзажът е лунен, а тайните, които крие тази земя, са неподозирани. За кипелия някога по тези места бурен живот днес напомнят само стърчащите каменни зидове. Селата са се обезлюдили по една или друга причина и хората са отнесли много мистерии със себе си. Можем да ви разкажем нашата история, така както я преживяхме ние, през дългия ни път из Източните Родопи, от Смолян, та чак до връх Ветреник (Коджаеле) на българо-гръцката граница, пишат авторите.

"ПОЗНАВАМ АУТИСТ" е сборник, който издава фондация "Помощ на лица с проблеми в развитието". Едноименното гражданско движение и фондацията организираха национален конкурс на тема "Познавам аутист" с цел проучване информираността на обществото за хората, живеещи с аутизма, както и степента на емпатия към тях. Получиха се над 80 творби от деца, родители, роднини, специалисти, приятели - всички те са много трогателни. Най-много са произведенията на децата - ученици от II до XII клас от 34 града и 3 села. Очевидно има пробив в отношението на обществото към проблемите на хората от аутистичния спектър и техните близки. Това се дължи на майките, които не се примириха с диагнозата, някога оставяла децата им вкъщи, а се борят и променят света.

"БЪЛГАРСКИ ЕЗИК. ПРОМЕНИТЕ В ПРАВОПИСА И ПУНКТУАЦИЯТА" от Красимира Алексова има за цел да представи разликите между правилата за правопис, пунктуация и оформяне на текст, съдържащи се в "Нов правописен речник на българския език" на издателство "Хейзъл" и в новоиздадения "Официален правописен речник на българския език" на издателство "Просвета", 2012 г. Идеята е всички, които искат, да се запознаят в по-компактен вид с промените. Затова се посочва какво е отпаднало, заменено, променено или добавено в "Официален правописен речник на българския език" в сравнение с предходния речник, без да се изреждат всички правила. Предложени са тестови задачи, изискващи прилагане на нови, променени или на непроменени, но често нарушавани правила. Издава "PONS".

"КРАТКА ИСТОРИЯ НА ЕЗИЦИТЕ" от Торе Янсон (издание на "Изток-Запад") отговаря как са възникнали езиците по света и как са се развивали във времето; защо едни процъфтяват, а други умират; може ли езикът да надживее залеза на цивилизацията си; след 200 години всички ли ще говорят на китайски и др. Известният шведски учен води читателя на пътешествие из джунглата на езиците по света - от скалните рисунки до египетските йероглифи, от класическите езици като гръцкия и латинския до съвременното господство на английския. Проследена е еволюцията на езиците и връзката между история, общество и език. Торе Янсон преподава в университети в Лос Анджелис, Стокхолм, Гьотеборг. Публикува книги и статии в областта на латинския език, общото езикознание, фонетиката и африканските езици.

Летопис за живота и творчеството на Йовков

Излезе том първи на уникален труд за големия български класик

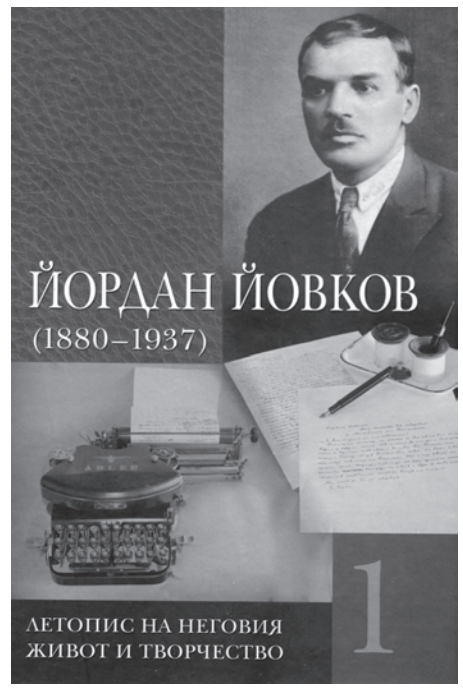
Катя ЯНЕВА

Издаден е първият том "Йордан Йовков. 1880-1937. Летопис на неговия живот и творчество". Следващата година ще излезе и вторият том. Безспорно този необходим, обемен труд на българското литературознание ще бъде разглеждан и взискателно преценяван в научните среди, безспорно ще бъде признат приносът на неговите автори за обогатяване познанията ни за българската литературна класика и нейните първенци. Но преди всичко нека да признаем голямата радост, с която посрещаме това неочаквано напомняне, че имаме Йовков. Имаме Йовков! Напомняне сега, когато сме крайно разуверени в своето достойнство като народ, когато сме загубили традиционни морални ценности, когато... въобще не ни е до книги, до писатели, до явления в културата, до духовно из-ви-ся-ва-не. Ние сме си долу, в ниското, което обикновено се нарича грижа за хлебеца. Но книга от Йовков, книга за Йовков сега - благородно дело! Ние, от деца чели Йовков, знаем, че го обичаме. Това е нещо различно от оценяването на гениален творец. Българинът обича човека Йовков. Българинът усеща Йовков близък. Не са толкова много писателите, с които можем да си говорим така задушевно. Той е велик, той е мъдър, той е добър, той ни дава всичкото си човешко богатство. Ние забравяме да се гордеем с него. Не го величаем!

Читателят не е длъжен да се запита какъв подвиг, наистина подвиг, е да се осъществи в сегашно време такова обемно научно изследване - Летопис на живота и творчеството на Йордан Йовков. Нека, както честно и с благодарност са постъпили авторите, да отбележим личностите и институциите, дали подкрепа и съдействие: общината в град Добрич и лично на г-жа Детелина Николова - кмет на общината, г-жа Камелия Койчева, регионалния исторически музей в града, специалистите от Националната библиотека "Св. св. Кирил и Методий", регионалната библиотека "Дора Габе" в Добрич, Народната библиотека "Иван Вазов" в Пловдив, Университетската библиотека "Св. Климент Охридски", Столичната библиотека, регионалната библиотека "Пейо Яворов" в Бургас и др. - общо над 30 учреждения и културни институции.

Родната къща на Йовков, превърната през 1958 г. в музей

Предълг е списъкът на онези, които са съобразили полезността на този труд и са помогнали да се реализира това изследване! Да уточним и друго - летописът е обогатен с факти - исторически и литературни, съпътстващи житейския път на писателя, така че той не е представен като изолирана фигура в обществените събития, в културните прояви. Обратното - дава ни се възможност да видим Йовков година по година.

Авторите на летописа са проф. д.ф.н. Иван Сарандев, Сия Атанасова, д-р Кремена Митева. Рецензент е д-р Радка Пенчева. Издателството "Фабер" - В. Търново. Изданието е финансирано от община Добрич.

Искрена благодарност към българите, които обичат Йовков! Понякога трябва да казваме това и на българските учени.

Памет

3 април 1860 г. - Великден по български в Цариград

Излиза книга, посветена на отделянето на българската църква от гръцката патриаршия. Новото издание на "Българският Великден или страстите български" на Тончо Жечев (ИК "Изток-Запад") разказва за паметната дата 3 април 1860 г., когато за първи път е отслужена църковна служба на български език в Цариград.

В наши дни, когато отбелязваме национални празници, свързани с редица кървави петна в историята ни (3 март, 6 септември, 22 септември), сякаш сме забравили една много важна за българите дата - 3 април 1860 г., Великден. На този ден цариградските българи провеждат акция, която е един от върховите моменти в българските възрожденски борби - за първи път е отслужена църковна служба на български език в Цариград. С това се поставя началото на борбата за църковна независимост и отделянето на българската църква от гръцката патриаршия. Именно тази тема става обект на изследване в поредното издание на книгата "Българският Великден или страстите български" на известния наш писател и литературен критик Тончо Жечев.

Денят на Възкресение Христово едва ли е бил подбран случайно. По това време българите се намирали в остър конфликт с католическите домогвания на Изток. Те трябвало да лавират между всички велики сили, да се борят с могъщата патриаршия, наследник на византийското минало, и предпазливо да заобикалят Високата порта. Празникът Възкресение Христово бил особено подходящ за подобни действия, демонстриращи независимост. В средата на XIX век в националния ни календар датата 3 април е все още бяло поле. Самият Георги С. Раковски оценява станалото на този ден високо, като твърди, че в новия български календар 3 април трябва да се почита като един от най-големите празници, свързани с нашата националност. С това твърдение Раковски най-вероятно е искал да прикове вниманието на българите към един от най-важните дни в новото им летоброене, но след последвалите в историята ни събития, българският календар се запълва с много важни дати и като че ли тази дата все още не е намерила своето място...

Църквата "Свети Стефан"

Иларион Макариополски

"Българският Великден или страстите български" на Тончо Жечев съдържа и богат снимков материал.

Петко Бончев между киното и живописта

СГХГ чества 90 години от рождението на известния художник

Софийската градска художествена галерия отбелязва 90 години от рождението на Петко Бончев с голяма изложба на творчеството му в изобразителното изкуство и киното. Тя е отворена за посетители от днес до 9 юни, научи ДУМА от Петър Димов, пиар на СГХГ.

"Арени - един живот между киното, малката пластика и живописта" е заглавието на ретроспекцията, в която са включени творби от фонда на СГХГ и частни колекции, както и документи от фотоархива на Българската национална филмотека. В рамките на изложбата публиката има възможност да види игралните филми по негова сценография "Бялата стая", "С дъх на бадеми", като и пълнометражния документален филм за Николай Гяуров "Аз не живея един живот".

Изложбата проследява основните посоки на развитие в творчеството на Петко Бончев. Експозицията осветява богато и разнообразно

художественото наследство, което се проявява привидно равностойно както в сценографията за филми, така и в малката пластика и живописта. Поел по пътя на архитектурата, Бончев се дипломира в Държавната политехниха в София, за да може само след две години да се потопи в света на киното. Назначен е в Студия за игрални филми "Бояна" и е художник на филмите "Инспекторът и нощта", "Късче небе за трима", "Карамбол", "На всеки километър", "Тайфуни с нежни имена" и др. И докато реализира една след друга батални епопеи на киноекрана, Петко Бончев системно изгражда камерен (интимен) поетичен свят от образи - живопис и малка пластика.

Автори на използваните в експозицията фотографии са Ирина Пеева, Донка Йолова, Крум Костов, Жени Вълова, Георги Русинов, Елена Димитрова, Младен Чавдаров, Красимир Арабаджиев, Тодор Костов, Корнелия Антонова, Николай Господинов и др.

Изложба на Марио Жеков в столична галерия

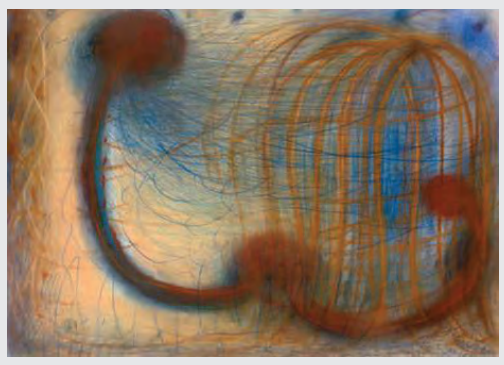
Името му е Марин Жеков Тодоров (1898-1955). Две трети от живота му преминават в пътуване и творчество. Съдбата му е изцяло свързана с изкуството. Създава стотици картини, които го нареждат сред най-значимите майстори на морския пейзаж в българската живопис. Десетилетия наред името му е по-известно в чужбина, отколкото в България.

Роден е на 16 октомври 1898 г. в Стара Загора. В изкуството го въвежда вуйчо му - художникът Васил Маринов. През 1917 г. постъпва в Държавното художествено индустриално училище в София. През следващата година е мобилизиран и изпратен на фронта и няколко месеца по-късно попада в плен край Дойран.

През 1919 г. Марио Жеков постъпва в Парижкото рисувално училище. През 1921 г. заминава със свой приятел за Турция, където слага началото на първия си цариградски цикъл. Акварелите, гвашовете и маслените му картони от Босфора, крепостта, гробищата, пристанището и околностите на града подсказват за все по-ясно пробуждащия се интерес към играещите цветове и отблясъците по водата. От тази година започва да се подписва Марио.

Художникът пътува многократно до Париж и Истанбул, обикаля южните райони на Италия и Франция, Беломорието, в Дубровник рисува най-значимите си произведения. Изложбата продължава до 25 май в галерия "Райко Алексиев" на СБХ, ул. "Раковски" 125.

Христо Кърджилов представя акварели и пастел

Галерия "Арте" представя новия сборник разкази на Христо Кърджилов - "Списък", и неговата експозиция от акварели и пастел.
Той е роден през 1952 г. в София. Завършил е Художествената академия, специалност илюстрация и оформяне на книгата. До 1982-ра работи в областта на илюстрацията и оформянето на книгата. През 1978 г. участва в основаването на първото в България списание за комикси "Дъга". Работи предимно в областта на графиката, акварела, рисунката и живописта. Участва в почти всички известни международни биеналета на графиката и е получил много награди от най-престижните сред тях.
Изложбата е отворена за посетители до 18 май в галерия "Арте" на ул. "Г.С. Раковски" 183 А.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

Димитър Хинков показва форми и образи

Изложбата "Материал, форма, образ" на художника-артист Димитър Хинков ще бъде открита на 16 май от 18 ч. в галерия "Средец" на Министерството на културата, бул. "Ал. Стамболийски" 17. С експозицията арт салонът се включва в Нощта на музеите и галериите. Куратор ка е проф. Ружа Маринска. Изложбата ще бъде представена от проф. Николай Майсторов.

Ценителите ще видят картини от живописта, изработени с новаторски техники на смесване на нехарактерни за стила материали. Основата на творбите, тяхната пластичност, композиция и цветове може да се определят като провокативни и смели, а авторът - като инициатор на нови тенденции в рисуването.

Партньори на събитието са МК и "Ротари клуб София - Витоша". След това експозицията заминава за Париж, където ще бъде изложена в Българския културен институт и ще бъде включена в календара на Есенния салон на изкуствата през октомври.

Димитър Хинков е роден в София на 24 октомври 1972 г. Завършил е специалност живопис в Националната художествена академия. Член е на СБХ. Специализира в Париж. Има реализирани над 40 самостоятелни изложби у нас и в чужбина, както и участия в над 50 общи експозиции на пет континента. Изложбата продължава до 31 май.

БНР издаде първия компактдиск на Надежда Хвойнева

Българското национално радио издаде първия компактдиск на народната певица Надежда Хвойнева. Продукцията на Рекламно-издателската къща на БНР е озаглавена "Моето сърце гори, не гасне". Изпълненията на народната певица са записани през 60-те години и са под съпровода на Оркестъра за народна музика на БНР. Дискът съдържа 20 песни, сред които емблематичните "Пусто лудо младо", "Излел е Дельо хайдутин", "Очи, очи, чорни очи", научи ДУМА от Иван Върбанов.

Повече от 40 години Надежда Хвойнева - една от най-ярките звезди на небосклона на българската музика, разнася славата на родопската песен по целия свят. Огромният й певчески талант съчетава завладяващо сценично присъствие и обаяние на уникален творец. През 1988 г. американската музикална критика я обявява за "Най-големият алт на планетата". Хвойнева е сред основателите и една от най-изявените солистки на женския народен хор при Ансамбъла за народни песни на БНР, придобил световна слава под името "Мистерията на българските гласове".

"Певицата е аплодирана от публика, станала на крака, в концертните зали от Стокхолм до Мадрид, от Ню Йорк до Лос Анджелис, от Лондон до Москва заради вълшебния й глас, който стига до най-съкровените гънки на човешкото сърце. Песента на Надежда е символ на любовта и вечността", казва проф. Дора Христова, диригентка на женския народен хор "Мистерията на българските гласове".

Чрез най-новата си продукция БНР дава възможност на ценителите на българския фолклор да се насладят на изключително красивия алтов глас на уникалната Надежда Хвойнева.

Изпълнителката, наричана "Родопския славей", записа над 300 песни за БНР. Гостува в музикални програми на BBC, ZDF, TVE1. Знаменитият Енио Мориконе настоява изпълнението на Хвойнева на песента "Излел е Дельо Хайдутин" да звучи във филма "Сътворението на света". Певицата има издадени множество плочи и аудиокасети от "Балкантон", изнася стотици концерти на пет континента в над 50 държави.

Румяна Попова в дует с Васил Петров

Двамата известни изпълнители записаха популярната песен „Лудо младо" в нов аранжимент

Фолклорната певица Румяна Попова съвсем скоро ще зарадва почитателите си с песента "Лудо младо" в дует с популярния джаз и поп изпълнител Васил Петров.

Добре познатата композиция, дело на Атанас Бояджиев и Богомил Гудев, има съвсем различно звучене в новата си версия. Тази интерпретация съчетава по интересен начин фолклорните елементи с джаз, поп и рок мотиви. Аранжиментът е дело на Емил Бояджиев. За любопитния саунд с техните виртуозни изпълнения допринасят също и музикантите Бисер Иванов (китара) и Митко Льолев (саксофон).

Идеята за съвместния проект възникнала преди доста време, тъй като Румяна и Васил са приятели от години. Те често имат общи изяви, а след това вечерта приключва в някой пиано бар, където изпълняват песни от различни стилове. Отдавна обсъждали желанието си да направят общо парче и в крайна сметка се спрели на "Лудо младо".

"Записахме я за наше собствено удоволствие преди две години, но после си помислихме - защо да не я споделим с хората?", признава Румяна Попова. По думите й Васил е невероятен талант, притежава изключително красив глас и е прекрасен музикант, който има отношение към фолклора. Много приятно ме изненада с интерпретацията си на тази песен, която изпя по блестящ начин, допълни фолклорната изпълнителка.

Снимка "ДИАПАЗОН РЕКЪРДС"

Румяна Попова и Васил Петров

Видеоклипът към песента "Лудо младо" в изпълнение на Румяна Попова и Васил Петров вече е заснет и тези дни ще се завърти в ефира на Фен тв, научи ДУМА от Петя Щилиянова от "Диапазон рекърдс".

С „Quarto Quartet" и Борислав Йоцов през музикалните лабиринти

Боби Йоцов

Зала "България" ще отвори на 15 май от 19 ч. вратите на музикални "Лабиринти". Уникалните "Quarto Quartet" и техният атрактивен специален гост - кларинетистът Борислав Йоцов, ще поднесат на ценителите на музиката различни по стил и епоха музикални произведения, заредени с много енергия, стилна и наситена мисъл, които ще провокират лабиринтите на въображението.

"Quarto Quartet"

Изключителната експресия и неповторимото сценично присъствие на "Quarto Quartet" създават усещането, че съставът не свири, а разказва, танцува и рисува един неповторим свят от звуци и емоции - свят, който подаряват на публиката. Всичко това, комбинирано с неподправения стил на Борислав Йоцов и неговото умение да омайва слушателя, ще плени сетивата ви и ще ви преведе през неподозирани музикални лабиринти, обещават артистите. На сцената заедно с "Quarto Quartet" и Боби Йоцов ще бъде популярният Йоцов кларинет секстет - с музика, написана специално за тази вечер, научи ДУМА от организаторите.

Билети се продават на касите на зала "България", НДК и онлайн на www.ticketplus.bg.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Нина Николина с два фолклорни проекта

Шопската хумористична песен "Дреме ми се, лега ми се" е единият от двата най-нови фолклорни проекта на певицата Нина Николина, на които тя е и продуцентка. Концертното изпълнение на песента в дует на Нина Николина и Лиляна Галевска и в съпровод на Берковската духова музика е част от премиерата на Нина Николина и оркестъра на едноименния албум в зала 1 на НДК, за който ДУМА писа. Аранжиментът на концертната и албумна версия е на Георги Красимиров-Герасим.

"Дреме ми се, лега ми се" е най-емблематичната песен от репертоара на именитата народна певица от Шопската фолклорна област Лиляна Галевска, изпълнителка на народни песни от Трънския край. Дълги години тя е солистка на Държавния ансамбъл "Филип Кутев", част е от "Космическите гласове от България", "Големите Български гласове", ансамбъл "Магистрали" и квартет "Славей". Пее в много страни на Европа, Азия и Америка.

Нина Николина представя българската култура и народна музика на много международни фолклорни фестивали - в Дания, Финландия, Румъния, Белгия, Египет, Италия, Англия, Испания, Португалия.

Междувременно Нина Николина пусна радиосингъла "Пуста младост", както и видео към нея. "Пуста младост" е македонска песен от Банско. Характерно за нея, както и за повечето песни от този регион е, че най-често се изпълняват от мъжки вокални групи. Аранжиментът (на албумната й концертна версия) е на Георги Красимиров-Герасим. Албумната версия на песента е в дуетно изпълнение на Нина Николина и актьора Христо Мутафчиев.

"Пуста младост" в солово изпълнение на Нина Николина е част от саундтрака към филма "Писмо до Америка" (в аранжимент на Петър Дундаков).

Видеото може да се гледа в официалния сайт на певицата - www.nina-nikolina.com, научи ДУМА от Светла Русева.

За изкуството на приятелството

✓ Всичко велико и красиво на света никога не се е раждало от разумни аргументи, твърди Ясмина Реза в пиесата си "Арт"
✓ Какво са приятелите извън вярата, която имаме в тях, и надеждите, които влагаме в тях? - питат се Захари Бахаров, Юлиан Вергов и Владимир Карамазов на сцената на Сатиричния театър

Снимки КАЛИН НИКОЛОВ

Помирение може би - Захари Бахаров, Владимир Карамазов, Юлиан Вергов

Брилянтно написана пиеса, перфектни популярни актьори, интелигентна режисура - това със сигурност са задължителните условия и предпоставки за сценичен успех. В спектакъла "Арт" по пиесата на Ясмина Реза, постановка на Антон Угринов, с участието на Захари Бахаров, Юлиан Вергов и Владимир Карамазов, те имплицитно присъстват и естествено резултатът е налице. Този, трети поред, сценичен вариант на "Арт" (след постановките на Леон Даниел в театър "Българска армия" и на Пламен Марков в МГТ "Зад канала") разкрива най-популярната и често поставяна пиеса на Ясмина Реза в цялото ѝ словесно богатство, иронична дистанцираност, психологическа дълбочина и своеобразен хумор. В интелигентната и едновременно с това театрално експресивна режисура на Антон Угринов пиесата се превръща в увлекателно, на места забавно, на места тъжно, а понякога и горчиво пътуване в дебрите на човешките взаимоотношения, в изследване на изкуството да разбираш изкуството и на изкуството на приятелството.

Владимир Карамазов, Юлиан Вергов и Захари Бахаров в сцена от спектакъла

Преди началото на спора - Владимир Карамазов и Захари Бахаров

Юлиан Вергов, Владимир Карамазов, Захари Бахаров в сцена от спектакъла

Историята за една чисто бяла картина с бели резки по нея, която скарва трима стари приятели заради представите им дали е изкуство или ненужен боклук, и нужно ли е да се дават луди пари за такива абстрактни неща, всъщност отключва сложни философски и екзистенциални въпроси на съвременния човек. "Какво са приятелите извън вярата, която имаме в тях и надеждите, които влагаме в тях?", "Всичко велико и красиво на света никога не се е раждало от разумни аргументи", "Защо общуваме, след като се мразим?" - се питат Серж, Марк и Иван, след много години вярно и привидно истинско приятелство. А на сцената на Сатиричния театър отговорите на тези въпроси дават Захари Бахаров, Юлиан Вергов и Владимир Карамазов, които играят тримата стари приятели.

Със сигурност няма по-подходяща пиеса за изявата на тримата актьори от "Арт" на Ясмина Реза. И то не защото те не са играли заедно и преди - правили са го и продължават да го правят и на сцената на Народния театър, и в Сатиричния театър. А защото точно тази пиеса им предоставя блестящо написан материал, интересни и нестандартни и много съвременни с резигнацията, интровертността и отчужденността си образи и идеално поле за изява на "играещия" и "мислещия" човек. Триото е наистина перфектно в представянето и изследването на проблемите, в играта на думи и на отношения, в оркестрирането на партньорството и прецизното и истинно обиграване на чувствата и взаимоотношенията.

Този "Арт" е истински актьорски спектакъл, в който Захари Бахаров, Юлиан Вергов и Владимир Карамазов показват и доказват най-добрите качества и страни на мислещия, действащия и с удоволствие играещия актьор.

Началото на спора - Юлиан Вергов, Владимир Карамазов, Захари Бахаров

„АСКЕЕР 2013"

Паметта на душата

Даниела Викторова

Шийла Стивънсън, постановка на Стоян Радев в Драматичен театър - Варна. Тереза на Даниела Викторова е някак "свита" в себе си, затворена както за живота, така и за щастието, може би прекалено стриктна и привидно еднозначна. Актрисата обаче разкрива своята героиня в много широка перспектива, успява постепенно и като че ли неусетно да "разтваря" едно по едно тайните скрити чекмеджета на паметта на душата ѝ. С развитието на действието Тереза на Даниела Викторова се превръща в противоположност на първоначалното впечатление от тази странна жена. И именно способността на актрисата емоционално вярно и психологически истинно да изгради партитурата на ролята си, използвайки всички изразни средства на добрия театър, прави нейната Тереза толкова разностранна и разнообразна. Аз се различавам доста от Тереза, отбелязва Даниела Викторова. Тя е изключително организирана, домошарка, перфекционистка... Е, аз не съм такава в живота. Но това, което ме доближава до нея, е тази свръхчувствителност, която тя притежава.

Гергана Плетньова, Даниела Викторова и Веселина Михалкова в сцена от спектакъла

Даниела Викторова в ролята на Тереза в "Паметта на водата"

Само истински добрите актриси имат смелостта да бъдат не красиви или поне не привлекателни на сцената. Естественото за всеки актьор желание да бъде видян от най-добрата си страна на сцената, при истински добрите актьори е пожертвано в името на персонажа, който играе. Тази "жертва" е направила и Даниела Викторова в ролята на Тереза в "Паметта на водата" от Шийла Стивънсън, постановка на Стоян Радев в Драматичен театър - Варна.

За изпълнението си в ролята на Тереза в "Паметта на водата" Даниела Викторова е номинирана в категорията "Поддържаща женска роля" за наградите "Аскеер 2013".

Страница на Светлана ПАНЧЕВА

Снимки АВТОРКАТА

КОМПЛЕКТ ЗА ОЦЕЛЯВАНЕ

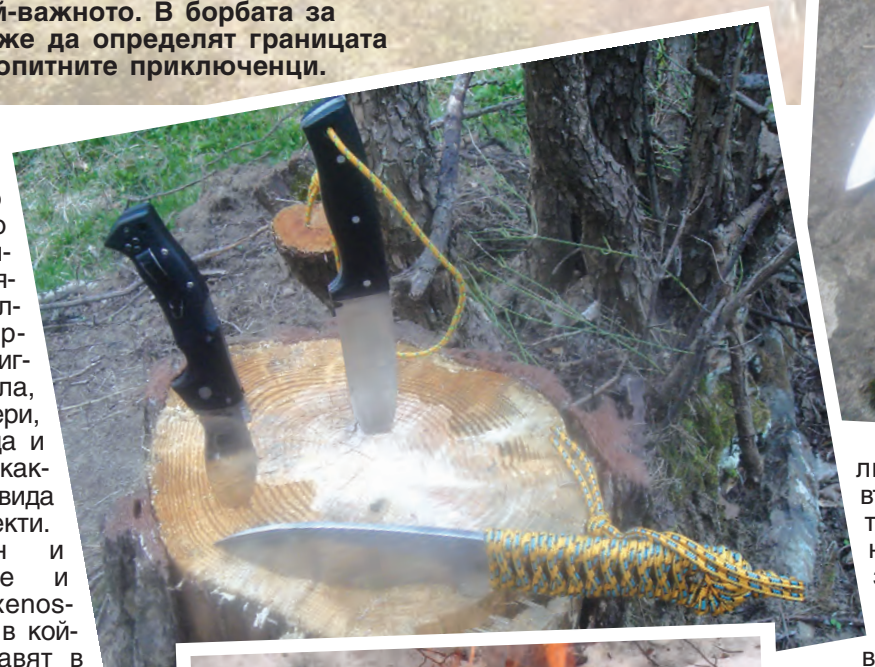
В екстремна ситуация няколко ключови предмета може да определят границата между живота и смъртта, единодушни са опитните приключенци

Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Лете без абичка, зиме без торбичка не тръгвай в планината, гласи народната мъдрост. Дрехи и храна са основните неща, които трябва да носим със себе си, отивайки на излет или на екскурзия. Естествено - наред с удобните стабилни обувки и друга подходяща екипировка. Планинската спасителна служба пък съветва да вземем добре зареден телефон - голямо предимство на модерните технологии. Има обаче още няколко ценни вещи, без които не бива да предприемаме дори еднодневна разходка сред природата. Винаги съществува вероятност да попаднем в непредвидена ситуация, от която избавлението до голяма степен е в нашите ръце. Известно е, че при екстремни обстоятелства трябва да се действа в първите часове, дори минути. Волята за оцеляване обаче е най-важното нещо в критична ситуация, твърдят експерти. И добавят: Анализирайте ситуацията, в която се намирате, колкото може по-спокойно. Цялото световно познание е безполезно, ако нямате волята и желанието да оцелеете. Не лягайте и не умирайте, мотивирайте се и се активизирайте. Не изпадайте в паника. Подслонът, огънят и водата са най-важното. В борбата за оцеляване няколко ключови предмета може да определят границата между живота и смъртта, единодушни са опитните приключенци.

В нашите книжарници вече има доста книги, които ни огра-мотяват по тези въпроси. Най-новата, излязла преди месец, е "Оцеляване в дивата природа" от Беър Грилс, която ДУМА пред-стави. "Ръководство по оцеля-ване на SAS - т. 1, 2" на Джон Уайзман от няколко години е настолно четиво у нас на люби-телите на пътешествията сред дивата природа. "Ръководство по оцеляване" на Питър Дармън съдържа ценна информация, представена достъпно дори за незапознати с тематиката. "SAS Survival - Как да оцеляваме при всякакви условия, навсякъде" е в няколко части, като с подробно-сти разяснява принципи и пра-вила на поведение в екстремни ситуации не само в планината, но и в града, в случаи на при-родни бедствия, аварии и т.н.

Всеки опитен специалист по оцеляване има своите приорите-ти, когато става дума за най-важ-ните неща, без които не бива да тръгваме на път. За Беър Грилс това са кремък (магнезиева за-палка), нож и манерка. Дейв Кентърбъри - един от двамата водещи на популярната тв поре-дица по "Дискавъри" - "Двойно оцеляване", посочва 5 неща, с които не се разделя - нож, въже, запалка/кремък, съд за носене на вода и за преваряване, по-кривало/пончо, което може да се използва и за импровизиран бивак. Неговият партньор Коди Лъндин пък държи изключител-но на ножа и въжето. Джон Уайзман препоръчва да носим всекидневно в джоба си малък комплект за оцеляване - с най-необходимото, за да можем първоначално да си помогнем сами. Той обръща специално внимание на ядивните и отров-ните растения - познаването им е сред главните условия да за-пазим живота, здравето и спо-собността си да разсъждаваме и действаме адекватно.

Сред най-популярните и търсени от българските приклю-ченци сайтове в мрежата е www.stayaliveshop.com, от който може да се купи всичко, необходимо за съставянето на личен ком-плект за оцеля-ване - специал-на малкофор-матна кутия, сиг-нални огледала, челници, фенери, съдове за вода и много други, как-то и няколко вида готови комплекти.

Интересен и практичен е и блогът http://xenos-bushcraft.com, в кой-то се представят в обобщен и достъпен вид различни техни-ки в условия на оцеля-ване - палене на огън, заточване на ножове, изготвяне на примитивни лъкове, въжета и възли и много други, илюстрирани със снимки и клипове. Какво да носим в походната аптеч-ка и как да го използваме, кои са 15-те задължителни елемента в походната екипи-ровка, как да си направим полезни неща от подръчни материали и още много теми са разгледани от автора на блога Стоян Стоянов.

Предлагаме примерно съдържание на кутия за оце-ляване, съставена въз осно-ва на разнообразния опит и съвети на познавачи в тази об-ласт, на които напълно може да се доверим. Разбира се, трябва да се имат предвид и мястото и времето, през което предприемаме своето малко или по-дългосрочно пътуване.

Минимум медикаменти са по няколко таблетки алергозан, па-рацетамол и аолин, лепенки, малък бинт и пинсета (тя е много необходима за изваждане на кърлежи, дървесни трески и трънчета, които са неизбежни при пряк досег с природата и ако не се премахват своевременно, може да доведат до неприятни последствия). Няколко водопре-чистващи таблетки биха били от голяма полза в определени си-туации. Желателно е в комплек-та да се поставят 2-3 безопасни игли, игла и конец за шиене, ку-кички, оловни тежести и няколко метра риболовна корда (освен по предназначение, тя може да по-служи и за укрепване на бивак, привързване на дреха, на малък багаж, парчета дърво и мн. др.). Един презерватив е най-лекият и компактен съд за пренасяне на вода, а няколко дамски там-пона са удивително ефикасно средство за разпалване на огън.

Малък компас с разграфена линийка ни дава възможност за ориен-тиране и съпоставяне на мащаб, челникът е задължителен и мно-го по-удобен от мал-ко фенерче, което все пак е практично да се постави в комплекта. Парче свещ, малка магнези-ева запалка, сигнално огле-далце са сред най-важното от съдържанието. Трион-жица, който би могъл да пре-реже дори дебело дърво, е полезна съставка на ком-плекта. Съдържанието на тази ценна "кутийка" трябва да се проверява редовно и да се подменят остарелите лекарства или захабените неща в него, да бъде поддържан в изправност и готовност.

Извън комплекта, който, както казва Джон Уайзман, е добре да носим постоян-но в джоба си, може да по-ставим на ръцете една или повече гривни от паракорд - при нужда може да ги разплетем и използаме за различни цели. В зависимост от дебелината на гривните в тях се съдържа от 3 до 6 метра здраво въже, което дори може да ни спаси живота. Един бъф (специален шал във вид на ръкав, който някои на-ричат гета за шия) с неговата многофункционалност върши добра работа - като лента за глава, за предпазване на шия-та от студ, на устата и носа от прах и студен въздух, на глава-та от слънце и т.н.

Ако водата в манерката свърши, а наблизо няма изво-рен източник или чешма, на помощ идва специалната слам-ка за пречистване на вода (по-скоро има вид на пура). Тя е снабдена със специални филт-ри, които намаляват и отстраня-ват химичните вещества и при-меси, осигурява микропречист-ване на водата, както и расти-телна филтрация. Премахва опасността от несигурни източ-ници, които може да съдържат бактерии и причинители на ви-русни заболявания.

Всеки, който тръгва на път, трябва да носи нож, който слу-жи за рязане на дървета, клони и друга растителност, на въже-та, за нарязване на храна и т.н. Това най-важно пособие трябва да бъде винаги чисто и добре наточено, съветват експерти. Го-лемината и формата може да бъдат различни - сгъваем, с къс или по-дълго острие, прав или заоблен и т.н. Важното е ножът винаги да бъде затворен, обе-зопасен и поставен в канията, да се носи на удобно и достъпно място, за да може бързо да вле-зе в употреба.

Манерката е още по-ценна, когато е в комплект с канче, в което е поставена. Тя може да бъде закачена с плетено въже от паракорд за носене през рамо - в труден момент самото въже също ще бъде полезно.

Попадайки в сложна или не-приятна ситуация, ако носим тези няколко неща, ще бъдем една крачка напред в оцеляването, гарантират експертите. Бъди подготвен! - е девизът, на който главният скаут на Великобрита-ния Беър Грилс винаги залага.

Позиция

www.duma.bg

Победата, която трябва да защитим

Неофашизмът все повече се възражда у нас

Ваня ДОБРЕВА

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Девети май 2013 г. в София

Девети май е великият ден на победата над фашизма. Победа на европейската и световната цивилизация над модерното варварство, над антихуманизма и омразата. На 9 май отбелязваме победата на армиите на Съветския съюз, на Великобритания, на Съединените американски щати и Франция, които спасиха човечеството от обещания хилядолетен Хитлеров райх. Затова този ден се отбелязва като празник в обединена Европа.

Струва ми се, че днес особено актуални са няколко момента. На първо място, много е важно народите и държавите да се обединяват в ситуации, които заплашват световния мир, да преодоляват противоречията помежду си, така както направиха народите на СССР, САЩ, Великобритания и Франция в онези разделни за света времена. На второ място, вредно е да се подценява приносът на всяка една от държавите в антифашистката коалиция, а на такива опити ставаме свидетели, особено що се отнася до ролята на Съветския съюз във Втората световна война. На трето място, през последното десетилетие в Европа започнаха да се налагат неофашизмът, расизъм, ксенофобията и антисемитизмът. Техните представители открито демонстрират ненавист към различните от тях хора, организират провокации срещу свободата и демокрацията, призовават за реванш. Неслучайно тези дни под предлога, че забранява съветските символи, Латвийският парламент на практика се опита да осуети честването на великата дата.

У нас неофашизмът също стяга редици, особено в последните години. И това трябва да бъде осъзнато навреме от българското общество. Така например тази година в Луковия марш участваха 5000 млади хора от София. В медиите, и то в националната телевизия, с участието на уважавани учени се организира политическа реабилитация на министър-председателя от периода 1941-1944 г. Богдан Филов - на човека, който вкара страната в Тристранния фашистки пакт и оглави държавния терор над националната ни антифашистка съпротива. Все по-често публично се възхвалява кървавият професор Александър Цанков, който през 20-те години на XX век потуши Септемврийското въстание, изби цвета на българската интелигенция, даде началото на фашизоидната идеология и режим у нас. През последните два месеца редица политици рекламират забраната на партиите като най-ефикасното средство за радикален изход от настоящата икономическа криза, обявявайки антидемократичния преврат от 19 май 1934 г. за висок акт на гражданско мъжество и отговорност.

Все повече се масовизират и призивите за разрушаване на паметници на антифашисти, на паметника на Съветската армия. Последният пример е посегателството върху паметника на световния поет и антифашист Никола Вапцаров, създаден от големия скулптор Николай Шмиргела. Този паметник наскоро беше преместен в музея на тоталитарното изкуство в София. А това е още едно доказателство, че в България настоящата дълбока криза и мизерия са в състояние да родят чудовища. Ето защо ще повторя тревожните думи на Юлиус Фучик: Хора, бдете!

Редови гимназистки в редово наше училище...

Константин ИВАНОВ

На парижкото, франкфуртското и други големи международни летища лесно разпознаваеми са две категории пътнички: мюсюлманките и българките. Мюсюлманките - заради характерните им забрадки, понякога и фереджета. Българките - заради обилния грим. Разбира се, не всички българки, но видите ли нацапотена като нявгашен стенвестник и същевременно оскъдно облечена дама, бъдете сигурни, че не е нито французойка, нито англичанка, нито дори испанка или италианка, а нашенка.

Същата закономерност наблюдавам на паркинга пред елитно столично училище в часовете, когато родителките пристигат да си приберат отрочетата след занятията. Чужденките не само не са въобще или са съвсем пестеливо гримирани, но и са облечени ненатрапчиво, може би дори малко преднамерено - направо неглиже. Нашенките, които се измъкват от джипове и други луксозни коли, сякаш аха-аха ще тръгнат по червения килим на звездите на филмовия фестивал в Кан или на модно ревю на Версаче. И за екстра някои от тях са с такива джуки, сякаш самият Кубрат Пулев ги е цапардосал по физиономията.

А поводът да се сетя за българската фауна по международните летища и на паркинга пред елитното училище беше един сюжет от вечерните телевизионни новини на 8 май. Христина и Здравка, ученички от X клас на природоматематическата гимназия "Акад. Корольов" в Благоевград се били и скубали заради някаква снимка, качена във фейсбук. Ще кажете - сефте! Интереса ми привлече друго - коментарите на участничките в екшъна и на съученичките им. Ярко-червен маникюр на ученическите ръце, още по-ярко начервени устни на двете героини на снимка, която вероятно е станала повод за разправата. Една от интервюираните без никакво притеснение дърпаше цигара пред камерата. За почти нечленоразделните обяснения - да не говорим, то и какво друго да очакваш, изящна словесност ли! За финал - радостното уточнение: "От училищното ръководство заявиха, че ученичките са вече по домовете си и са извикани родителите".

Сигурно ще прозвуча старомодно, или както сега е прието да се казва, "тоя не е фешън", но все пак ми е интересно дали "училищното ръководство" възприема за нормално възпитаничките му да са с маникюр и грим като на порнозвезди и да пушат най-невъзмутимо дори пред телевизионната камера. Нормално ли изглежда то и на "извиканите родители"? Ами сигурно, маникюрът не се прави на път за училището и не се изтрива преди прибирането у дома. "Тоя па сега и униформите ли ще иска да се върнат", чувам как възкликват хорово и ученици, и родители, и учители. Не, безнадеждно е, няма да поискам, макар че при дългогодишните ми скитания по света съм забелязал, че възпитаниците на най-елитни колежи и училища носят с гордост униформите и други отличителни знаци на учебното си заведение. Което между другото позволява по-малко облагодетелстваните материално да не се чувстват потиснати като втора класа хора.

Няма да предъвквам и неизчерпаемата тема за чалга-културата, чието проявление е и инцидентът в благоевградската гимназия. Но в подобни случаи неизменно се сещам за една анкета сред руски тийнейджъри по времето на Борис Елцин. На въпроса "какви искате да станете в живота" масовият отговор сред младежите бил "бодигард", а сред девойките - "проститутка". Ами да опита училищното ръководство на благоевградската математическа гимназия да анкетира възпитаниците си по този руски модел.

Точката над И-то

Размисли в деня за размисъл

Иво АТАНАСОВ

Ден преди изборите по традиция и по закон политическата агитация е непозволена. Мисленето обаче не само няма как да бъде забранено, но и е препоръчително повече от всякога. Неслучайно наричаме тези часове „ден за размисъл". Пък и съвпадането на Великден и Гергьовден, и то в непосредствена близост до гласуването, дава основание за по-глобални разсъждения, а не просто кой и с колко ще бъде победител във вота.

В първите години след промените в навечерието на Рождество и Възкресение Христово телевизиите се надпреварваха да излъчват филми с библейски сюжети. В последно време тази практика кой знае защо беше нарушена. Може би програматорите смятат, че на драгия зрител вече всичко му е ясно. Или пък, обратно, са на мнение, че колкото и да показват проповедите и поученията на Божия син и да популяризират християнските ценности, това не само не променя нищо, но и дори влошава ситуацията. Доказателство за което е упадъкът на нравите, и то не единствено в политическите среди и в света на големите пари, но и почти повсеместно.

Приятно изключение направи Националната телевизия, която ни припомни „Исус от Назарет" на режисьора Франко Дзефирели - една от най-успешните екранизации на Евангелието. Разсъждавайки върху посланията на филма, не можем да не се запитаме за две хиляди години какво толкова се е променило. Да, смята се, че премахването на робството и ограничаването на социалната дискриминация до голяма степен се дължи на християнството. А също и коренната промяна в положението на жената и детето в обществото и семейството. Че Христос е пример в грижата за бедните и онеправданите, за слабите и болните, за грешниците. И в стремежа към свобода и независимост, към социална правда. Че няма друга личност в историята, която да е оказала такова въздействие върху културното и духовно развитие и наследство на човечеството.

Тази промяна изглежда огромна. Но човекът като че ли си е останал същият. След като например все още са актуални басните на Езоп, живял половин хилядолетие преди Христос. И до днес продължаваме в своето мнозинство да бъдем в плен на егоизма и омразата, на сляпата подвластност на парите. Вместо да съжаляваме забогателите по нечестен път, ние им завиждаме. Което показва, че имаме готовност, ако ни се удаде възможност, да сторим същото. Склонни сме да разкъсаме корумпираните политици, но не защото сме принципни противници на кражбата, а тъй като самите ние не сме в позиция, от която да можем да се нагушваме.

Не само персонажите от филма на Дзефирели, но и ние трудно заменяме Мойсевия закон „Око за око, зъб за зъб!" с Исусовото „Ако някой ви удари едната страна, обърнете му и другата!" И днес се придържаме към старозаветната поръка „Обичай ближния си и мрази врага си!", вместо към думите на Христос „Обичайте и враговете си, и добро правете на ония, които ви мразят!" Това дори ни изглежда безкрайно неразумно и несправедливо, което показва, че сме готови да бъдем съдници, колкото и Божият син да казва: „Не съдете и няма да бъдете съдени!"

И днес пътят от „Осанна!" до „Разпни го!" е кратък, а преходът - бърз. И днес ни предават с целувката на Юда. А юдите внушават, че го правят с добри намерения - да можем да се защитим пред синедриона, сякаш не знаем, че „грижата" им към нас е заплатена с 30 сребърника. И днес поредната Саломе се самопредлага на поредния похотливец, искайки в замяна той да отстрани от пътя й онзи, който е почтен и честен. Както във филма цар Ирод, заради плътските си желания към доведената си дъщеря, не се поколеба дори да отсече главата на Йоан Кръстител. И днес по-силни от другарството и приятелството са страхът и грижата за собственото оцеляване и благополучие. Дори Божият син успя да събере едва дванадесет апостоли, но се оказа, че в трудните моменти при залавянето си в Гетсиманската градина и в пътя си към Голгота даже и на тях не може да разчита. И днес може да си помогнал много на хората, но ако си несправедливо набеден и от тях зависи дали да бъдеш помилван ти, или някой престъпник като Варава, те ще гласуват престъпникът да получи свобода, а ти да бъдеш разпънат на кръста.

Ето колко трудно се променя начинът, по който хората мислят. А това беше една от най-важните мисии на Исус Христос. След като той и последователите му не успяха кой знае колко в продължение на хилядолетия, как ли да го сторят политиците за един или дори за повече мандати? Особено когато избирателите са склонни не да подкрепят едни или други реформи, а да търсят все нов и нов месия? В деня за размисъл трябва не само да си зададем този въпрос, но и да потърсим решение. И то не за дендва, а за години напред. Стига да повярваме, че това зависи и от нас, а не само от онези, които избираме.

Други текстове от автора на: www.ivoatanasov.info

Булевард

СРЕЩИ

Радослава Ненкова:

Бъдещето ни се крие там, където се преплитат Изтокът и Западът

Така се получава, че младите са все бъдещето на нацията, но никога не стават настоящето, анализира студентката по тюркология в СУ „Св. Климент Охридски”

Интервю на Мария НИНОВА

Как реши да учиш тюркология в Софийския университет?

- Взех решението спонтанно. Не виждах друга алтернатива за себе си. Мисля, че младите хора страдат от известни предразсъдъци спрямо бъдещата си реализация тук и в чужбина. Младежката безработица нараства с всяка изминала година. Страхът от такава участ кара младите да мечтаят за живот в “подредено клише”. Аз смятам, че светът се развива толкова бързо, че днешните примери няма да бъдат валидни утре. Затова и направих този нестандартен избор. Вярвам, че бъдещето ни се крие там, където се преплитат Изтокът и Западът. А страните, които успеят да направят успешна симбиозата между стабилна социална държава с младо и образовано население и конкурентна икономика, ще станат абсолютните лидери на бъдещето. Само въпрос на време е. В тюркоезичния свят има минимум две държави, поели по този път - Турция и Казахстан.

Много малко студенти избират тази специалност, как си обясняваш това?

- Филологията не е за всеки. Тюркологията като една източна филология също. Тя предлага едно поразлично знание, което отдавна не е застъпено в западните университети. Навсякъде се изучават регионални изследвания. Тази последна постановка на ориентализма крие много подводни камъни. Трябва да умееш да отсяваш академичното знание от високомерната политиканска перспектива. За един млад специалист това е доста трудно. Затова е трудно и да се изградят капацитети, с мислене, освободено от неолиберални и колониалистки клишета. Филологията дава възможност да черпиш от извора. Тя е по-консервативна. По-специализирана. Що се отнася до броя на студентите, мисля, че няма нищо фатално в скромните размери на тези дисциплини. България няма нужда от много на брой филолози, а от няколко десетки, но много качествени. Аз съм много доволна от избора, който направих. Харесвам колегите и преподавателите си.

Повечето българи не знаят много неща за турската култура, разкажи ни нещо?

- Турция е така многолика и толкова жива, че да се разкаже само едно нещо е невъзможно. Съвременна Турция би изненадала дълбоко всеки, който мисли и говори за нея с добре заучени фрази. А такива хора в България има достатъчно.

Има много въпроси без отговор. Османистиката е една удивително актуална за днешния ден, за съвременното българско общество наука. Наскоро прочетох в една студия на Вера Мутафчиева забележителен факт за османското правораздаване. В архивите съществуват хиляди дела между представители на раята и дребни феодали. Припирни за едно лозе или чувал овес, често решавани в полза на малоимотния селянин и в ущърб на представителя на долната средна класа - така да се каже. Вероятно с цел между тези две прослойки постоянно да се акумулира социално напрежение. Няма обаче нито едно дело, решено срещу богат паша или везир - приближен до султана, на чиито огромни земи селянинът, който е можел по съдебен път да си получи обратно чувала овес, е бил принуден да се труди дни наред на ангария. Тази каста, поставена над закона, е произвеждала единствено корупция. Дори султаните вземали подкупи, срещу назначаване на големци на удобни постове.

Същите тези султани често отнемали главите на своите везири. Всеки трябвало да знае, че султанът е винаги прав и винаги мисли за раята. Не ви ли напомня нещо? Оказа се, че този модел функционира успешно у нас и днес.

Една от причините Османската държава да изчезне от картата на света е социалното напрежение, натрупаното презрение към този тип централна и абсолютна власт. Да не забравяме, че действията на първото освободително движение на Балканите - Филики Етерия, в крайна сметка довежда до обявяването на Първата гръцка република. В исторически план народите на този прекрасен земен рай - Балканите, все още не са постигнали социалната справедливост и достойния, свободен живот, за който са започнали да се борят още тогава. Семената на този дух и стремеж са още в нас. Неслучайно и последните протести издигнаха лозунги - цитати от Васил Левски.

РАДОСЛАВА НЕНКОВА е родена на 13 февруари 1993 г. в град София. Студентка е първи курс специалност “Тюркология” в СУ “Св. Климент Охридски”. Член е на “Сдружение Солидарна България”.

Кой ти е любимият турски писател?

- Харесвам много Назъм Хикмет. От съвременните ми допада повече Зюлфю Ливанели. Много смел творец и прекрасен бард. През последните години в Турция се направиха доста филми за живота и делото на Ататюрк. Един от тези филми е дело на Ливанели. Всъщност по тези художествени произведения човек може да си извади някои изводи за идейното разделение на турското общество - на хора с републикански ценности и такива, които се стремят да ги преформулират, дори да ги разрушат.

Става ли Турция регионална сила в съвременния свят?

- Мисля, че ние проспахме момента, в който Турция стана такава. Дори тези, които затвориха вратите на ЕС за страната, днес са принудени да го признаят. Преди няколко седмици Гюнтер Ферхойген каза, че без Турция в редиците си Европейският съюз може да забрави за амбициите си да бъде глобален играч на политическата и икономическата сцена. Аз съм от редиците на евроскептиците.

Как би охарактеризирала младите хора днес?

- Младите хора в България са много истински. Искат да живеят. Да живеят добре и достойно. Мисля, че нашето поколение има поголям капацитет за самоорганизиране. Държавата ни застарява, но активното ни гражданско общество е много младо. Остава само да съзрее достатъчно, за да бъде максимално полезно за държавата и народа си. Съветвам младите хора да дадат шанс на себе си и на България въпреки целия песимизъм, който ни обгражда.

Какво липсва най-много на младите хора в България?

- Не мога да кажа. Мисля, че сме малко черногледи и малко мързеливи. За щастие хората около мен ме опровергават постоянно.

Всеки един, добрал се до властта, преди това обяснява, че бъдещето на младите е приоритет, но после виждаме съвсем други неща. Как си обясняваш това?

- Така се получава, че младите са все бъдещето на нацията, но никога не стават настоящето. Между гръмките обещания и свършената работа зее огромна пропаст. Мисля, че младежката политика като теория и план за решаване на проблемите е грешна, у нас и на практика нещата са трагични. България има нужда от контрол в областта на висшето образование, добра социална политика за младите семейства и добра икономическа политика. Със субсидирана заетост от Европейския социален фонд и откриване на университети със съмнителни имена и предназначения се опитваме да решим големите въпроси с козметични намеси. Няма как да стане. Това не е младежка политика, а отлагане на работата по големите проблеми. От това страдат единствено хилядите изсечени дървета, превърнати във вагони ненужна бюрократска хартия.

Гневни ли са младите хора? Как изразяват гнева си?

- Гневни са и с право. Остава им само да обединят гнева си и да създадат нещо полезно от него.

Като завършиш, с какво мислиш да се занимаваш?

- Искам да обиколя тюркоезичния свят, да науча татарски и казахски. Иска ми се да преподавам турски език. Но не както е прието у нас - в стандартни школи и по стандартни програми. Искам да създам център, който да даде възможност на курсистите да се докоснат до турската култура, кухня, мислене. Хубаво е човек да познава съседите си. Сякаш след това разбира по-добре и себе си.

> **България има нужда от контрол в областта на висшето образование**

> **Младежката безработица нараства с всяка изминала година**

Лов и риболов

Кулинар

ПЕЧЕН ФАЗАН С ПЛЪНКА

1 фазан, 150 г черен дроб от пиле, 1 хлебче, 300 г кайма, 1 яйце, 1 с.л. стафиди, сол и бял пипер, 1 с.л. сладък червен пипер, на върха на ножа джинджифил, 2 с.л.олио. Измиваме фазана, след което го подсушаваме. Фино накълцваме черния дроб и го смесваме с хляб, с каймата, с яйцето и с измитите стафиди. Подправяме на вкус със сол, черен пипер, червен пипер и с джинджифила. Омесваме добре. С тази смес пълним фазана. Зашиваме го с готварски конец и закрепваме на шиш. В предварително затопления грил печем около 1 час. По време на последните 15 минути на печенето намазваме фазана със смес от олио и червен пипер. Поднасяме с пресен бял хляб и със салата.

ФАЗАН ПО ШВЕЙЦАРСКИ

1 фазан, чер пипер, сол, сладък червен пипер, 50 г маргарин, 1 глава кромид лук, 1 морков, половин глава целина, половин стрък праз лук, 100 г пресни печурки, 2 с.л. бяло вино, 2 с.л. сметана и 1 ч. лъжичка брашно. Готовият за кухненска обработка фазан разделяме на 4 парчета и подправяме с черен пипер, сол и червен пипер. Пържим го в половината от маргарина. След 20 минути добавяме нарязаните на кубчета зеленчуци, печурките, накълцани на ситно, и бялото вино, и задушаваме в този сос зеленчуците до омекване. Изваждаме парчетата фазан, досипваме сметаната и разбъркваме останалия маргарин, омесен в брашното, като го правим на гъста каша. Готовият сос от зеленчуци изсипваме върху порциите пиле и сервираме. Поднасяме към така приготвеното пиле бял хляб и картофи.

Дивият заек

Ще влезе ли и той в червената книга?

Валентин СТОЕВ

Дивият заек е нощно животно, обитава храстови райони и открити площи, заети с различни селскостопански култури - люцерна, детелина, зеле, цвекло, моркови, които използва за храна. При преследване вдигнатият заек развива скорост до 90 км/час и прави скокове от 3 до 5 метра. На тегло достига до 5 кг. Зрението му е слабо, но периферното е добре развито, както и слухът и обонянието.

Дивият заек живее в полигамия. Сватбеният период започва през януари и продължава до края на август. Той е съпроводен с жестока борба между мъжкарите. Изправят се на задните крака и заемат позата на "боксьори", нанасяйки си "удари-крошета" по главата и тялото. Победителят има правото да овладее зайкините в района. Периодът на полова почивка обхваща времето от края на август до средата на декември.

Бременността продължава около 42-44 дни. При зайкините се наблюдава природният феномен - суперфетация, т.е. 5-7 дни преди да роди, женската може да се разгони, да бъде покрита от мъжкаря и отново да забременее, независимо че остават дни до раждането на приплодите.

Малките зайчета, за разлика от домашния и заека-подземник, се раждат с козина и отворени очи и няколко часа след раждането могат да се придвижват на малки разстояния. До тримесечна възраст те не излъчват миризма, фактор, гарантиращ тяхното оцеляване в природата. В края на първата седмица от раждането майката изважда зайчетата от "родилното" и ги разпръсква на 100-тина метра от него. В продължение на един месец тя ги навестява веднъж на ден - час преди залез слънце, за да ги кърми. Възрастната зайкиня ражда 3-4 пъти годишно или общо 7-12 зайчета, от които само 1/3 оцеляват в природата.

За България гъстота от 20-30 екземпляра на 1000 дк се приема за много добра. Тази цифра, установена при пролетната таксация, следва да бъде удвоена в началото на ловния сезон, докато наличието на 3-4 заека на 1000 дк е катастрофален праг за оцеляване на вида, защото едва ли може да се възпроизведе запасът в течение на много години. Все пак дивият заек не е изчезнал напълно от ловните полета, но в последно време се среща все по-рядко и порядко в райони, в които господства неконтролираният лов, условие, което позволява да процъфтява бракониерството. Освен това чакалите, лисиците, скитащите кучета, язовци, белки, златки и др. са активни и целогодишни "бракониери", които масово унищожават дребния дивеч.

Наблюденията в селското стопанство показват, че съвременната селскостопанска техника и използваните химически препарати влияят отрицателно на заешката популация.

Снимка БГ.ЛОВ

Бой на... боксьори

Слука

Любопитно

Ловът - занятие за аристократи?

Милка ВЕЛИНОВА

Участието в лова предполага владеене на сложна технология. Още от древността около него се е обособила обширна и интересна "учебна" литература, в която присъстват и значителни произведения. Добре известно е такова фундаментално творение като трактата на Ксенофонт (забележителен автор на трудове по педагогика и политическа философия) за лова и ловните кучета. В древния Рим на ловна тема са писали Катон, Варон и Плиний.

Наследявайки библейската традиция, християните никога не са демонстрирали враждебност към лова. От 507 г. нататък църквата неведнократно е издавала забрани за участия на духовни лица в ловувания. Но това е било продиктувано не от обстоятелството, че ловът предполага използване на оръжия и проливане на кръв, а защото е светско развлечение, неподобаващо на духовенството.

Постепенно ловът все повече започва да се превръща изключително в развлечение. Още през ранното Средновековие сред германските народи той бил смятан за разновидност на аристократическото забавление. Ставало ли дума за лов със соколи или пък за лов с копие на елени или диви свине, това несъмнено било знак на принадлежност към определено съсловие, каста.

През VI-XII век (а в много райони на континентална Европа и по-късно) това обстоятелство довело до резки различия в начина на живот и структурата на хранене на разните съсловия. В горските стопанства, превърнати в ловни райони, феодалните властелини ловували до насита. На трапезите им имало прекалено много дивеч, разпространявали се какви ли не кулинарни рецепти, правели се специални приеми. А в същото време селяните се хранели с месо от дребни домашни животни, но преди всичко - с плодове и зеленчуци.

Ловът все по-тясно се свързвал със земеделските владения, с привилегированото положение в обществото. Почти до началото на XX век той неизменно служел за отличителен признак на принадлежност към висшите слоеве на обществото, към аристокрацията. Соколът на ръката, кучетата или гепардът на повода били типични признаци на истинския представител на знатните. С тези атрибути широко оперира и куртоазната поезия, нерядко превръщайки ги в символи, любовни метафори.

Появила се и една друга важна новост. В края на средните векове започнало да се приготвя оръжие /копия, стрели, лъкове, а по-късно и пушки/ специално за лов.

Покровителят на лова на Запад Св. Хуберт

Куриер

ТУРНИР „СВ. ХУБЕРТ" СЕ ПРОВЕЖДА В ХИСАРЯ

Стойчо ДАКОВ

В гр. Хисаря на 31 май и 1 юни ще се проведе турнир за ловци с кучета, работещи със стойка "Свети Хуберт". През първия ден ще се проведе техническа конференция и записване за участие. През следващия ден - откриване на турнира и представяне на състезателите на площада пред читалище "Иван Вазов". След теглене на жребий за участие ще се проведе и самото състезание в местността Баира до с. Черничево. От 9.00 - 9.30 ч. отправяне към състезателните полета на съдии и състезатели. В турнира могат да участват ловци от цялата страна. За записвания и сведения: 0887 553 887 - Тодор Христозов.

Хумор

ОБЯВА

"Търся си другарка в живота с цел женитба, да може да чисти и да готви риба, да копае червеи и да разполага с моторна лодка. Задължително изпратете снимка на лодката."

ИЗОБИЛИЕ

- Познавате ли добре този язовир?

- Как не, само там ходя на риба!

- А добре ли кълве?

- Страхотно! Даже се крия зад едно дърво, за да сложа червей на кукичката, иначе рибите ще ме разкъсат!

СНИМКА

Разговор между рибари:

- Веднъж такава риба улових, че не можах да намеря толкова голям кантар, та да я премеря!

- Нищо не е това, аз веднъж хванах толкова голяма риба, че само снимката и тежеше две кила!

Анатолий СТАНКУЛОВ

Колела

Отвсякъде по нещо

Jaguar показва луксозен SUV в края на тази година

Засега няма официални изображения на новата голяма английска "котка", но тя навярно ще изглежда така, както е на компютърното изображение, подготвено от автоспециалисти. За пускането на подобен модел се спекулира в специализираната автомобилна преса от две години насам, но от марката мълчат като студенти на изпит по въпроса. Но подобна разработка не може да се скрие лесно и британците повдигнаха леко завесата, регистрирайки в патентното ведомство две обозначения за нея - Jaguar Q-type и QX. Автомобилът се развива върху платформата на кросовъра Range Rover Evoque и по всяка вероятност моторната му гама ще съвпада доста с тази на по-малката кола. Като приоритетен пазар за големия паркетник на марката Jaguar се очертава Китай, а премиерата на колата е насрочена за края на тази година, по всяка вероятност на автосалона във Франкфурт.

Renault показа изображения на концепта cu TwinFun по-рано от срока

Конептът Renault TwinFun беше изпуснат с две изображения в нета доста преди официалния му дебют на 24-ти май, насрочен една седмица преди състезанието от Формула 1 Монако Гран При. Колата подсказва как ще изглежда бъдещият сериен вариант от Renaultsport на следващото поколение Twingo. Автомобилът ще бъде показан също и по време на Фестивала на скоростта в Гудууд, Англия, заедно с още един интересен концепт на режията Renault - Twizy F1. Последният е изцяло електрически, петврат автомобил, който видяхме за пръв път на 8 април в Милано. И двата концепта подсказват по нещо за следващото поколение на Renault Twingo, модел, който се разработва съвместно с Mercedes, като немската версия ще е наследник на Smart ForTwo. Френско-немските близнаци ще имат, подобно на Smart ForTwo, разположен отзад мотор, задвижващ задните колела. Колата е дело на дизайнерски екип, воден от новия шеф-дизайнер на французите Лорънс ван ден Акер, и е подчинена на новата дизайнерска стратегия на марката - "life-cycle" /цикъл на живота/. В нея намира отражение миналото на Renault, очевидно от огромните светлини за мъгла и номера 5 на вратите, напомнящ за великолепния модел от миналото на марката Renault - 5 Turbo. Колата в спортния си вариант навярно ще има по-скоро мотор V6, отколкото 1.4-литров, четирицилиндров мотор, развит от предишния двигател на 5 Turbo. Говорител на Renault потвърди, че името Twingo може би няма да бъде използвано за окончателния сериен вариант на колата.

TOTAL

Бъдещето на града

Когато автопроизводителите тестват прототипни и нови технологии, те най-често използват за целта някой съществуващ модел, под "хастара" на който всъщност се скриват новостите. Това се прави отчасти за икономия на средства, отчасти за да се скрие разработката от жадното око на папараците и конкуренцията. Това е и причината моделът Ford Fiesta на снимките да изглежда съвсем нормално, но всъщност колата е наистина революционна. В купето, и по-скоро в колелата, е скрита последната екотехнология на Ford и технологичния му партньор Schaeffler - електрозадвижване с мотори, разположени в колелата на колата.

Целта на разработката е да се провери един възможен път за градска мобилизация на бъдещето с малък и много приятен на външен вид автомобил, за какъвто отдавна е признат моделът Fiesta. Прототипът е с напълно електрическо задвижване, захранвано от акумулатори, при отсъствието на какъвто и да било конвенционален мотор с вътрешно горене.

Втората особеност на електроколата е липсата на основен мотор, а наличието на два еднакви в колелата.

Третата особеност е, че за разлика от стандартната кола, която е с предно задвижване, тук двигателни са задните колела.

От Ford съобщават, че всички компоненти, необходими за задвижването, спирането и подпомагането на водача, са интегрирани в комплекса на мотор-колелата.

Прилаганите досега задвижвания за електромобили са сравнително по-компактни от аналозите им с класически двигатели. Това позволява на повечето електромобили да имат плоски дъна, а някои, като суперколата в Щатите Telsa, да имат дори два багажника.

Новата технология на Синия овал позволява освобождаване на още повече място в колата за пътниците и техния багаж, както и за разполагането на по-голям по размери акумулатор. Друг голям плюс според компаниите Ford и Schaeffler е улесненото маневриране и паркиране в стеснените градски условия.

Новата конструкция позволява и на четирите колела да се завъртат настрани до 45 градуса, правейки възможно и лесно паркирането дори и в най-невероятните места.

С освобождаването на вътрешно пространство колата става много по-функционална, а пък инженерите дори биха могли да използват това за намаляването на външните й габарити.

"Ние сме изправени пред придизвикателства, които изискват за решаването си повечко време, труд, мислене и сериозни инвестиции" - обяснява Шерил Конъли, мениджър на Ford по глобалното развитие и бъдещите насоки на проучване на автомобилизацията. - "Вече се очертава картината на това, как можем да отговорим на тези предизвикателства с проучвателните изследвания и проекти, подобни на разработката с разполагане на електродвигателите в колелата, наречена eWheelDrive. Това ни осигурява добър избор за бъдещи технически и технологични решения, а не бъдеще на форсирано принудени решения". Новата разработка наистина впечатлява и въпреки че едва ли ще я видим в серийно изпълнение скоро, е ясно, че този конкретен пример на решения навярно ще има отражение по един или друг начин в технологиите на новите малки модели на Ford доста често и дълго напред в бъдещето.

С ЕЛЕКТРОМОТОРИ В КОЛЕЛАТА?

Fiat планира дизелов битурбо V8 мотор

След дебюта на Maserati Ghibli с дизелов двигател V6, групата Fiat планира със собствени сили да разработи дизелов мотор V8 с двойно турбо, ако пазарът приеме добре новото дизелово мазерати.

Леките коли с доста повече на брой цилиндри се оказват в "обкръжение" и са по-скоро "измиращ" вид в екологично и икономично настроеното ни съвремие. Mercedes-Benz и BMW например вече забравиха какво означава дизелов мотор V8, Volkswagen не предлага повече Touareg с мотор V10, а Audi - всъдехода си Q7 с динозавърския V12. Следвайки световната мода, наречена "даунсайзинг" /намаляване на размера/, автопроизводителите вече полека се опитват да разкарат от двигателните си гами дори бензиновите мотори V8, да не говорим за дизелите.

Във Fiat явно мислят наопаки... за "ъпсайзинг" с намерението си за пускане на дизелов мотор V8 в случай на пазарен успех на спортния си седан Ghibli с дизелов мотор V6!

Новият италиански топ-дизелов агрегат ще има ходов обем 4 литра, ще развива съответно максимална мощност от 360 к.с. и максимален въртящ момент от 620 Нютонметра. Това означава, че новият V8 ще бъде с около 30% по-ефективен и с няколко процента по-як във въртящия момент от форсираният 275 к.с. и 600 Нютонметра дизелов V6 3.0 л.

В същото време икономичността на новата осмица е гарантирана заради високоточната система за многократно директно впръскване на горивото Multijet. Разходът на гориво на новия мотор се очаква на ниво от около 8 литра на 100 км път, като тази цифра ще варира в зависимост от модела автомобил, на който ще се монтира моторът.

За тези модели засега не се съобщава нищо, но е очевидно, че новият дизелов V8 преди всичко ще "кацне" в моторния отсек на флагманския седан на марката Maserati - Quattroporte.

Ако всичко върви така, както са го замислили италианците, то първия нов лек автомобил на групата Fiat с дизелов мотор V8 навярно ще успеем да видим още през 2016-а година.

Страница на инж. Иля СЕЛИКТАР, агенция "Автопрес-2001" www.auto-press.net

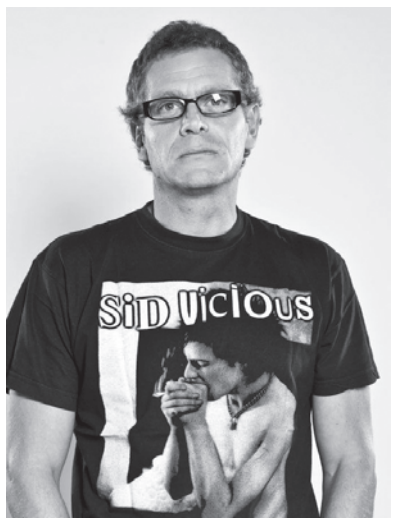

Любов и класика в зала „България“

Публиката ще има възможност да види на живо таланта на Ани Пападопулу, Юлиан Вергов, Веско Пантелеев-Ешкенази, Адриана Николова-Печенката и Максим Ешкенази

Класическата музика завързва любовна история с обичани филмови теми на 13 май от 17.00 ч. в Камерна зала на Концертен комплекс “България” (ул. “Аксаков” 1). Зрителите ще имат възможност да се насладят на концерта-спектакъл “Love Story” и да станат свидетели на магичната среща на чувствата с енергията на новото поколение.

Харизматичната актриса от Народния театър - Ани Пападопулу, и най-обичаният учител в България, поне според сериала “Революция Z” - Юлиан Вергов, са тези, които знаят нещо повече за връзката между любовта и музиката, а и са готови да си кажат всичко по темата. За техен ужас обаче, историята на сцената се превръща в любовен многоъгълник, достоен за описване в роман от няколко тома. Кой в кого ще се влюби и какво общо има оркестърът на Софийска филхармония и един диригент, прелетял океана, за да стане част от тази любовна драма, е трудно да се предскаже.

Юлиан Вергов

Ани Пападопулу

Световната ни шампионка по бийтбокс Адриана Николова-Печенката се включва ударно, за да покаже, че стиловите ограничения са отживелица, а музиката може да звучи еднакво добре, без значение дали е написана вчера или преди 500 години. Бийтбоксът се слива с прекрасния звук от цигулката на Веско Пантелеев-Ешкенази. Печенката ще излезе от обичайното си амплоа, за да изпълни ария от операта “Кармен” на Жорж Бизе, пък току виж пленила завинаги с гласа си нечие сърце.

На фона на сагата между актьори и музиканти любовната история на двамата тийнейджъри от Верона ще се стори на зрителите като взета от учебник на първокласник. Трагедиите обаче са добре дошли на тази сцена само под формата на музика. Част от програмата е прочувственото произведение на Чайковски - увертюрата-фантазия “Ромео и Жулиета”. На софийска сцена ще прозвучат и смелите тонове на “Уестсайдска история” на Ленард Бърнстейн. Бродуейската любов преминава във филмовата драма на италианеца Джузепе Торнаторе - “Ново кино Парадизо”, чиято музика е написана от Енио Мориконе. “Танго” от Пиацола и още много любовни теми ще заплетат и разнищят любовните истории в зала “България”.

Има обаче едно нещо, което свързва всички участници в “Love Story” - любовта към музиката. Диригент на спектакъла е виртуозният Максим Ешкенази - идеен създател на програмите от семейство “Фортисимо”. Спектакълът се случва благодарение на Фондация “Америка за България” и в партньорство със Софийска филхармония.

Билети по 6 лв. се продават на касата на зала “България” и на www.ticketplus.bg.

Една жена си избира мъж с голямо бъдеще, а един мъж си избира жена с малко минало...

11. 05. 2013

ГЕОРГИ МЛАДЕНОВ, легендарен баскетболист
ЕВГЕНИЙ ДАЙНОВ, политолог
ЕМИЛ ХУМЧЕВ, член на НС на БСП
КЪНЧО СТОЙЧЕВ, социолог
ЛЮБОМИР СТОЙКОВ, моден експерт
МИРЕЛА ИВАНОВА, поетеса
МИА САНТОВА, тв журналистка
Доц. д-р РУМЕН ПАНДЕВ, ендокринен хирург
Проф. СТЕФАН ДРАГОСТИНОВ, композитор
НУША ГОЕВА, художничка

12. 05. 2013

АТАНАС МОЧУРОВ, поет, писател
ВЕНЕТА МАРКОВСКА, юрист
ВЛАДИМИР ПАНДЕВ, член на НС на БСП
ГАЛЯ ГЕОРГИЕВА-ЛОЗАНОВА, пресаташе на СОС
ДОНКА СОКОЛОВА, зам.-председател на УС на БАТА
ЕМИЛ ЧОЛАКОВ, синоптик
ИВАН СТРАНДЖЕВ, поет
Акад. ЛЮДМИЛ ХРИСТОСКОВ, учен-сеизмолог
Проф. д-р МЛАДЕН ГРИГОРОВ, дмн, кардиолог
СТЕФКА АНГЕЛОВА, издателка

МЛАДЕЖКИ СЪБОР „С БЪЛГАРИЯ В СЪРЦЕТО” В КАВАРНА

Дана РУСЕВА

Общобългарският младежки фолклорен събор “С България в сърцето 2013” осъществява своето своето 10-о юбилейно издание в Каварна. Организатори са общината и продуцентска къща “Пирина”, с подкрепата на Държавната агенция за българите в чужбина. На откритата сцена на централния площад вчера и днес се изявяват 500 българчета от чужбина и 1000 деца и младежи от България. В надпяванията и надиграванията в двата съборни дни участват представители на Молдова, Украйна, Румъния, Сърбия, Македония. Изпълненията на съставите и индивидуалните участници в дневните концерти оценява професионално жури с председател проф. Елена Огнянова. В концерта вчера се включиха и гостуващите народни певици Бинка Добрева и Таня Величкова. По традиция във финалната вечер днес ще пее Илия Луков, който ще представи новия си албум “С песните през вековете” и заедно с участниците в събора ще извие най-дългото хоро. Специален гост тази година е народният певец и композитор от Македония Ристо Краповски. Традиционното надиграване “Кръшна ръченица” между българските и гостуващите участници води Кирил Аспарухов. В програмата са включени още дефилета на участниците, ревю на народни носии и конкурс “Мис и Мистър Фолклор”.

Ким Уайлд зарадва феновете в Москва

Христо СЪБЕВ, Москва

Поп принцесата Ким Уайлд зарадва почитателите си в руската столица с нов албум и програма “Shaphots”. Ефектната блондинка представи на концерта си в “Крокус сити хол” хитове, превърнали се в класика за цяло поколение. Легендарната изпълнителка е наричана в Москва момиче-запалка - именно така е въздействала тя на публиката в пика на своята популярност през 80-те години на миналия век.

Една от най-успешните британски звезди вече над 3 десетилетия е в поп бизнеса и може да се похвали с 12 албума и 52 сингъла, продадени в тираж от 40 млн. екземпляра по цял свят. Преди това обаче за най-плодотворната година на Ким Уайлд се смята 1986-а. Тогава младата певица записва диска “Another Step”. Включената в него песен “The Supremes You Keep Me Hanging On” става втора в хит-парада на Англия и покорява върховете на чартовете в САЩ. Това осигурява на Ким 5-о място в списъка със 100-те най-добри британски певици на всички времена.

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

11

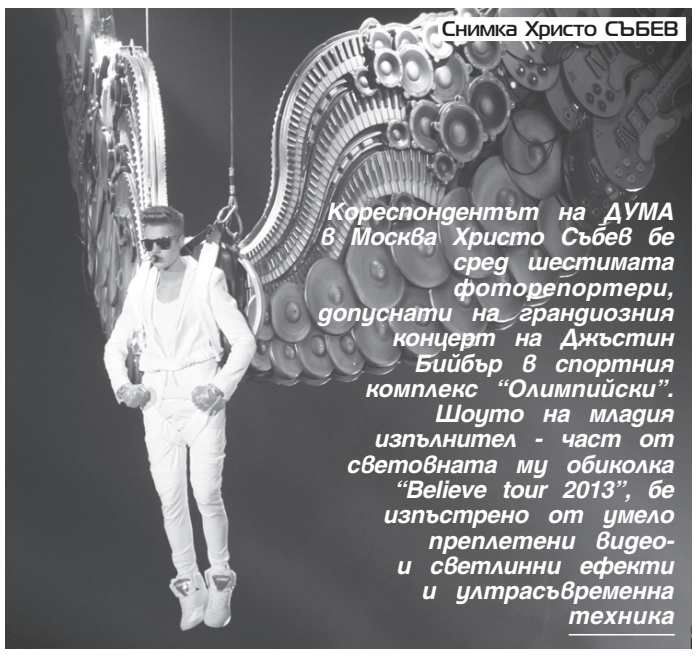
† Светла събота
Свети равноапостоли и славянобългарски просветители Кирил и Методий

На днешната Светла събота почитаме светите братя Кирил и Методий - първоапостоли и първоучители на почти всички славяни и техните ученици

12

† 2 Неделя след Пасха - Томина
Св. Епифаний Кипърски († 403). Св. патриарх Герман Цариградски († 740)

Св. апостол Тома е един от дванадесетте Христови ученици. След възкресението Си Спасителят се явил на учениците, но Тома не бил сред тях. Апостолите му казали: “Видяхме Господа”, но той не искал да им повярва, докато сам не Го види с очите си. Така св. Тома със своето неверие още повече утвърди сред християните вярата в Господ.

Кореспондентът на ДУМА в Москва Христо Събев бе сред шестимата фоторепортери, допуснати на грандиозния концерт на Джъстин Бийбър в спортния комплекс “Олимпийски”. Шоуто на младия изпълнител - част от световната му обиколка “Believe tour 2013”, бе изпъстрено от умело преплетени видео- и светлинни ефекти и ултрасъвременна техника

500 деца с изненади за „Рошавата котка”

Повече от 500 деца ще представят над 80 различни изпълнения по време на фестивала за театрално, музикално, танцово и изобразително изкуство “Рошавата котка”. За 11-и пореден път Ротаракт клуб Пловдив събира на една сцена малки и не толкова малки таланти от цялата страна. Участниците отново са подготвили интересни изненади във всеки от жанровете.

Фестивалът “Рошавата котка” ще се проведе днес и утре, 11 и 12 май, от 10 до 18 ч., в Драматичен театър - Пловдив. Програмата, както винаги, ще е разнообразна: от народни танци до джаз-балет, от класически изпълнения на пиано и народни песни до най-новите музикални хитове. Зрителите ще гледат постановки по български и чуждестранни произведения. Театралният жанр т.г. включва много разнообразни стилове, гарантирайки страхотен уикенд за малки и големи. Входът е свободен, за да могат жителите и гостите на Пловдив да се насладят на талантите на децата в различни области.

7-ГОДИШНАТА ДЪЩЕРЯ НА ТОМ КРУЗ ПУСКА СОБСТВЕНА МОДНА ЛИНИЯ

Сури - 7-годишната дъщеря на холивудския актьор Том Круз, пуска собствена модна линия, съобщи британският таблоид “Сън”. Стойността на сделката е 1,5 млн. паунда. Дрехите ще бъдат белязани с лейбъла “Сури”. Отрочето на Том Круз и актрисата Кейти Холмс често попада в списъка на най-стилно облечените деца на знаменитости. Облеклата от модната й линия ще бъдат пуснати първоначално в един магазин в Ню Йорк през есента. Ако проектът се окаже успешен, дрехите ще се появяват и на други места.

Булевард / суета

Скандалната „Евровизия“,

Верка Сердючка

"Litesound"

Еми

или шумотевица в ритъма на песните

58-ото издание на прочутото музикално събитие ще е на 14, 16 и 18 май в Малмьо, Швеция

Неенапразно международният конкурс “Евровизия”, както, всъщност, и повечето други проекти от този род, често е наричан скандален. Подобна репутация се дължи на факта, че почти всяка година на това песенно състезание между различни държави се случва по нещо, което разтърсва зрителите и почитателите на прочутата музикална надпревара и кара средствата за масова информация да й обръщат все по-голямо внимание. Нерядко и публикациите на самите журналисти стават повод за шумотевица на най-известния песенен фестивал. Общо взето, причините за скандали на “Евровизия” могат да бъдат разпределени в 4 групи. Сред най-коментираните е свързаната с

обявяването на резултатите

от гласуването за песента-победител. Един от най-любопитните казуси в историята на конкурса е от 1969 г., когато на финала бяха обявени за печелившите цели 4(!) държави - Франция, Нидерландия, Испания и Великобритания. Според официалните данни всички те получиха по 18 точки. И до днес обаче не стана ясно дали резултатите са свързани с фалшифициране или с обикновена (неволна) грешка. Факт е, че тази ситуация предизвика бойкот от страна на Финландия, Норвегия, Швеция и Португалия, които отказаха да участват в конкурса при следващото му провеждане.

Представителката на Армения на “Евровизия 2011” - Еми, се възмути от реда на изявите на сцената на конкурса, след което така и не успя да мине през ситото на полуфинала. А екипът и продуцентите на изпълнителката заявиха, че вотът е фалшифициран, понеже за певицата не са могли да дадат своя глас зрителите от повечето страни.

Всъщност, отношението на доста държави към различни аспекти от провеждането на “Евровизия” доста често се проявява в

бойкотирането на конкурса

Причините са най-различни. Представителите на Австрия през 1969 г. не се явяват на песенната надпревара в Мадрид, заради политическите разногласия между двете страни. Княжество Монако пък отказва през 1972 г. да стане домакин на конкурса, въпреки че печели това право като победител година по-рано. За аргумент на това решение бе посочен фактът, че органите, отговорни за организирането на “Евровизия” в страната, не са успели да подберат подходяща зала, в която да се състои музикалното състезание. Великобритания спасява положението, като се съгласява събитието да се проведе на Острова. От по-скорошните протести на конкурса най-достоен за отбелязване е миналогодишният. Преди самото начало на “Евровизия 2012”, която се проведе в Баку, от участие в надпреварата се отказва Армения. Мотивът на страната е свързан с “антиарменската политика, провеждана от Азербайджан”. Тази постъпка обаче струва доста солено на Армения, която трябваше да плати глоба на Европейския съюз за радио и телевизия в размер на 50% от сумата за участие в конкурса, плюс самата сума, задължителна за представителите на различни държави на “Евровизия”. И това - независимо от факта, че Армения всъщност не участва в конкурса.

Тази година същата стъпка е предприета от Турция. Решението за това представителите на южната ни съседка аргументират с мнението, че на “Евровизия” липсва равнопоставеност - страните от Голямата петица (Германия, Франция, Великобритания, Испания и Италия) са удостоени с правото да се явяват на финала, без да се борят за тази чест. Факт - често коментиран задкулисно от доста държави. Но основателите на конкурса не смятат да отменят тази “малка” привилегия.

Скандали, свързани с

политическите пристрастия

също не липсват на музикалната надпревара. По време на финала на “Евровизия 1964” на сцената изненадващо се появи човек с плакат, като по този начин изрази протестната си нагласа срещу Испания и Португалия. 10 години по-късно излъчването по радиото на песента на португалския участник в конкурса става таен сигнал за началото на военен преврат в страната. Вниманието на медиите бе приковано през 2007 г. към песента “Danzing” на украинския изпълнител Андрей Данилко. Изявяващият се под артистичния псевдоним Верка Сердючка бе обвинен от зрителите и журналистите, че вместо думите “Lasha Tumbai” в песента си е изпял на финала на конкурса “Russia Goodbye”.

Изглежда, никога няма да стихне и шумотевицата около предполагаемите или напълно реалните

нарушения на правилата

Хърватия бе лишена от 33% от гласовете, дадени за песента, представяща страната на “Евровизия” през 1999 г. Наказанието бе наложено, заради използването на плейбек с мъжкия беквокал. Това се смята за доста сериозно игнориране на законите на надпреварата, тъй като всички участници трябва да изпълняват конкурсните композиции напълно на живо. Скандал съпътства през 2010 г. и участието на украинската изпълнителка Алъоша. Авторите на изпятата от нея песен “To be Free” бяха обвинени в плагиатство. Това сполетя и още една певица - екзотичната Гайтана, която също представяше Украйна, но през 2012 г. Националният отбор на Беларус за “Евровизия 2012” пък се изпокара заради решението да се изпрати на песенната надпревара в Азербайджан Алъона Ланска - никому неизвестна, но доста атрактивна дама. На свой ред, пресата не пропусна да тиражира информацията, че зад амбициозната певица стои доста богат и изключително влиятелен покровител. В ситуацията трябваше да се намеси самият държавен глава на Беларус Александър Лукашенко. Свиканият от него специален съвет в крайна сметка смени Ланска с групата “Litesound”, която се класира на 16-о място от 18 възможни.

Броени дни остават до 58-ото издание на песенния конкурс “Евровизия”. И нищо чудно преди полуфиналите на 14 и 16 май, както и на големия финал на 18-и почитателите на музикалната надпревара да станат свидетели на още по-любопитни и запомнящи се скандали.

Страницата подготви Алъона НЕЙКОВА

ЕЛИЦА И СТОЯН СЪС ЗРЕЛИЩНА ПЪРВА РЕПЕТИЦИЯ

Българските представители на “Евровизия 2013” Елица и Стоян започнаха ударно серията си от изяви в Швеция. Нашите музиканти се изправиха пред първото си предизвикателство - дебютната им репетиция в “Малмьо Арена”. Стунджи и Тодорова бяха толкова динамични и атрактивни, че дори в известна степен затрудниха снимачния екип, който имаше нелеката задачата да запечата всичко интересно от изявата на българските изпълнители. За да не влиза звукът от здравите и силни удари по барабаните в микрофоните на Елица и вокалистките, се наложи инструментите да бъдат заглушени непосредствено преди репетицията.

Елица и Стоян представиха песента си “Само шампиони” на фона на атрактивни червени и сини графики. Тодорова бе облечена с червено-бяло сако, наподобяващо гвардейска униформа. Стунджи пък носеше изцяло черен костюм с червен пояс. Двамата бяха придружени на сцената от 3 беквокалистки от формацията на проф. Стефан Драгостинов - “Драгостин фолк”, които добавиха към песента особена българска самобитност. Нашите музиканти не изневериха на себе си и предложиха атрактивно дръм шоу, като използваха светещи палки върху композицията от барабани “Космическо дърво”.

На първата репетиция на Елица и Стунджи в Малмьо на сцената излезе и шести човек - хип-хоп изпълнителят Венци Чанов, който обаче бе в нетипична роля. Той се превъплъти в образа на гайдар, а в края на песента претърпя тотална метаморфоза и се превърна в кукер, който придружава Елица и Стоян в последните им крачки на сцената преди края на песента. Това предизвика сериозен интерес от страна на журналистите, следящи всяка стъпка на музикантите. По-късно Елица поясни пред тях какво представляват кукерите и разказа за тяхната мисия да прогонват всякакви несгоди от хорските домове. Българите над два часа отговаряха на въпроси на 12 телевизии и други европейски медии.

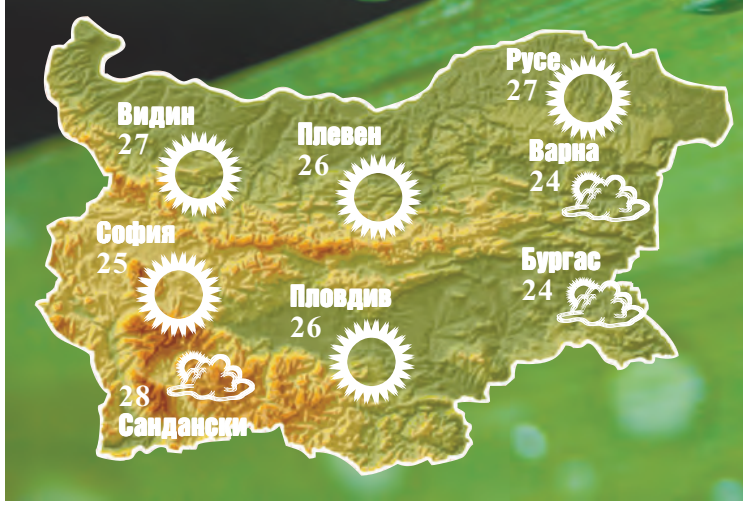

“Изключително съм щастлива! Сбъдна се моя мечта! Преди 6 години си помечтах да дойдем отново тук, да извадим шпаги и да премерим сили с останалите европейски държави. Мисля, че силата е с нас”, заяви Елица. Стунджи също беше доволен и изрази своите впечатления от организацията на конкурса: “За мен беше удоволствие да наблюдавам как всички си вършат точно работата - като пчелички, без да коментират и обсъждат. Всичко беше перфектно.”

ТВ ПРОГРАМАТА

справочник

ВРЕМЕТО

Над страната ще бъде слънчево и почти тихо. Привечер и до полунощ в крайните югозападни райони ще има временни увеличения на облачността и на отделни места в планините ще превали. Минималните температури ще бъдат между 8° и 13°, в София 11°. Максималните температури ще бъдат между 23° и 28°, в София 25°. Над планините ще бъде слънчево. Привечер и до полунощ над масивите в Югозападна България ще има временни увеличения на облачността и на отделни места е възможно да превали краткотраен дъжд. Ще духа слаб вятър от източната четвърт. По Черноморието ще е предимно слънчево. Ще духа до умерен североизточен вятър. Температурата на морската вода е 18-19. Вълнението на морето ще бъде 2-3 бала.

Изгледи за

12
максимални
22°/26°

13
максимални
21°/28°

Утре над Източна България ще се задържи предимно слънчево. Над Западна и Централна около и след обяд ще се развие купесто-дъждовна облачност, на места ще превали и прегърми. В понеделник краткотрайни валежи и гръмотевици ще има на много места в страната. Ще духа слаб до умерен северозападен вятър.

ДУМА
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издател „ДУМА 2008” ЕООД
Николай Малинов

Русия и България — Монд дипломатик — СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Павлета Давидова - 215; Ралица Николова - 230; Юлия Кулинска - 215

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Алберт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229; Милена Николова

ЧЕТИВО: **Борис Данков** - завеждащ отдел, редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Марета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200; 226, факс - 975-26-04

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207

ДИЗАЙН: Велислава Хубавий - 201

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg, Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** „Нюзпринт” ЕООД, 1113 София, ул. „Тинтява” 100; **“Национална агенция разпространение - АД”** - 02/962-23-23; **“Национална дистрибуция” ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Румяна Кирилова - 208, 203; **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

БНТ 1

06.25 Днес и утре/п/
06.55 Денят отблизо: Зелената линейка/п/
08.00 Разказвачът - / 5 епизод/
08.30 Без багаж - туристическо реалити
09.00 Животът и други неща - съботно ток шоу с водещи Асен и Сибина Григорови
11.00 Денят отблизо с Мира - съботно ток шоу с водеща Мира Добрева
12.00 По света и у нас
12.30 Бразди - предаване за земеделие
13.00 Иде нашенската музика - фолклорно шоу с водещи Даниел Спасов и Милен Иванов
14.00 Малки истории
15.00 Студио „Футбол“
15.30 Футбол: „Лудогорец“ - „Славия“, среща от първенството на „А“ПФГ - пряко предаване от Разград
17.30 Вяра и общество с Горан Благоев - предаване за религия и култура, с пряко включване от Йерусалим
18.45 Умно село: „Бейби Блус и рокендрол“ /Иван Лечев/
19.45 Лека нощ, деца!: Чудовища и пирати
20.00 По света и у нас
20.45 Шоуто на Канала
21.45 Сега и завинаги - игрален филм /САЩ, 1994г./
23.40 По света и у нас
23.50 Евровизия 2013 - клипове на песните
23.55 Трето полувреме
00.45 Черно слънце - игрален филм /копродукция, 2007г./

bTV

06.00 „Светът на Куест“ - детски сериал
06.30 „Супермен“ - детски сериал
07.30 „Любов извън закона“ - сериал, еп. 119, 120
08.30 „Кухнята на Звездев“ - кулинарно предаване
09.00 „Тази събота“ - актуално предаване с водещ Лора Крумова
11.00 „Модерно“ - токшоу с водещ Радост Драганова
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Най-смешните животни и хора на планетата“ - комедийно предаване
13.00 „Клетниците“ - Драма, Романтичен, Франция, 2000 г.
15.30 „Предградие“ - сериал, еп. 9
16.00 „Cool T“ - лайфстайл предаване с водещ Петя Дикова
17.30 „Хрътките“ - публицистично предаване с водещ Миролюба Бенатова
19.00 bTV Новините
19.30 bTV Репортерите
20.00 „Предай нататък“ - риалити проект с водещ Наталия Симеонова
22.00 bTV Новините
22.30 „Аламинут“ - комедийно предаване
23.00 „Честна игра“ - Трилър, Екшън, САЩ, 1995 г.
00.50 „Мъжете не напускат“ - Драма, САЩ, 1990 г.
03.00 „Мързеливците“ - сериал, еп. 11, 12

NOVA TELEVISION

06.00 „Гостите на „Здравей, България“ - предаване на НТВ
07.00 „Иконостас“
07.30 „Агро пари“ - програма за развитие на селските райони
08.00 „Събуди се...“ - предаване на НТВ
09.00 „На светло“ с Люба Кулезич
11.00 „Съдебен спор“ - предаване на НТВ
12.00 „Какво искат жените“ - забавно предаване на НТВ
13.50 „Здрав разум“ - с уч. на Джоузеф Лорънс, Андрю Лорънс, Сюзън Уолтърс,
15.40 „Елена от Троя“ - първа част, с уч.на Сиена Гилори, Матю Марсден, Руфъс Сюъл и др.
17.20 „Елена от Троя“ - втора част, с уч.на Сиена Гилори, Матю Марсден, Руфъс Сюъл и др.
19.00 Новините на Нова - централна емисия
19.30 НАЦИОНАЛНА ЛОТАРИЯ
20.00 „Бързи и яростни 2“- с уч. на Коул Хаузър, Пол Уокър, Тайрийз Гибсън, Ева Мендес и др.
22.10 „Горещо“ - телевизионен таблоид с Венета Райкова
23.10 „Елизабеттаун“ - с уч. на Алек Болдуин и др.
01.30 „Ритъм и трус“ -с уч. на Винг Реймс и др.

БНТ 2

05.00 Новини
05.10 „Марина Влади. „Сама носех бебите си...“
07.20 „Свири, хармонико любима!“
08.00 „Умници“
08.45 „Проповедта на пастира“
09.00 Новини
09.15 „Вкусно“
09.45 „Смешарики. Новите приключения“
10.00 „Идеалният ремонт“
11.00 Новини
11.15 „Абракадабра“
13.05 „Александър Домогаров. Изповедта на един самотен мъж“
14.00 Новини
14.15 Игрален филм: „Бяла нощ, нежна нощ“
16.05 „Кланът: Свой сред хищници“
17.00 Вечерни новини
17.15 „Отгатни мелодията“
17.50 „ДОстояние на РЕпубликата: Анна Герман“
20.00 Време
20.20 „Тази вечер“ с Андрей Малахов
21.55 „Yesterday live“
22.55 Игрален филм: „Кръстопът“
00.45 Игрален филм: „Таборът отива към небето“
02.25 Игрален филм: „Вечерен лабиринт“
03.35 „Полето на чудесата“. Празнично издание

ОВЕН

С подходящи аргументи и с приветливо поведение ще впечатлявате аудиторията, без да се натоварвате емоционално.

21 март - 20 април

РАК

Ще реализирате своя идея, която обмисляте от много време. Поискайте увеличение на заплатата.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Ще напреднете побързо. Съдбата ще ви подаде ръка и в съдружие с подходящите хора, ще подготвите бъдещи начинания.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Затруднения могат да повишат напрежението около вас. Не се поддавайте на провокации, работете за истината.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Благодарение на добрите си делови и бизнес-взаимоотношения ще се радвате на добър прием и ще печелите преднина.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Събитията ще благоприятстват връзката ви с човек, който има добро отношение към вас. Лесно ще отговорите на очакванията.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Благодарение на труда си ще подобрите финансите си. Не отлагайте решенията, от които зависи бъдещето ви.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Ще се мобилизирате и ще приключите навреме с онези задачи, които не търпят закъснение, като не изоставате и с текущите си.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Обмисляйте добре какво говорите и правите, за да не изпаднете в зависимост от нечии користни интереси.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Интересно предложение ще ви заинтригува, но не бързайте да го споделяте, преди да се реализира.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

Имайте позитивно отношение към събитията и ще ви бъде полесно да се справите с възникващите затруднения.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

Промените около вас ще засегнат най-вече професионалната сфера. Възможни са изненади в личния живот.

20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

EUR	USD	GBP	CHF
1.95583	1.49780	2.85627	1.26780

Губиврeме

ПОВДИГАТЕЛНИ МЕХАНИЗМИ
ПАРИЧЕН АВАНС

СТИЛ В ПОП-МУЗИКАТА
ЛИНИЯ, УСПОРЕДНА НА ЕКВАТОРА

НАШ РЕВОЛЮЦИОНЕР И ПОЕТ-"НА ПРОЩАВАНЕ" ШВЕЙЦАРСКИ ФИЗИКО-ХИМИК

ЛЮБИМЕЦ
ТЕЛЕФОНЕН ПОВИК
ЗАПАДНОСЕМИТСКА БОГИНЯ НА ЛОВА

ЧАСТ ОТ ОБУВКА

ВИД КОНСКИ ХОД
СРЕДНОВЕКОВЕН ВЕТРОХОД
ЧАСТ ОТ КАРУЦА

ПРЕДПАЗНО ПЕРИЛО
ХАПЛИВО НАСЕКОМО

КОРАБ, ПОТЪНАЛ ПРЕЗ 1912 Г.

БАНКОВО ВЛОЖЕНИЕ
СТРОИТЕЛЕН МАТЕРИАЛ

БОИ
ВИД ИГРА НА КАРТИ

ГРАД ВЪВ ФРАНЦИЯ
ГРАД В ХАБАРОВСКИ КРАЙ НА РУСИЯ

КЪШЕЙ ХЛЯБ
КАУЧУКОВА ОБУВКА

ВЕРЕН НА БОГА ЧОВЕК
ПОСТИЛКА

ЛАТВИЙСКИ ПИСАТЕЛ
ТЕСНОНОСА МАЙМУНА

ГЛАВАТА НА ВСИЧКИ КАТОЛИЦИ
МУЗ. ТВОРБА ЗА ДЕВЕТ ИНСТРУМЕНТА

ДЕСПОТ
ИНДИЙСКИ ПИСАТЕЛ

ФРЕНСКИ ФУТБОЛЕН ТИМ
НАЛЯГАНЕ

СОЛ НА СИЛИЦИЕВАТА КИСЕЛИНА

ШВЕЙЦАРСКИ ФИЛМ
НАША ПОП-ФОЛКПЕВИЦА

ПАРИЧНА ЕДИНИЦА В КОСТА РИКА
СТОЛИЦАТА НА ЕСТОНИЯ

ПЕСЕН НА Л. ИВАНОВА
ВИД ЛОВДЖИЙСКО КУЧЕ

ОСМАНСКО ПОЛИЦЕЙСТВО
РЕКА В БЕЛАРУС, ЛИТВА И РУСИЯ

ЧЛЕН НА РОКГРУПА "ЩУРЦИТЕ"

РАЗМАХ

СТАРИ РУСКИ РЕВОЛВЕРИ
ДОМАШНА ДРЕХА

ШЕПНЕНЕ
НАШ ТРЕНЬОР ПО БОКС

ЛЮБИТЕЛ НА МОТОРИ

ПРАТКА
НАШ ПИСАТЕЛ-"ИЛИНДЕН"

БРАДВА
ПОРЕДНО ЧИСЛО

ФРЕНСКА КИНОАКТРИСА- „АНА"
ДВОРЕЦ

НЕМСКИ МАТЕМАТИК
ЧАСТ ОТ КВИТАНЦИЯ КЪМ КОЧАНА

ВОЙСКОВИ ПОДРАЗДЕЛЕНИЯ
ФОЛИО

Г-Й В ДРАМАТА "КАЗАЛАРСКАТА ЦАРИЦА" ОТ ВАЗОВ
ХИМ.ЕЛЕМЕНТ-БЯЛ КОВЪК МЕТАЛ

НЕМСКИ КОСМОНАВТ
КРЪВОДАРИТЕЛ

СПЪТНИК

ПСЕВД. НА ДИМИТЪР ПОЛЯНОВ
ФАБРИЧНО ПАМУЧНО ПЛАТНО

ЧОВЕК, ВОДЕЩ ЧЕРГАРСКИ ЖИВОТ
ДРЕВНА СТЕНОБОЙНА МАШИНА

БОЕН ГАЗ
ТУРСКИ ПИСАТЕЛ-САТИРИК

ПРОЧУТ АРЖЕНТИНСКИ ФУТБОЛИСТ
ЖЕЛЯЗНА РУДА

БРОЯЧ ПРИ ТОВАРО-РАЗТОВАРНА РАБОТА НА КОРАБ

МЕТАЛНА ЖИЦА

ГЛАСЕН ЗВУК
МЕТАЛНА ПЛАСТИНА

ЕСТОНСКИ ПИСАТЕЛ
ТЕГЛО НА ОПАКОВКА НА СТОКА

ЯПОНСКИ СПЕЦИАЛИСТ ПО ЕНЕРГЕТИКА И ПЕДАГОГ

КОРЕМОНОГО МЕКОТЕЛО ЖИВОТНО
НЕМСКИ БИОХИМИК

РЕЧНА РИБА
ВЪДИЧАР

РУСКИ КОМПОЗИТОР
ПРЕДЕЛНА ГРАНИЦА

БЪЛГАРСКИ ПОЕТ-„АРЕНА"
РЕКА В ИТАЛИЯ

ПЛАНИНА В БЪЛГАРИЯ
ГРАД В ЕГИПЕТ

ВИД МАГМЕНА СКАЛА
ГОРСКИ ХИЩНИК

СРЪБСКО СПИСАНИЕ
ПОРТУГАЛСКА АВИОКОМПАНИЯ

КРАЙ НА ПЛАТ
БАЛЕТИСТКИ

СИГНАЛ ЗА ТРЕВОГА

МАЛОАЗИАТСКА БОГИНЯ НА МАЙЧИНСТВОТО
РЕКА ВЪВ ВИЕТНАМ

РИД В РОДОПИТЕ

РЕЧНО НАСЛАГВАНЕ

СТАРА РАБОТИЛНИЦА ЗА СЕЧЕНЕ НА МОНЕТИ

РЕЧНИК: Венет, "Екат", Рал, Тала, Талиман, Танака, ТАП.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: АВТОМОБИЛ - ИОС - ДЕТЕ - ЧАД - ГЕРЕК - ТОДОРОВО - БОР - ЛАВ - РОПОТАМО - СИВ - ВО - ИД - МЕРИЛО - АМИЕ - ИЛЕЛ - ОМИР - ИВА - ПРЕРАЗКАЗ.
ОТВЕСНО: АВИАТОРИ - МОР - ТОДОРОВ - ИМЕ - КОС - МЕИР - ГОЛОВЕ - РА - МОДЕРАТОРИ - БЕРОВА - ИЛИК - МИТЕВ - МИЛЕВА - ЛЕКОВОДОЛАЗ.

ХАОС
ВОДОРАВНО: ВЕТИРИНАР - ЛОПАТАРИ - ДЕБЕЛОМЕР - МОЛИВ - ЛЕГ - КЕБ - ХАР - ДАРО - КАНАДЕЦ - СОЛАНО - НИНО КИРОВ - ЦЕВ - МОДЕ - КИТОЛОВЕЦ.
ОТВЕСНО: ТЕЛЕМЕХАНИЦИ - ТОБОГАНТ - НЕТ - ПЕПЕЛ - РАСОВО - РАЛИН - ДОК - КИТОВ - ДЕЛИМО - НАМ - КАЦАРОВ - БАРЕТЕР - НОДЕ - РИР - БОРОВЕЦ.

КОМБИНАЦИЯ
ВОДОРАВНО: 1.КОМПОТ. 5.ЕПИТЕТ. 10.ААР. 11.КНОРЕ. 12.КОРУНД. 15.СТЕНОП. 17.ЕЛЕН. 18.АЛЕИ. 20.ОПА. 21.РИК. 22.КРАН. 23.ТРАЛ. 24.ОЛАР. 25.ТРИКО. 27.ПЛИК. 28.ТРИО. 29.ЕКРАН. 31. ИРАК. 33.АЛОВ. 34.ЕЛЕК. 35.ТОК. 37.ЛОС. 38.ИТАЛ. 39.АЕРО. 40.ИСТИНИ. 42.ИСКРЕЦ. 44. ОСТЕН. 45.ИРО. 46.ТАРТАН. 47.УГАРОВ.
ОТВЕСНО: 1.КУКЕР. 2.МАРЕК. 3.ПАУН. 4.ОРН. 5.ЕНСЕН. 6.ПОТИ. 7.ИРЕ. 8.ТЕНОРИО. 9.ТОПАЛОВ. 13.ОЛИВ. 14.ДАРАК. 16.ОПАК. 19.ЛАР. 22.КЛИН. 23.ТРИК. 24.ОЛАВ. 25.ТРАК. 26.РЕАЛИСТ 27.ПРОСТОР. 28.ТРЕЛИ. 30.КЛОС. 31.ИЛА. 32.МОРЕ. 34.ЕТИЕН. 35.ТЕРОР. 36.КОЦЕВ. 38.ИНТА. 39.АКРА. 41.ИСТ. 43.СИГ.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

Губиврeме

ПРОЗВИЩЕ НА АМЕРИКАНЦИТЕ
ИМЕНАТА НА НАША ТВ РЕЖИСЬОРКА
ПЛАВАТЕЛЕН СЪД
ЧОВЕК, ЗАПОЧВАЩ НОВА РАБОТА
СКЛАД В ЖИЛИЩЕ
ПОЛСКИ ОБЩЕСТВЕНИК /1893-1944/
ПАРТИЯ ИГРА НА ТЕНИС
ПРОЗВИЩЕ НА ФУТБОЛИСТА ЧАВДАР ЯНКОВ
БЯГАНЕ НА 42 195 МЕТРА
КОВЪК МЕТАЛ
СТАРОЕВРЕЙСКА БУКВА
ЗЕМЕДЕЛСКА ОБРАБОТКА НА ПОЧВАТА
ДОЛ
ЦЯР
ЛИСТЧЕ ЗА СПОРТ-ТОТО
ФИЛОСОФСКО ПОНЯТИЕ
БЪЛГАРСКИ ИСТОРИК
ТРОТИНЕТКИ
РУСКИ ИЗСЛЕДОВАТЕЛ НА АРКТИКА
ГРАД В МАРОКО
РИБАТА ЛИН
АРМЕНСКА ФИРМА ЗА ЕЛ. ДВИГАТЕЛИ
ГРАД В ИНДИЯ
ИМЕНАТА НА НАША АКТРИСА
ДЪРЖАВА В АЗИЯ
ПАМУЧНА ТЪКАН
ЦЪРКОВНО ПРАВИЛО
ЗАДНАТА ЧАСТ НА ГЛАВАТА
НЕМСКИ ПИСАТЕЛ
ЗАЛИВ ВЪВ ВИЕТНАМ
ГЕРОИНЯ В ЕДНОИМ. ТУРСКИ СЕРИАЛ
СТАРА СЕЛСКА ДРЕХА
ЯЗОВИР В РИЛА
ВОДЕН БОЗАЙНИК
ГЕРОЙ В ДРАМАТА “НАД ЗИДА” ОТ АНА КАРИМА
ИНДИЙСКИ ПИСАТЕЛ-“БУНТОВНИКЪТ ГОРА”
ДРЕВНОРИМСКИ ПЪЛКОВОДЕЦ
ВОЕНЕН ДАНЪК В ТУРЦИЯ /ОСТ./
КУРОРТ В БУРГАСКО
ПРАТЕНИК НА ПАПАТА
ПАРИЧНИ УЧРЕЖДЕНИЯ
НАША ТУРИСТИЧЕСКА АГЕНЦИЯ
УВЕСЕЛЕНИЕ
ЗЕМЕКОПНА МАШИНА
ВЛАКНОДАЙНО РАСТЕНИЕ
ГЕРОИНЯ В ЕДНОИМ. РОМАН ОТ ЕМИЛ ЗОЛА
ФРЕНСКИ КОМПОЗИТОР-ОП. “ЛАКМЕ”
ГЕОМЕТРИЧНА ФИГУРА
СТРУННИ МУЗ. ИНСТРУМЕНТИ
НАШ ФУТБОЛЕН ТРЕНЬОР
ГРАД В БРАЗИЛИЯ
РУСКИ ЦИГУЛАР
БОЗАЙНИК, ПОДОБЕН НА РИС
ЧАСТ ОТ РАСТЕНИЕ
АВСТРИЙСКИ КОМПОЗИТОР
НАЧАЛО НА СЪСТЕЗАНИЕ
СЛАДКАРСКО ИЗДЕЛИЕ
РЕКА В АФРИКА
ВРЪХ В АФГАНИСТАН
ЧИСЛО
ЗИМЕН СПОРТ
ПЛОДОВА ТЕЧНОСТ
ИНФЕКЦИОЗНА БОЛЕСТ
ВИД ШАРАНОВА РИБА
МЕБЕЛ ЗА СЯДАНЕ
ОСНОВИ НА ГРУПА МЕТАЛИ
РЕЧНО НАСЛАГВАНЕ
КЕХЛИБАР
ВРЕДИТЕЛИ ПО ЗЪРНОТО
ЕТАП, СТАДИЙ
ПРЕДИШНО ИМЕ НА БУРГАСКОТО ЕЗЕРО
БРИТАНСКИ ПИСАТЕЛ-“ПУЛС”
МЪРША
ХУМОРИСТИЧНА ТВОРБА
ЕДИН ОТ МАРШАЛОВИТЕ ОСТРОВИ В ТИХИЯ ОКЕАН
ЧАСТ ОТ ЕЛ. МОТОР
УХАЖВАНЕ
ГЛИНЕСТИ ПУСТИННИ УЧАСТЪЦИ
СИНИ НЕБЕСНИ ПРОСТОРИ
СЪД ЗА ГРЕБАНЕ НА ВОДА В БАНЯ
РУСКИ ТЕАТРАЛЕН ХУДОЖНИК
УРЕД ЗА ЛОКАЦИЯ
ГРАД В МАВРИТАНИЯ
СЪЮЗ НА ИЗНОСИТЕЛКИТЕ НА ПЕТРОЛ
СЪД ЗА ВАРЕНЕ НА РАКИЯ
Г-Я В “ПОД ИГОТО” ОТ ИВ.ВАЗОВ
БЪЛГАРСКИ ЦАР
СТИХОТВОРЕНИЕ ОТ ИВ.ВАЗОВ
БЪЛГ. КНЯГИНЯ, ВЪЗПЯТА В НАРОДНИТЕ ПЕСНИ
СКАЛИСТ НОС В АНТАРКТИДА
ХОРА С ПУРИТАНСКИ НРАВИ
ЗАМРЪЗНАЛА ВОДА
СУЛТАНСКИ УКАЗ
ИТАЛИАНСКИ ПИСАТЕЛ-“ПРИКЛЮЧЕНИЯТА НА ЧИПОЛИНО”
БЪЛГАРСКИ ШАХМАТИСТ
ЗАКОПЧАЛКА НА КОЛАН/МН.Ч./
СБЛЪСЪЦИ

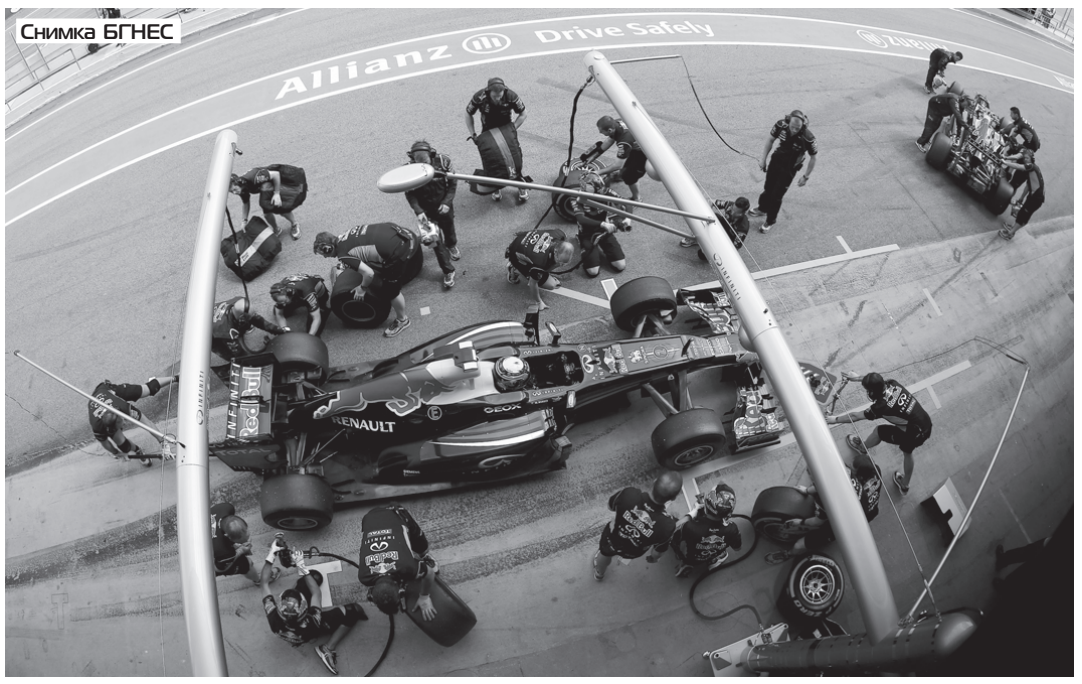
РЕЧНИК: Вечорек, Ираде, Каракал, “Макор”, Ратак.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

Спорт

НОВИЯТ СЕЗОН В „А” ГРУПА ЗАПОЧВА ПРЕЗ ЮЛИ

Новият сезон в “А” група ще започне в началото на юли. Това е идея на президента на БФС Бориславе Михайлов, но в централата очакват писменото становище на всички клубове. В шампионата ще се състезават вече 14 отбора, след като този сезон изпадат последните 4, а от “Б” група ще се класират само първите 2. Клубовете трябва да дадат мнението си за начина, по който искат да се изиграе първенството 2013/2014. По традиция отборите от елитната ни група започваха битките помежду си в началото на август. Сега инициативата на Боби Михайлов е на дискусия да бъде подложен вариантът първи кръг да е още в началото на юли, за да се използват топлото време и хубавите терени, като се отчита и фактът, че вече доста стадиони разполагат с осветление. Това позволява мачовете да се играят по-късно и при приемливи температури, съобщиха от БФС.

Механици от Ред Бул сменят гумите на 3-кратния световен шампион Себастиан Фетел по време на втората свободна тренировка на пистата “Каталуня” край Барселона, в която лидерът през сезона даде най-добро време. Днес е квалификацията, а утре стартът за Гран при на Испания, V кръг от сезона

Стилиян в Залата на славата на Астън Вила

Ламбърт иска „златното сърце” в щаба си

Стилиян Петров ще бъде приет в Залата на славата на Астън Вила. Той ще бъде нареден до 12 легенди на клуба. Почетната зала на “виланите” беше създадена през 2006 г. До момента в Залата на славата на английския клуб са приети легендите Гордън Кауънс, Ерик Хютън, Брайън Литъл, Денис Мортимър, Рон Саундърс, Питър Уит, Пол Макграт, Питър Макпарланд, Чарли Ейткин, Уилям Макгрегър, Джордж Рамзи и Били Уокър. Решението за добавянето на Стилиян Петров в този списък беше взето след големия брой молби, постъпили от феновете на тима. Стенли игра за Астън Вила от 2006 г. до март 2012 г., когато публично обяви, че страда от остра форма на левкемия.

Мениджърът на Астън Вила Пол Ламбърт иска да привлече в щаба си отказалия се от футбола Стилиян Петров. Капитанът на Вила и на България, който бе диагностициран с левкемия през март 2012 г., потвърди пенсионирането си като футболист, за да се концентрира върху развиването на фондацията си за борба с болестта. Петров ще бъде поканен на терена на “Вила Парк” днес, за да поведе обиколката на уважение, които играчите на тима и семействата им ще направят след последния домакински мач срещу Челси. Ламбърт обаче се надява това да не е последният път, в който вижда Стилиян. Мениджърът се срещна със собственика Ранди Лърнър в четвъртък, за да обсъди бъдещите планове на тима и евентуалната роля на Петров в клубната академия. “Имам нещо наум за треньорство, искам да говоря с него за това. Не съм сигурен дали ще бъде на пълен работен ден или почасово. Вратата винаги е отворена за него и това няма нищо общо с някакви сантиментални причини”, сподели приятелят на Стенли от времената им в Селтик. “Най-важното нещо е, че оцеля след тази ужасна болест. Не можете да си представите през какво минават хората с такива проблеми. Радвам се най-много, че е жив. Фактът, че ще дойде на терена в събота, е невероятен. Ще бъде страхотно. Подкрепата за него, включително 19-ата минута, е невероятна не само от нашите фенове, но и от такива на други клубове, както и техните щабове. Всеки е зад инициативата и ще бъде много емоционален ден за всички ни. Голям удар е да ми липсва такъв играч. Да се опитваш да замениш фантастичен футболист като него е толкова трудно, но той е страхотен човек. Има златно сърце. Познавам го, откакто бе на 19 години. Играх с него 9 години и той е фантастичен характер. Каквото и да избере в бъдещето, му пожелаваме всичко най-добро”, каза още Ламбърт.

Президентът на Футболната асоциация на Англия Дейвид Бърнстейн отдаде дължимото на Петров. “От името на ФА бих искал да отдам дължимото на Стилиян Петров след неговото отказване и отново да повторя нашата подкрепа, тъй като той продължава да се лекува от акутна левкимия. Като играч за клуба и страната си той бе страхотен посланик на играта и съм сигурен, че футболното семейство ще продължи да показва своето приятелство и подкрепа за Стилиян. Новината, че той иска да основе фондация да помага на други в борбата им с рака, е доказателство за неговия характер. Сигурен съм, че фондацията ще има голям успех. Нашите мисли във ФА остават със Стилиян и неговото семейство”, заяви Бърнстейн.

Бившият английски национал и създател на фондация, която събира средства за борбата с рака, Джеф Томас заяви, че Стилиян Петров заслужава доживотна работа в Астън Вила.

Мениджърът на Селтик, Нийл Ленън, също бе сред първите коментирали новината за оттеглянето от футбола на капитана на Астън Вила Стилиян Петров. Ленън игра шест сезона заедно с Петров в Селтик, спечелвайки 4 титли на Шотландия. “Очевидно е много тъжно, че Стилиян обяви оттеглянето си от футбола. Той беше чудесен играч със страхотна кариера в Селтик и Астън Вила. За мен беше удоволствие да играя редом до такъв велик футболист, но се чувствам още по-голям късметлия, че мога да го нарека мой приятел”, каза Ленън.

Звездата на Манчестър Юнайтед Уейн Рууни пък допълни: “Много късмет пожелавам на Стилиян Петров, който се оттегли от футбола след дългата си битка с левкемията”.

ЛУДОГОРЕЦ ПОЛУЧАВА СЕРТИФИКАТ ЗА КАЧЕСТВО

ПФК Лудогорец ще получи официално сертификата на системата за управление на качество по стандарта ISO 9001:2008 на церемония днес в 13,00 ч. на клубната база “Гнездо на орли”. Одитът бе извършен от “СЖС България” ЕООД. Лично управителят на сертификационната организация Димитър Марикин ще връчи на президента на клуба Александър Александров и изпълнителния директор Ангел Петричев удостоверението, което гарантира, че клубът се управлява в съответствие с най-добрите европейски практики. Сертифицирането по ISO 9001:2008 е в изпълнение на дългосрочната стратегия на мениджмънта на ПФК Лудогорец за следването на международно признати стандарти за управление на качеството. Старши треньорът на Лудогорец Ивайло Петев пък обяви домакинския мач срещу Славия като един от най-важните за шампионите до края на сезона. Двубоят е от 15.30 ч. днес и ще бъде предаван по БНТ 1. “Очаквам Славия да играят по начина, по който е казал техния президент. За мен е от значение как ще изглежда Лудогорец. Последните игри показахме, че забравихме момента с кризата. Според мен Славия ще играе за премии, но това не е от значение. Това са нормални неща и няма нищо незаконно. Ние, когато играем както искам, печелим”, каза Петев.

АБОНДАНЦА ОБЯВИ СЪСТАВА ЗА ЕВРОПЕЙСКАТА КУПА

Селекционерът на националния женски тим Марчело Абонданца обяви разширения състав на отбора за предстоящите срещи за Европейската лига. Лагерът ще започне на 14 май (вторник) в Двореца на културата и спорта в град Варна. Единствените нови имена в тима в сравнение с миналата година са либерото на ЦСКА Патрисия Йончева, която изигра страхотен сезон и бе в основата на силното посрещане на шампионките, и либерото на Марица Жана Тодорова. Извън сметката остана контузената Ева Янева. Прави впечатление и поредното доверие, което получават две от най-талантливите ни волейболистки - Гергана Димитрова и Мира Тодорова, които в момента играят за девическия национален отбор в световните квалификации в Самоков.

Избраничките на Абонданца: разпределители: Диана Ненова, Лора Китипова, Цветелина Николова**; крайни нападатели:** Елица Василева, Добриана Рабаджиева, Мария Каракашева, Десислава Николова, Гергана Димитрова, Емилия Николова**; централни блокировачи:** Страшимира Филипова, Цветелина Заркова, Христина Русева, Габриела Коева, Мира Тодорова**; либера:** Мария Филипова, Ивелина Монова, Патрисия Йончева, Жана Тодорова.

гледайте

ФУТБОЛ

ДНЕС

БНТ1

15.30 Лудогорец - Славия

ТВ 7

20.00 ЦСКА - Черно море

ДИЕМА

14.30 Астън Вила - Челси финал за ФА Къп

19.00 Манчестър Сити - Уигън

НЮЗ7

21.45 Ювентус - Каляри

ТВ+

19.00 Валядолид - Депортиво

21.00 Осасуна - Хетафе

23.00 Еспаньол - Реал Мадрид

Европейско първенство за юноши до 17 г.

ЕВРОСПОРТ

13.00 Австрия - Швеция

19.45 Швеция - Словакия

20.30 Италия - Русия

РИНГ БГ

23.10 Нюелс Олд Бойс - Годой Крус

кратки

Вальо Илиев обмисля завръщане в ЦСКА

Бившият защитник на ЦСКА Валентин Илиев заяви, че за него ще е сбъдната мечта да се върне при “червените”. “На този въпрос колкото пъти да ме питат, винаги ще отговарям по един и същи начин. За мен завръщането в ЦСКА ще е сбъдната мечта. Едва се върнах в България и още е рано да се каже как ще се развият нещата. Още не съм изчистил отношенията си с Волин”, обяви Илиев.

Йол решава за Манолев в края на сезона

Фулъм вероятно ще предложи постоянен договор на българския национал Станислав Манолев. За това намекна мениджърът на тима Мартин Йол. Бившият играч на Литекс е под наем при лондончани от ПСВ Айндховен до края на сезона, но в договора му има клауза за откупуване. Досега той е изиграл 5 мача с екипа на Фулъм. “Искам да ги държа на тръни. Имам Заша Рийтер, но Манолев бе много добра алтернатива. Ще ги държа вдъхновени и мотивирани до края на сезона и тогава ще говорим и ще решим бъдещето им”, призна Йол.

3 1 8

5

ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №37

6 от 49

I ТЕГЛЕНЕ

I гр. (6) няма
II гр. (5) 8 по 3956,80 лв.
III гр. (4) 424 по 74,70 лв.
IV гр. (3) 9673 по 4,60 лв.
ДЖАКПОТ 523 217,94 лв.

II ТЕГЛЕНЕ

I гр. (6) няма
ДЖАКПОТ: 617 505,85 лв.

6 от 42

I гр. (6) 2 по 1 494 771,10 лв.
II гр. (5) 83 по 501,70 лв.
III гр. (4) 1688 по 24,70 лв.
IV гр. (3) 24 698 по 2,40 лв.

5 от 35

I ТЕГЛЕНЕ

I гр. (5) 1 от 21 062,90 лв.
II гр. (4) 267 по 78,90 лв.
III гр. (3) 8494 по 3,30 лв.

II ТЕГЛЕНЕ

I гр. (5) няма
II гр. (4) 269 по 117,50 лв.
III гр. (3) 8222 по 4,70 лв.

ТОТО ДЖОКЕР

I гр. (3) няма
II гр. (2) 907 по 22,60 лв.

Даниела Кънчева:

Искам медал от Олимпиада!

Преди тайбрек си казваме, че нямаме право на загуба, признава капитанката на волейболните шампионки на България ЦСКА - Демакс

Интервю на Мони ГЕОРГИЕВ

ДАНИЕЛА КЪНЧЕВА е родена на 9 март 1993 г. в Етрополе. Висока е 174 см, но притежава отскок 60 см. Започва да се занимава с волейбол преди 7 години. През настоящия сезон дебютира за женския отбор на ЦСКА - Демакс, като извежда с капитанската лента "армейките" до четвърта поредна шампионска титла и Купата на България.
На турнира за националната купа, проведен в Казанлък, е избрана за най-добър плеймейкър, а после стана и шампионка с отбора на девойките старша възраст на "червените". Дани е преминала през всички национални гарнитури при подрастващите, сега чака шанса си да дебютира при жените. С тимовете от детско-юношеската школа на ЦСКА има още 6 републикански титли.

Дани, едва преди няколко седмици навърши 20, а вече си шампион и носител на Купата на България, както и капитан на най-успешния волейболен отбор у нас. Виждала ли си се в подобна светлина, когато започна да тренираш волейбол?

- Определено не. Когато започнах тренировки в Етрополе, не съм си го и мечтала. После, макар че имах вече няколко титли с подрастващите гарнитури на ЦСКА, през цялото време се надявах на успехи и в женския шампионат. Между другото, в началото на кариерата ми играех като нападател.

Висока си само 1,74 м. Ръстът създава ли ти проблеми, защото във волейбола "виреят" по-високите момичета?

- Имайки предвид позицията, на която играя сега (б. а. - разпределител), не ми пречи до такава степен. Но явно може да окаже влияние, ако заиграя за отбор, гонещ далеч по-високи цели.

Как се запали изобщо по волейбола и как стигна до ЦСКА?

- Запалих се покрай моите приятелки. Първо ходехме заедно на народни танци, но те ми предложиха да бъда с тях и на тренировки по волейбол. Отнесох се малко скептично при началните посещения, но след това осъзнах, че много ми харесва. Известно време съчетавах и двете, ала накрая трябваше да направя избор и се спрях на спорта. Бях на 13 години. Скоро след това ме видяха хора от ЦСКА - отбора на моето сърце. Те ми предложиха да отида на проби, след които ме одобриха.

Има ли други спортисти в семейството ти?

- Брат ми играеше футбол, но контузия го принуди да спре. Преди доста години майка ми е тренирала редица спортове, включително за кратко и волейбол, но само толкова, нямаме други професионални спортисти.

Спомняш ли си първия мач и първия медал?

- Първия мач не. Но за ЦСКА си го спомням. Бяхме на републиканско за пионерки в Етрополе, в залата, в която съм започнала да тренирам. Станахме шампионки и именно това е и първото ми отличие.

Най-емоционалният спортен момент?

- Може би мачовете тази година, които ни донесоха Купата и шампионската титла. Не само еуфорията след края на срещите, но и атмосферата по време на мачовете. И в двата решителни двубоя играхме срещу Казанлък Волей в тяхната зала и губехме с 0:2, но обратите бяха фантастични и носеха много позитивни емоции.

Отнема ли ти спортът много от свободното време?

- Да, отнема, за съжаление, но както обичам да казвам - всяко зло за добро!

А малкото останало с какво го запълваш?

- Най-много обичам да излизам с приятели, да се разхождаме сред природата. Също така сме често по моловете, в киното. Много обичам и да чета.

Може ли да се определиш като "луда глава" в добрия смисъл на думата?

- Приятелите ми казват, че съм такава! (усмихва се)

Кое е най-лудото нещо, което сте правили?

- (избухва в смях) Ооо, тук по-добре да си замълча!

Имаш ли предпочитан автор и книга?

- Автор - не, но наистина обичам да чета, при това всичко. Книга - "Тетрадката"

Даниела Кънчева (третата от дясно на ляво на втория ред) с треньорката Юлия Иванова (крайната вдясно), помощника й Петър Дочев и целия отбор на ЦСКА след победата над Казанлък Волей с 3:2 в решителния плейоф за титлата, след който тимът получи златните медали и шампионската купа

А певец/ица?

- Харесвам Риана. Слушам предимно денс и поп музика.

Филм или филми, които би гледала отново?

- "Три метра над небето" и "Титаник"!

Кои са най-важните качества, които трябва да притежава един капитан?

- На първо място - спокойствие! Един лидер трябва само с поглед да може да разбира какво се случва в главата на всеки от останалите състезатели. А също трябва да може да дава съвети и да сплотява колектива.

Чувстваш ли се комфортно в тази роля?

- Да, със сигурност, това начинание ми е познато. Била съм капитан както и при пионерите, така и при девойките младша и старша възраст.

ЦСКА спечели последните 9 мача, в които игра тайбрек. Какво е рецептата за успеха в петия гейм?

- Наистина е много интересен този факт! Ние сме млад тим, би трябвало да ни липсва опит и да изпитваме трудности в такива моменти, съответно да бъдем в по-неизгодната позиция. Освен това доста често бяхме изоставащи, т.е. в гейма преди тайбрека понякога противникът можеше да пази силите си за решителната част. Но се получаваше точно обратното! Най-важен в геймовете до 15 точки е отборният дух. Когато дойде време за петия гейм, се скупчваме и си казваме, че просто не можем да загубим. Това надъхване, гарнирано и с доза спортен шанс, се оказа печелившата комбинация. В ЦСКА се възпитава шампионски манталитет. Учим го както от треньорите, така и от по-опитните състезателки.

Както спомена, губехте с по 0:2 гейма от Казанлък Волей както във финала за Купата на България, така и във втората среща от серията за титлата, играли се в залата на съперника. Вярваше ли наистина в тези моменти, че обратът е по силите ви?

- Може би ще прозвучи дори наивно, но да - вярвах. Бях сигурна, че можем да покажем на какво сме способни и да ги обърнем, колкото и трудно да изглежда за някои отстрани.

Какво е усещането, когато си триумфирал с отличия на такова ниво?

- Много се радваме за спечелените две купи. Чувството е неописуемо. Нужният характер за постигане на подобни победи се възпитава в школата на ЦСКА. Може да нямаме опит, но придобиваме характер, какъвто в школата на никой друг роден отбор е възможно да бъде придобит. Преди началото на сезона цяла България смяташе, че подмладеният състав на ЦСКА надали ще може да се пребори дори за място в тройката. Смятам, че постигнахме много големи успехи, не само заради купите. Завършихме сезона с едва 1 загуба, при това в неговото начало, с 2:3. Показахме едно голямо израстване както в личностен, така и в професионален план. Тук е моментът да благодаря на моите треньори Юлия Иванова и Петър Дочев, които изградиха не просто отбор, а истински колектив.

Има ли нещо, което правиш преди всеки мач?

- Слушам музика, ям шоколад, пия енергийна напитка. Суеверна личност съм.

На какво те научи спортът?

- Няма никаква дилема, че спортът дава много. И на мен ми даде. От 13-годишна живея сама в столицата. Научих се да се оправям без чужда помощ с повечето неща от живота, мога да бъда самостоятелна. Спортът възпитава качества, каквито по друг начин трудно ще усвоиш в подобна степен - борбеност, организираност, вяра в собствените възможности...

Можеш ли на този етап да си изкарваш прехраната от спорта, знаем, че ЦСКА има финансови проблеми, а и волейболистите не са сред най-добре платените...

- Честно казано, не. Както съм свикнала да казвам - добре, че са родителите. Но се надявам в близко бъдеще и това да се случва...

Готова ли си да заиграеш зад граница и за националния отбор?

- Да, имам готовност, но не държа да играя в чужбина още от следващия сезон. Имам нуждата и предпочитам да трупам опит с ЦСКА. Надявам се, че ще дойде ред и на националния. В момента там има много добри състезателки. Аз вече съм минала през всички гарнитури на България при подрастващите.

Кое е мястото или градът в чужбина, който те е впечатлил най-много?

- Беше преди години, когато пътувах с пионерките от националната гарнитура. Направи ми впечатление град Базел в Швейцария, много красиво кътче.

А мечтата, която искаш най-силно да реализираш?

- (замисля се) Искам да заиграя за националния отбор на България, с който да стигна до медал от Олимпийски игри!

Извън игрището: занимаваш ли се с нещо друго, учиш ли?

- В момента не. Миналата година завърших спортното училище "Генерал Владимир Стойчев", където се подготвят повечето кадри на ЦСКА. Решила съм да завърша и висше образование, но си дадох година почивка. Концентрирана съм върху изявите ми на полето. Искам да бъде студентка в Националната спортна академия, желая да придобия диплома за треньор. Независимо дали ще се занимавам с деца или ще водя професионален отбор.

Твоят девиз?

- "Това, което не ме убива, ме прави по-силна". Този надпис всъщност е и една от трите ми татуировки.

Снимки ЛИЧЕН АРХИВ

Даниела играе демонстративна партия с председателя на ОСК ЦСКА 1948 Георги Калчев. Волейболистката е специален гост на Коледното парти на ШК ЦСКА и награждава най-добрите шахматни таланти за 2012 г.

Спорт
40 ДУМА
СЪБОТА 11 МАЙ 2013 www.duma.bg

Гришо отпадна в Мадрид

Хасковлията допуска обрат срещу №15 в света

Станислас Вавринка

Снимки MEDIOTIEMPO.COM

Григор Димитров

Първата тенис ракета на България Григор Димитров приключи участието си на турнира "Мастърс" в Мадрид (награден фонд от 4,3 млн. евро). В мач от 1/8 финалите 21-годишният хасковлия загуби с 6:3, 4:6, 1:6 от №15 в света и в схемата на турнира Станислас Вавринка (Швейц) в мач, който продължи 1 час и 43 минути.

Гришо спечели убедително първия сет срещу втората ракета на Швейцария Станислас Вавринка, с когото се готви заедно в шведската тенис академия "Гуд то грейт". Той игра много успешно на първия сервис на Вавринка, който успя да спечели едва 40% от разиграванията си в първия сет. Димитров проби съперника си още в 4-тия гейм и поведе с 3:1. В петия гейм Димитров изпитваше сериозни затруднения и губеше с 15:40, но успя да неутрализира и двете възможности, които се откриха пред Вавринка. Все пак 28-годишният швейцарец се възползва от третата си възможност и върна пробива за 2:3. След това Станислас Вавринка си спечели подаването и изравни резултата. В седмия гейм Григор също имаше затруднения и изоставаше с 15:30, но се измъкна от трудната ситуация и поведе с 4:3. После той за втори път проби подаването на шурея на Федерер и поведе с 5:3, а после затвори първия сет за 32 мин.

Във втория сет Вавринка успя да подобри силата и точността на първия си сервис, което затрудни много Димитров. Двамата спечелиха убедително първите си подавания до 3:3. Вавринка сервираше в седмия гейм, който се оказа най-дълъг в мача. Швейцарецът имаше огромни затруднения и бе доста разконцентриран. 28-годишният тенисист бе изнервен и влезе в дълъг диалог със съдията на мача, което настрои публиката още повече срещу него. Гришо пък направи много хубави 3 разигравания и ги завърши с чудесна къса топка и слайсове по правата, а швейцарецът допусна и 2 двойни грешки, но Димитров пропиля възможността за пробив. Това го разконцентрира и при 4:5 допусна фатални грешки и Вавринка изравни. В третия сет той заигра много мощно от дъното на корта, а Григор не успя да намери отговор на играта му и се срина психически. На четвъртфиналите Станислас Вавринка ще се изправи срещу Жо-Вилфред Цонга (Фр). От турнира изненадващо отпадна пък зетят на Вавринка Роджър Федерер (Швейц, №2), след загуба с 4:6, 6:1, 2:6 от Кей Нишикори (Яп, №14). Отпадането коства второто място на Федерер в световната ранглиста, което ще отстъпи на олимпийския шампион от Лондон 2012 Анди Мъри (Вбр). С отстраняването на световния №1 Новак Джокович и достигането до III кръг пък Гришо ще запише ново рекордно класиране и ще бъде №26 в ранглистата от понеделник, когато започва участие и в Откритото първенство на Италия в Рим. "Добра седмица. Гледам напред към Рим! Благодаря на всички за подкрепата! Бяхте страхотни", написа Гришо в своя фейсбук.

След мача

ГРИГОР ДИМИТРОВ:

"Вавринка работеше доста добре, сервираше страхотно и нямаше грешки от основната линия. Оръжията му сработиха по-добре и заслужено победи. В края на мача бях отпаднал физически. Още след първия сет не се чувствах добре, а и по време на целия двубой не бях в кондиция. Направи ми впечатление и поведението на Вавринка. Не че ме афектира, но споровете му със съдията не бяха честни. Но няма смисъл сега да говоря за това. Основната ми цел на този етап е да намеря място в топ 10 в световната ранглиста. Просто трябва време. Всеки от младите играчи има шанс за Топ 10, стига да е в добра форма и използва правилните аргументи на корта. Само трябва да се справим с напрежението, за да се докажем. Колкото по-рано стане това, толкова по-добре. А защо младоците не можем още сега да сме в Топ 10? Защото получаваме крампове още във II кръг. Много неща в тениса отдавна се промениха".

СТАНИСЛАС ВАВРИНКА:

"Доволен съм. Тежък мач. Григор е страхотен играч и много труден съперник. Не беше лесно, особено в началото, когато играта не ми спореше. Постепенно започнах да намирам ударите си, заиграх агресивно от основната линия и това беше най-важното за победата. Димитров спечели първия сет и аз трябваше да променя някои неща. В началото той диктуваше темпото и контролираше мача. Опитах се да натисна малко повече бекхенда му, да играя по-здраво и да доминирам в разиграванията. Получи се. Успях на края на втория сет, а в третия наистина заиграх много, много силно. Въпреки всичко Григор е невероятен тенисист, бъдещето на тениса. Може да прави всичко на корта. Той трябва да продължи да работи здраво, да се подготви за оставащите месеци до края на годината и нещата ще се получат".

Даниела Кънчева: Искам медал от Олимпиада!

Стр. 39

Топалов с второ реми в Норвегия

Лидерът в ранглистата на ФИДЕ Магнус Карлсен (вляво) и световният шампион Вишванатан Ананд завършиха реми във II кръг на супертурнира в Ставангер, в репетиция за мача за световната корона в Ченай

Гросмайстор Веселин Топалов направи реми с белите фигури в партията си с Теймур Раджабов (Азербайджан) във II кръг на супертурнира "Норвегия шахмат 2013" в Ставангер, където участват 10 от най-добрите играчи в света. Така русенецът заема седма позиция във временното класиране с 1,0 точка. В III кръг снощи българинът игра с черните срещу световния шампион Вишванатан Ананд (Инд), който завърши реми с Магнус Карлсен (Нор). Лидер е Сергей Карякин (Русия) с пълен актив от 2,0 т., пред Левон Аронян (Армения) с 1,5 т, а Ананд е трети с най-добри допълнителни показатели между шестимата шахматисти с по 1,0 т. В другите партии от II кръг: Левон Аронян (Арм) - Хикару Накамура (САЩ) 1:0, Ван Хао (Кит) - Пьотър Свидлер (Укр) 1:0, Йон Лудвиг Хамер (Нор) - Сергей Карякин (Рус) 0:1. Шампионът ще стане ясен на 18 май след изиграването на 9-те кръга.

Георгиев и Чепаринов бият в Полша

ГМ Иван Чепаринов победи с белите фигури Матеуш Колосовски (Пол) в V кръг на 14-ото индивидуално европейско първенство за мъже в Легница, Полша и се изкачи на 155-о място във временното класиране с 2,5 т., а снощи игра с черните срещу Джордже-Каталин Арделян (Румъния). ГМ Кирил Георгиев записа първа победа в надпреварата. Той спечели с черните срещу друг поляк - Александър Хнидюк, и също с 2,5 т. е 169-и. В VI кръг петричанинът срещна снощи украинката Мария Музичук, която се пусна при мъжете. Огнян Захариев допусна пета поредна загуба и с 0 т. е 278-и от 286 участници. Той претърпя поражение от Мирослав Павличек (Чех), а снощи срещна Федерико Д'Асте (Ит). С 4,5 т. води състезаващият се за Австрия грузинец Давид Шенгелия.

Рилецо шокира ЛУКойл в Правец

Рилски спортист разби сензационно шампиона ЛУКойл Академик с 95:75 в Правец и изравни полуфиналната серия за 1:1. Рилецо е един от малкото отбори в България, които са побеждавали ЛУКойл в плейофите - това стана през 2011 г. Това е първа домакинска загуба на шампионите в плейофен мач от 3 май 2006 г. Мач №3 от серията е в понеделник в Самоков от 20 часа.

В другата полуфинална серия Левски се наложи със 72:63 над Балкан в зала "Универсиада". Така "сините" дръпнаха с 2:0.

глеДайте

ФИЛМ +
ФОРМУЛА 1
ГП на Испания
8.30 първа свободна тренировка
10.10 втора свободна тренировка
15.00 квалификации
16.45 Формула 2, Първо състезание на пистата "Каталуня"
ТЕНИС
11.50, 20.00, 22.30 Мастърс в Мадрид
БОКС
19.00 Владимир Кличко - Франческо Пианета (n)
ПО ЕВРОСПОРТ
КОЛОЕЗДЕНЕ
Джиро д'Италия:
14.15 Сан Салво - Пескара (VII eman)
15.30 Габиче Маре - Салтара (VIIm eman)
КОНЕН СПОРТ
23.15 Глобъл чемпиънс тур, Хамбург
ПО ЕВРОСПОРТ 2
21.00 Джиро д'Италия, Габиче Маре - Салтара (VIII eman)
СНУКЪР
21.30 Купа на легендите

УТРЕ

ПО FILM+
ФОРМУЛА 1
15.00 ГП на Испания
ТЕНИС
16.30, 19.30 Финал на "Мадрид Оупън"
ПО РИНГ БГ
ВОЛЕЙБОЛ
21.10 Италия Серия А, Тренто - Пиаченца (V финален плейоф)
ПО ЕВРОСПОРТ
КОЛОЕЗДЕНЕ
15.30 Джиро д'Италия: Сансеполкро - Флоренция (IX eman)
СНУКЪР
19.30 Купа на легендите
ПО ЕВРОСПОРТ 2
МОТОЦИКЛЕТИЗЪМ
11.30 Серии Суперсток, Италия
12.00, 16.30 Супербайк, ГП на Италия
КОЛОЕЗДЕНЕ
21.00 Джиро д'Италия: Сансеполкро - Флоренция (IX eman)
ПО TV+
АКРОБАТИКА
16.45 Световна купа в София

Снимка БГНЕС

Антоан Русел вкарва победно за 2:1 срещу вратаря на Русия Василий Кошечкин при сензационната победа на Франция срещу 26-кратните световни шампиони на първенството в "Хартвал Арена" в Хелзинки

Наш борец първи в Дагестан

Мирослав Киров победи в кат. до 74 кг на турнира по свободна борба в Хасавюрт, Дагестан. Шукри Шукриев (60 кг) след 2 победи претърпя поражение на осминафиналите, а Сабри Сабри (74 кг.) и Белгин Юмеров (96 кг.) отпаднаха в първия кръг. Борците ни са водени от треньора Мариан Недков.

Легендарен треньор по тенис с открит урок в София

Световноизвестният австралиец Пол Макнами ще проведе тренировка с млади български национали в събота на Българския национален тенис център "Карлсберг" в София. Носителят на четири титли от Големия шлем на двойки (заедно с Питър Макнамара) пристигна у нас по покана на Българската федерация по тенис. Днес от 10 до 12 ч. австралиецът ще проведе занимание с обещаващи таланти.